

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ –
ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
Δ.Π.Μ.Σ «ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΕΡΓΩΝ»

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ: Κ.ΑΔΑΜ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
«Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΩΣ ΣΤΑΔΙΟ ΤΟΥ
ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ,
ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ»

ΣΙΑΛΜΑ ΧΡΥΣΑ

ΑΘΗΝΑ, Φεβρουάριος 2018

Περίληψη

Αντικείμενο της παρούσας Μεταπτυχιακής Διπλωματικής εργασίας είναι η εξέταση και αξιολόγηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου γύρω από την διαδικασία της Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης από το πρώτο στάδιο προμελέτης ενός Έργου μέχρι και την τελική απόφαση έγκρισης ή μη των σχετικών περιβαλλοντικών όρων.

Στο πρώτο μέρος της διπλωματικής, Κεφάλαια 1 και 2 παρουσιάζεται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, Νόμος 4014/2011 και οι Υπουργικές Αποφάσεις οι οποίες συμπληρώνουν το περιεχόμενο των άρθρων του νόμου. Στο Κεφάλαιο 3 ως συνέχεια της εξέτασης της διαδικασίας Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, έγινε στατιστική επεξεργασία ενός αντιπροσωπευτικού δείγματος Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) για έργα υποδομής που προκαλούν σημαντικές έως πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, έτσι ώστε να εντοπιστούν οι αποκλίσεις του απαιτούμενου χρόνου περαίωσης της διαδικασίας από τον θεσμικά προβλεπόμενο χρόνο.

Στο κεφάλαιο 4 εξετάστηκε το θεσμικό πλαίσιο περιβαλλοντικής προστασίας το οποίο αναφέρεται στις ΑΕΠΟ του δείγματος, καθώς και το περιεχόμενο μιας τυπικής ΑΕΠΟ ως προς τους επιμέρους όρους προστασίας των περιβαλλοντικών μέσων σύμφωνα με την αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο. Επιπλέον παρουσιάζεται το περιεχόμενο μιας τυπικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας.

Στο κεφάλαιο 5 παρατίθεται ένα παράδειγμα μιας ΜΠΕ η οποία φέρει τον τίτλο «Βελτίωση του τμήματος Καλπάκι-Κόνιτσα της ΕΟ Ιωαννίνων-Κοζάνης». Ακολούθως παρουσιάζονται ομαδοποιημένα οι όροι, τα μέτρα και οι περιορισμοί που επιβλήθηκαν στο εξεταζόμενο δείγμα 25 ΑΕΠΟ υποκατηγορίας Α1 πολύ σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, με σκοπό την πρόληψη και ελαχιστοποίηση των δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Στο κεφάλαιο 6 αναλύονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας.

Abstract

The scope of the present Graduate Diploma Thesis is to examine and evaluate the legal framework that regulates the process of Environmental Permitting from the first stage of the preliminary design of a project, till the issuance of the final decision of Approval of not of the relevant environmental terms.

In the first part of the present Thesis, i.e. Chapters 1 and 2, the prevailing legal framework is presented, namely L. 4014/2011 and the relevant ministerial Decisions that complement the content of the Law's articles. In Chapter 3, following the assessment of the Environmental Permitting procedure, a statistical evaluation of a representative sample of Decisions for the Approval of Environmental Terms for infrastructure projects presenting significant to very significant environmental impacts was carried out. This evaluation was carried out in order to identify the differences observed between the actual time required for the completion of the environmental permitting procedure and that of the time provisioned in the relevant legal framework.

In Chapter 4 the legal framework for the Environmental Protection referred to in the Decisions for the Approval of Environmental Terms, (DAET) of the selected sample was examined. The content of a typical DAET regarding the terms for the protection of specific environmental parameters as dictated in the relevant legislation was also presented.

In Chapter 5 an example of an Environmental Impact Assessment Study (EIAS) is given, entitled, "Upgrading of the section Kalpaki-Konitsa of the National Road Ioanninon-Kozanis". Subsequently the terms, the measures and the limitations provisioned in the sample of the examined 25 DAET in order to prevent and minimize the very significant environmental impacts that may stem from infrastructure projects of projects classified in Category A1, i.e. Projects and activities with the potential to present very significant environmental impacts were classified in groups and presented.

Finally, in Chapter 6 the conclusions derived by the present Diploma Thesis are analyzed.

Πρόλογος

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Σχεδιασμός και Κατασκευή Υπογείων Έργων», των τμημάτων Μηχανικών Μεταλλείων-Μεταλλουργών και Πολιτικών Μηχανικών, του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Η ανάθεση της διπλωματικής έγινε από την καθηγήτρια του τμήματος Μηχανικών Μεταλλείων-Μεταλλουργών κα. Αικατερίνη Αδάμ τον Ιούνιο του 2017. Η ολοκλήρωση της εργασίας πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2018 και η εξέταση της πραγματοποιήθηκε από τριμελή επιτροπή η οποία απαρτίζεται από την επιβλέπουσα καθηγήτρια και τους καθηγητές του τμήματος Μηχανικών Μεταλλείων-Μεταλλουργών κο. Δ. Δαμίγο και κο. Γ. Παναγιώτου.

Η επιλογή του θέματος της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιήθηκε κατόπιν συνεννόησης και συζήτησης με την επιβλέπουσα καθηγήτρια όπου θεωρήθηκε θέμα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος η περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων υποδομής. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε έρευνα γύρω από τη νομοθεσία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την πρακτική εφαρμογή αυτής σε εθνικό πλαίσιο.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα καθηγήτρια της διπλωματικής εργασίας μου κυρία Κατερίνα Αδάμ, για τις εύστοχες συμβουλές, την καθοδήγηση, την συμπαράσταση και το χρόνο που διέθεσε κατά τη διάρκεια της συνεργασίας μας για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας.

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	10
1.2 ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	14
2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	14
2.2 ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	15
2.3 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	17
2.3.1 Ν.1650/1986 (ΦΕΚ 160Α/16-10-1986).....	18
2.3.2 Ν.4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α΄ / 21-9-2011)	22
2.3.3. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ.....	28
2.3.4. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ.....	34
2.3.4.1 Διαδικασία Αδειοδότησης.....	34
2.3.4.2 Γνωμοδότηση για την Περιβαλλοντική Αδειοδότηση.....	39
2.3.5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ	44
2.3.6 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΕΠΟ.....	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	51
3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	51
3.2 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	53
3.3 ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	57
3.4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	68
3.5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	77
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ, ΕΛΕΓΧΟΣ	79
4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	79
4.2 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΜΠΕ.....	81
4.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΑΕΠΟ	85
4.3.1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ.....	85
4.3.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΑΕΠΟ.....	85
4.4 ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	88
4.4.1 ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ.....	88
4.3.2 ΘΟΡΥΒΟΣ	93
4.4.3 ΥΔΑΤΑ	100
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ	105

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	105
5.2 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.....	105
5.2.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ “ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΑΛΠΑΚΙ- ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΣ ΕΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ – ΚΟΖΑΝΗΣ”	106
5.2.2 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	108
5.2.3 ΟΡΟΙ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	112
5.2.4 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ	116
5.2.5 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ	117
5.3 ΟΡΟΙ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	118
5.3.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΤΩΝ ΛΕΠΟ .	118
5.3.2 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΟΡΩΝ, ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΦΑΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	119
5.3.3 ΣΧΟΛΙΑ – ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	122
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	124
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	127
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	130
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2	132

Λίστα Πινάκων

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ. (ΠΗΓΗ: ΤΣΑΝΤΙΛΗΣ & ΧΑΤΖΗΜΠΡΟΣ,2007)	16
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2: ΜΕΣΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΑΚΕΛΩΝ ΜΠΕ, ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΑΚΕΛΩΝ ΜΠΕ ΑΝΑ ΕΚΑΤ. ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΑΚΕΛΩΝ ΜΠΕ ΑΝΑ ΔΙΣ € ΤΟΥ ΑΕΠ (ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ) (ΠΗΓΗ: ΈΚΘΕΣΗ ΥΠΕΚΑ ΤΟΥ Ν.4014/11).....	21
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.3: ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ Η ΚΟΙΝΕΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΚΔΟΘΕΙ ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ Ν. 4014/2011 (ΠΗΓΗ: ΈΚΘΕΣΗ «ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ» ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ. Ο ΝΟΜΟΣ 4014/2011 (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α), ΣΕΒ, ΑΘΗΝΑ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2014,ΜΕ ΕΠΙΚΑΙΡΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ)	25
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4: ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΟΜΑΔΑΣ 1: ΈΡΓΑ ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ – ΈΡΓΑ ΟΔΟΠΟΙΑΣ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΥΑ 37674/2016.	32
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.5: ΦΟΡΕΙΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 ΟΜΑΔΑΣ 1 «ΈΡΓΑ ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ»	42
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6: ΦΟΡΕΙΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 ΟΜΑΔΑΣ 1 «ΈΡΓΑ ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ».	43
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1: ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1.....	53
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2: ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2.....	54
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3: ΤΥΠΙΚΕΣ ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΣΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΜΕ ΑΚΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ).....	68
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ.	72
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1: ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΣΕΝΙΚΟ, ΤΟ ΚΑΔΜΙΟ, ΤΟ ΝΙΚΕΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΒΕΝΖΟ(Α)ΠΥΡΕΝΙΟ.....	89
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2: ΑΝΩΤΕΡΑ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΕΡΑ ΟΡΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ.....	89
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.4: ΑΝΩΤΕΡΑ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΕΡΑ ΟΡΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΜΟΛΥΒΔΟΥ.....	91
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.5: ΑΝΩΤΕΡΑ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΕΡΑ ΟΡΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟ ΤΟΥ ΑΖΩΤΟΥ ΚΑΙ ΟΞΕΙΔΙΑ ΤΟΥ ΑΖΩΤΟΥ.....	91
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.6: ΑΝΩΤΕΡΑ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΕΡΑ ΟΡΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΣΩΜΑΤΙΔΙΩΝ.....	91
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.7: ΑΝΩΤΕΡΑ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΕΡΑ ΟΡΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΒΕΝΖΟΛΙΟΥ.....	91
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.8: ΑΝΩΤΕΡΑ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΕΡΑ ΟΡΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΜΟΝΟΞΕΙΔΙΟ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ.....	92
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.9: ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	93
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.10: ΑΝΩΤΕΡΑ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΟΡΙΑ ΘΟΡΥΒΟΥ.....	93
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.11: ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΤΑΘΜΕΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ.....	95
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.12: ΠΟΙΟΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΝΕΡΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ.	101
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.13: ΌΡΙΑ ΕΚΠΟΜΠΩΝ (ELV) ΣΕ ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.	103

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ 25 ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1.	120
---	-----

Λίστα Σχημάτων

ΣΧΗΜΑ 2.1: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 ΈΡΓΩΝ ΟΔΟΠΟΙΑΣ.	45
ΣΧΗΜΑ 2.2: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 ΈΡΓΩΝ ΟΔΟΠΟΙΑΣ.	47
ΣΧΗΜΑ 3.1: ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΑΣΗΣ Α ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	58
ΣΧΗΜΑ 3.2: ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΑΣΗΣ Α ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	58
ΣΧΗΜΑ 3.3: ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΑΣΗΣ Β ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	59
ΣΧΗΜΑ 3.4: ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΑΣΗΣ Β ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	59
ΣΧΗΜΑ 3.5: ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΦΑΣΗΣ Β ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	60
ΣΧΗΜΑ 3.6: ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΦΑΣΗΣ Β ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	60
ΣΧΗΜΑ 3.7: ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΑΣΗΣ Γ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	61
ΣΧΗΜΑ 3.8: ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΑΣΗΣ Γ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	61
ΣΧΗΜΑ 3.9: ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΦΑΣΗΣ Γ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	62
ΣΧΗΜΑ 3.10: ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΦΑΣΗΣ Γ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	62
ΣΧΗΜΑ 3.11: ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΑΣΗΣ Δ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	63
ΣΧΗΜΑ 3.12: ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΑΣΗΣ Δ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	63
ΣΧΗΜΑ 3.13: ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΦΑΣΗΣ Δ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	64
ΣΧΗΜΑ 3.14: ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΦΑΣΗΣ Δ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	64
ΣΧΗΜΑ 3.15: ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΑΠΟ ΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).	65
ΣΧΗΜΑ 3.16: ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΛΕΠΟ ΑΠΟ ΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).	66

ΣΧΗΜΑ 3.17: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΕΠΟ ΑΠΟ 1Η ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).	66
ΣΧΗΜΑ 3.18: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΕΠΟ ΑΠΟ 1Η ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).	67
ΣΧΗΜΑ 3.19: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΑΠΟ ΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).	67
ΣΧΗΜΑ 3.20: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΑΠΟ ΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).	68
ΣΧΗΜΑ 3.21: ΜΕΣΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1ΚΑΙ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).	73
ΣΧΗΜΑ 3.22: ΜΕΣΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1ΚΑΙ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	73
ΣΧΗΜΑ 3.23: ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΦΑΣΕΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	74
ΣΧΗΜΑ 3.24: ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΦΑΣΕΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	74
ΣΧΗΜΑ 3.25: ΜΕΣΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΕΠΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1ΚΑΙ Α2 (ΜΕ ΣΥΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).	75
ΣΧΗΜΑ 3.26: ΜΕΣΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΕΠΟ ΓΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α1 ΚΑΙ Α2 (ΜΕ ΣΥΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΤΙΜΩΝ).....	75
ΣΧΗΜΑ 3.27: ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΦΑΣΕΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α1 (ΜΕ ΑΚΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ).....	76
ΣΧΗΜΑ 3.28: ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΦΑΣΕΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α2 (ΜΕ ΑΚΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ).....	76
ΣΧΗΜΑ 6.1: ΜΕΣΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΕΠΟ.....	124

Λίστα Εικόνων

ΕΙΚΟΝΑ 4.1: ΣΗΜΑΝΣΗ ΕΚ.....	97
ΕΙΚΟΝΑ 4.2: ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΜΜΑ LWA.....	97
ΕΙΚΟΝΑ 5.1: ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ, ΟΠΟΥ ΜΕ ΚΟΚΚΙΝΗ ΓΡΑΜΜΗ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΤΜΗΜΑ Ι, ΜΕ ΜΑΥΡΗ ΓΡΑΜΜΗ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΚΑΙ ΜΕ ΚΟΚΚΙΝΑ ΣΗΜΕΙΑ ΟΙ ΥΠΟ ΜΕΛΕΤΗ Ι/Κ (ΤΟ ΣΧΗΜΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΥ ΚΛΙΜΑΚΑΣ).....	107

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η κατασκευή και λειτουργία κάθε έργου ή δραστηριότητας είναι δυνατόν να επιφέρει κάποιες επιπτώσεις, μικρές ή μεγάλες, στην ατμόσφαιρα, στο έδαφος, στα ύδατα, στο ακουστικό περιβάλλον, στην αισθητική τοπίου, στο ανθρωπογενές περιβάλλον. Γι' αυτό είναι επιτακτική ανάγκη να υπάρξουν αυστηροί κανόνες και αρχές προστασίας, αποκατάστασης και διαχείρισης του περιβάλλοντος. (Ελευθεριάδου, 2004)

Ένας από τους ενδεικνυόμενους τρόπους για την περιβαλλοντική αξιολόγηση των τεχνικών έργων και δραστηριοτήτων και την βελτίωση της περιβαλλοντικής τους επίδοσης είναι η εφαρμογή προληπτικών μέτρων μέσω της Εκτίμησης των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ). Με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων επιχειρείται να εκτιμηθούν εκ των προτέρων, πάσης φύσεως επιπτώσεις που προκαλούνται στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, από έργα και δραστηριότητες, σε επίπεδο σχεδιασμού, κατασκευής και λειτουργίας. (Οδηγία 85/337/ΕΟΚ)

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων στα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται σε Ευρωπαϊκή νομοθεσία η οποία κατόπιν αρκετών τροποποιήσεων της Οδηγίας 85/337, έχει οριστικοποιηθεί με την Οδηγία 2011/92, η οποία τροποποιήθηκε με την Κοινοτική Οδηγία 2014/52/ΕΕ στις 16 Απριλίου του 2014 και αφορά την εκτίμηση επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον. Το περιεχόμενο της ανωτέρω Οδηγίας αναλύεται στο Κεφάλαιο 3 της παρούσας διπλωματικής. Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος στηρίζεται στις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης, της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος, κατά προτεραιότητα στην πηγή καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Στο πλαίσιο αυτό, τα Κράτη Μέλη της ΕΕ θεσπίζουν αυστηρούς κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος σύμφωνα με τους οποίους εναρμονίζονται οι αρχές που διέπουν την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, όσον αφορά τα σχέδια έργων που θα πρέπει να υπόκεινται σε εκτίμηση, τις βασικές υποχρεώσεις του κυρίου του έργου καθώς και το περιεχόμενο της εκτίμησης έτσι ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της

Ένωσης ως προς την περιβαλλοντική προστασία και την ποιότητα ζωής. Η ελληνική νομοθεσία έχει εναρμονιστεί με την ευρωπαϊκή μέσω της θέσπισης των νόμων Ν. 1650/86, Ν. 3010/2002 και Ν. 4014/2011.

Οι Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) αποτελούν το βασικό εργαλείο της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων στα έργα ή τις δραστηριότητες που ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές ή πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Πρόκειται δηλαδή για συστηματική μελέτη που στόχο έχει τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των βασικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, την περιγραφή των μέτρων για την πρόληψη, τη μείωση ή αποκατάσταση των αρνητικών επιδράσεων σε αυτό, την εξέταση των εναλλακτικών λύσεων με τις ελάχιστες επιπτώσεις. (Ν.1650/1986).

Σύμφωνα με τον ισχύοντα σήμερα Ν.4014/2011, η ΜΠΕ εκπονείται από τον φορέα που φέρει την ευθύνη για την υλοποίηση ενός έργου και αποτελεί ουσιαστικά το πρώτο βήμα που απαιτείται για την περιβαλλοντική του αδειοδότηση, δηλαδή για τη θέσπιση περιβαλλοντικών όρων που οφείλει να τηρεί ο φορέας. Οι ανωτέρω όροι συντάσσονται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή που είναι υπεύθυνη για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου, μετά την αξιολόγηση της ΜΠΕ και των γνωμοδοτήσεων των αρμόδιων αρχών και του ενδιαφερόμενου κοινού. Μέσω της εφαρμογής περιβαλλοντικών όρων που αφορούν κυρίως τα όρια εκπομπών και συγκεντρώσεων, την ενέργεια, τα ύδατα και τις πρώτες ύλες και τα απόβλητα, η αδειοδότηση γίνεται μέρος του έργου και θεσπίζει το πλαίσιο στο οποίο πρέπει να υπακούει ο φορέας του έργου κατά την κατασκευή και λειτουργία του.

Γίνεται λοιπόν αντιληπτό πως η περιβαλλοντική αδειοδότηση αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του κύκλου ζωής ενός έργου, καθώς θέτει περιορισμούς στην υλοποίηση του, επηρεάζει το χρόνο που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση του, αυξάνει τον προϋπολογισμό του με τυχόν πρόσθετα κόστη που μπορεί να απαιτηθούν για την προστασία και παρακολούθηση του περιβάλλοντος.

Στόχος λοιπόν της παρούσας Μεταπτυχιακής Διπλωματικής είναι η παρουσίαση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την περιβαλλοντική αδειοδότηση και η μελέτη της πρακτικής εφαρμογής αυτής καθώς και ο εντοπισμός των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της όλης διαδικασίας. Γίνεται εστίαση σε συγκεκριμένες κατηγορίες έργων και σε συγκεκριμένα σε έργα υποδομής. Μελετάται

το κατά πόσο το θεσμικό πλαίσιο ανταποκρίνεται στις περιβαλλοντικές προσταγές καθώς και κατά πόσο συνάδει με τη ρεαλιστική σχεδίαση μελέτη και κατασκευή ενός έργου υποδομής.

1.2 ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία απαρτίζεται από 6 κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο αποτελεί την εισαγωγή, όπου γίνεται αναφορά στο στόχο, το αντικείμενο και την δομή της διπλωματικής εργασίας.

Στο 2^ο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στην περιβαλλοντική νομοθεσία. Παρατίθεται η ευρωπαϊκή νομοθεσία για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, καθώς και η εναρμόνιση με αυτήν της ελληνικής νομοθεσίας μέσω των νόμων Ν. 1650/86 και Ν. 4014/2011.

Στο 3^ο κεφάλαιο εξετάζεται κατά πόσον η εφαρμογή της περιβαλλοντικής αδειοδότησης συνάδει με το προβλεπόμενο στο Νόμου 4014/2011 χρονικό πλαίσιο. Ειδικότερα, μελετάται η χρονική διάρκεια που απαιτείται για την ολοκλήρωση και την έκδοση μιας Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) έτσι ώστε να γίνει σύγκριση αυτής με το θεσμικό χρόνο που προβλέπει η νομοθεσία. Εξετάζεται δείγμα 55 ΑΕΠΟ για την Ομάδα «Έργων Χερσαίων και Εναέριων μεταφορών» και πραγματοποιείται στατιστική ανάλυση του δείγματος με σκοπό να εξαχθούν τα κατάλληλα συμπεράσματα ως προς τις χρονικές αποκλίσεις που καταγράφηκαν σε σχέση με τα προβλεπόμενα στην σχετική Νομοθεσία.

Στο 4^ο κεφάλαιο συνοψίζεται αρχικά το περιεχόμενο μιας τυπικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, το περιεχόμενο μιας τυπικής ΑΕΠΟ και παρουσιάζεται το νομοθετικό πλαίσιο που περιλαμβάνει τις διατάξεις σχετικές με το περιβάλλον για την ατμόσφαιρα, το θόρυβο και τα ύδατα.

Στο 5^ο κεφάλαιο παρατίθεται ένα παράδειγμα της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου για την «Βελτίωση της υφιστάμενης Εθνικής Οδού Ιωαννίνων – Κοζάνης», καθώς και της αντίστοιχης ΑΕΠΟ του υπό μελέτη έργου και εξετάζεται κατά πόσο συμφωνούν οι περιβαλλοντικοί όροι που προτείνει η μελέτη με αυτούς που θεσπίζει η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή. Ακολουθεί η καταγραφή των όρων

προστασίας των περιβαλλοντικών μέσων που περιλαμβάνονται στις 25 ΑΕΠΟ του δείγματος υποκατηγορίας Α1 Έργων Οδοποιίας, και εξετάζεται η συχνότητα καταγραφής των επιμέρους όρων που αφορούν την προστασία του ατμοσφαιρικού και ακουστικού περιβάλλοντος, των υδάτινων πόρων, καθώς και άλλων περιβαλλοντικών παραμέτρων.

Στο 6^ο κεφάλαιο αναλύονται τα τελικά συμπεράσματα που προκύπτουν από την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο σχεδιασμό των έργων υποδομής ενσωματώνεται η περιβαλλοντική διάσταση μέσα από το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, έτσι ώστε να αποφευχθεί η πρόκληση σημαντικών επιπτώσεων από την κατασκευή και τη λειτουργία τους. Η διαδικασία εκτίμησης των δυνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων καθώς και την υιοθέτηση σχεδίων και προγραμμάτων, αποσκοπεί στο να αξιολογούνται αυτές όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα πριν από τη λήψη των σχετικών αποφάσεων/εγκρίσεων.

Με την παραπάνω διαδικασία και στο πλαίσιο των αρχών της πρόληψης και προφύλαξης, θεσπίζονται τα αναγκαία μέτρα, οι όροι και οι περιορισμοί μέσω των οποίων εξασφαλίζεται ότι το σχέδιο/πρόγραμμα ή το έργο/δραστηριότητα θα υλοποιηθεί με βάση τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Τα μέτρα αυτά παρουσιάζονται και ενσωματώνονται στο ισχύον Νομοθετικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων και στις συναφείς διαδικασίες αδειοδότησης.

Στο παρόν κεφάλαιο γίνεται αναλυτική περιγραφή του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, από τις απαρχές της θέσπισης των ευρωπαϊκών κοινοτικών οδηγιών έως και τη μέχρι σήμερα τροποποίηση, ισχύ και εφαρμογή του νόμου σε εθνικό επίπεδο.

Γίνεται τυπική αναφορά στο ευρωπαϊκό πλαίσιο καθώς και στον νόμο 1650/1986 που εκδόθηκε στην Ελλάδα το 1986 για την Προστασία του Περιβάλλοντος. Αναλύεται εκτενέστερα ο ισχύων σήμερα Νόμος 4014/2011 και παρουσιάζεται το περιεχόμενο του αναφορικά με την κατηγοριοποίηση των έργων και δραστηριοτήτων, την διαδικασία της αδειοδότησης και του κύκλου των γνωμοδοτήσεων. Για το σκοπό της ακριβούς αποτύπωσης της ανωτέρω διαδικασίας δημιουργήθηκαν σχετικά διαγράμματα ροής (flowsheets) στα οποία απεικονίζονται τα βήματα από τις απαρχές μιας προκαταρκτικής μελέτης έως το τελικό στάδιο της Απόφασης Έγκρισης των Περιβαλλοντικών Όρων.

2.2 ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η στρατηγική της Ε.Ε. για ένα καλύτερο περιβάλλον χρονολογείται από τις αρχές της δεκαετίας του '70 και συγκεκριμένα με τη διάσκεψη κορυφής του Παρισιού το 1972. Η Κοινοτική περιβαλλοντική πολιτική καλύπτει σήμερα σχεδόν το σύνολο των περιβαλλοντικών θεμάτων. Το θεσμικό πλαίσιο στο οποίο αναπτύχθηκε περιελάμβανε τα έξη πολυετή Προγράμματα Δράσης για το Περιβάλλον. Η προσέγγιση που υιοθετήθηκε αρχικά ήταν η κλασική διοικητική προσέγγιση, βασιζόμενη σε νομοθετικές ρυθμίσεις που αποφασίζονται στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και εφαρμόζονται με ενιαίο τρόπο από τα Κράτη Μέλη. Οι Κοινοτικές περιβαλλοντικές ρυθμίσεις είχαν ως επί το πλείστον την μορφή οδηγιών που καθόριζαν ποσοτικούς στόχους και αυστηρά χρονοδιαγράμματα, αφήνοντας στα κράτη μέλη την ευχέρεια να επιλέξουν τις μεθόδους με τις οποίες θα μετέφεραν τις διατάξεις στο εθνικό δίκαιο για να επιτύχουν τους στόχους. (Τσαντίλης & Χατζημπίρος, 2007)

Το 1973 εκδόθηκε από την ΕΟΚ το πρώτο κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον, και μαζί με τα επόμενα τρία που ακολούθησαν, θεσπίστηκε μια εκτενής σειρά νομοθετικών πράξεων που αφορούσαν όρους και περιορισμούς σε θέματα διαχείρισης αποβλήτων, ρύπανση υδάτων και αέρα. Με το 5ο Πρόγραμμα αναβαθμίστηκε στην Ε.Ε. η προστασία του περιβάλλοντος σε επίπεδο επίσημης πολιτικής. Τέλος, με το πέρας στο 6ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον και την αξιολόγηση των προηγούμενων προγραμμάτων δράσης εξήχθη το συμπέρασμα ότι το περιβάλλον θα συνέχιζε να φθίνει εκτός εάν επιτυγχάνονταν μεγαλύτερη πρόοδος στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στα Κράτη Μέλη και τα εμπλεκόμενα μέρη και οι πολίτες αναλάμβαναν μεγαλύτερο βάρος στις προσπάθειες για την προστασία του περιβάλλοντος. (Ζαφειριάδης & Τζώρτζη, 2005).

Στον πίνακα 2.1 που ακολουθεί παρουσιάζεται η περίοδος εφαρμογής των 6 Προγράμματα Δράσης και το περιεχόμενό τους.

Πίνακας 2.1: Προγράμματα Δράσης για το περιβάλλον. (Πηγή: Τσαντίλης & Χατζημπίρος,2007)

Προγράμματα Δράσης	Περίοδος Εφαρμογής	Περιεχόμενο Προγράμματος
1 ^ο	1973-1977	Εγκαινιάζεται η Κοινοτική Περιβαλλοντική Πολιτική.
2 ^ο	1977-1982	Μαζί με το 1 ^ο περιλαμβάνει μια σειρά νομικών διατάξεων που αφορούσαν ως επί το πλείστον την καταπολέμηση της ρύπανσης και την επανόρθωση των ζημιών.
3 ^ο	1982-1986	Τονίζεται η ανάγκη της πρόληψης.
4 ^ο	1987-1992	Εισήχθη η άποψη ότι η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί προϋπόθεση για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής βιομηχανίας.
5 ^ο	1993-2002	Εισήχθη η άποψη της συμφιλίωσης και εξισορρόπησης της οικονομικής και κοινωνικής προόδου και ευημερίας με την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος.
6 ^ο	2003-2012	Κεντρική φιλοσοφία του είναι ότι η προστασία του περιβάλλοντος δεν έρχεται σε αντίθεση με την οικονομία.

Το 1985 εκδόθηκε η πρώτη Κοινοτική Οδηγία υπ' αριθμόν 85/337/ΕΟΚ, η οποία αφορά την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Με την ανωτέρω Οδηγία εισήχθη η άποψη ότι η καλύτερη πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος είναι η πρόληψη στην πηγή της δημιουργίας ρυπάνσεων ή οχλήσεων και όχι η καταπολέμηση των επιδράσεων τους εκ των υστέρων. (Οδηγία 85/337/ΕΟΚ)

Η Κοινοτική Οδηγία 85/337 είχε ευρύτατες επιπτώσεις τόσο στην περιβαλλοντική νομοθεσία των χωρών της Κοινότητας, οι οποίες στις περισσότερες περιπτώσεις χρειάστηκε να την αναπροσαρμόσουν, όσο και σε αυτό καθαυτό το περιβάλλον, εφόσον για τα μεγάλα έργα η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, (ΜΠΕ), έγινε πια αναπόσπαστο στοιχείο της αδειοδότησης του και ταυτόχρονα θεσμοθετήθηκε η συμμετοχή του κοινού σε αυτήν. Σύμφωνα με την Οδηγία, τα έργα χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, σε αυτά τα οποία είναι απαραίτητη η σύνταξη Μελέτης

Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και σε αυτά που τα κράτη μέλη θα κρίνουν αν είναι απαραίτητη η σύνταξη μελέτης.

Η ανωτέρω Οδηγία τροποποιήθηκε τρεις φορές. Το 1997, η 85/337 τροποποιήθηκε με τη νέα Οδηγία 97/11, με βάση την οποία επεκτείνεται η εφαρμογή της 85/337 σε περισσότερες κατηγορίες έργων, αυξάνονται τα έργα με υποχρεωτική ΜΠΕ, θεσπίζοντας διαδικασίες οριοθέτησης του πεδίου εφαρμογής και του περιεχομένου των ΜΠΕ. Το 2003 πραγματοποιήθηκε η δεύτερη τροποποίηση της 85/337 με την Οδηγία 2003/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 2003, με την οποία δόθηκε μεγαλύτερη έμφαση στην ενημέρωση του κοινού και στην συμμετοχή τους στην διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Η τελευταία τροποποίηση έγινε με την Οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2009, με την οποία ενσωματώθηκαν έργα που αφορούσαν τη μεταφορά, δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) σε γεωλογικούς σχηματισμούς.

(Τολέρης & Κουλίδης, 2013)

Η αρχική οδηγία του 1985 και οι τρεις τροποποιήσεις της έχουν κωδικοποιηθεί από την Οδηγία 2011/92/ΕΕ της 13ης Δεκεμβρίου 2011. Αποτελεί δηλαδή ένα ενιαίο νομικό κείμενο, που συγκεντρώνει τα στοιχεία της 85/337 με τις τροποποιήσεις της και διευκρινίζει ορισμένες ασάφειες, με σκοπό την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον ορισμένων δημοσίων και ιδιωτικών έργων. Η Οδηγία 2011/92 τροποποιήθηκε με την Κοινοτική Οδηγία 2014/52/ΕΕ, στις 16 Απριλίου του 2014.

(Τολέρης & Κουλίδης, 2013)

2.3 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η ευρωπαϊκή νομοθεσία για το περιβάλλον που εξετάστηκε παραπάνω αποτέλεσε τη βάση για την θέσπιση της αντίστοιχης ελληνικής νομοθεσίας. Με την Οδηγία 85/337 έγινε υποχρεωτική η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για όλα τα κράτη μέλη της ΕΟΚ. Βασισμένη λοιπόν σε αυτήν προέκυψε ο νόμος 1650/86 (ΦΕΚ 160Α/16-10-1986) «Περί προστασίας του περιβάλλοντος από έργα και δραστηριότητες», που αποτελεί και το βασικό νόμο για την Ελλάδα σχετικά με την

Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Ο ανωτέρω νόμος τροποποιήθηκε με τον Νόμο 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α/25-4-2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις», με τον οποίο αντικαθίστανται τα άρθρα 3,4 και 5 του προηγούμενου νόμου. Το 2011 ψηφίστηκε ο Νόμος 4014/2011 (ΦΕΚ 209Α/ 21-09-2011), «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος» που ρύθμισε τον τρόπο περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων, βασισμένος πάντα στο κοινοτικό δίκαιο. Οι Νόμοι 1650/86 και 4014/2011 θα αναλυθούν παρακάτω εκτενέστερα.

2.3.1 Ν.1650/1986 (ΦΕΚ 160Α/16-10-1986)

Την αφετηρία στην Ελλάδα για την θεσμοθέτηση προτύπων που αφορούν την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων αποτέλεσε ο νόμος 1650/86 (ΦΕΚ 160Α/16-10-1986) «Περί προστασίας του περιβάλλοντος», ο οποίος συνιστούσε, μέχρι και πριν λίγα χρόνια, μαζί με τις τροποποιήσεις του που ακολούθησαν, τον βασικό νόμο για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και επιπλέον αποτέλεσε τη βάση για τη σύνταξη του Νόμου 4014/2011, που εξετάζεται στο πλαίσιο της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Για το λόγο αυτό επιλέχθηκε στο σημείο αυτό να γίνει μια σύντομη αναφορά στον Ν. 1650/86???

Σκοπός του ως άνω νόμου ήταν η θέσπιση θεμελιωδών κανόνων και η καθιέρωση κριτηρίων και μηχανισμών για την προστασία του περιβάλλοντος, έτσι ώστε ο άνθρωπος, ως άτομο και ως μέλος του κοινωνικού συνόλου, να ζει σε ένα υψηλής ποιότητας περιβάλλον, μέσα στο οποίο να προστατεύεται η υγεία του και να ευνοείται η ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.

Ειδικότερα, βασικοί στόχοι του νόμου αυτού ήταν οι ακόλουθοι:

- ✓ Η αποτροπή της ρύπανσης και γενικότερα της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και η λήψη όλων των αναγκαίων για το σκοπό αυτόν, προληπτικών μέτρων.

- ✓ Η διασφάλιση της ανθρώπινης υγείας από τις διάφορες μορφές υποβάθμισης του περιβάλλοντος και ειδικότερα από τη ρύπανση και τις οχλήσεις.
- ✓ Η προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης του εθνικού χώρου συνολικά και των επί μέρους γεωγραφικών και οικιστικών ενοτήτων του και μέσα από την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος.
- ✓ Η διασφάλιση της δυνατότητας ανανέωσης φυσικών πόρων και η ορθολογική αξιοποίηση των μη ανανεώσιμων ή σπάνιων σε σχέση με τις τωρινές και τις μελλοντικές ανάγκες και με κριτήρια την προστασία του περιβάλλοντος.
- ✓ Η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας των φυσικών οικοσυστημάτων και η διασφάλιση της αναπαραγωγικής τους ικανότητας.
- ✓ Η αποκατάσταση του περιβάλλοντος. (N.1650/86)

Αναλυτικότερα, με τις διατάξεις αυτού του νόμου επιδιώκονταν:

- ✓ Η προστασία του εδάφους και η λήψη των αναγκαίων μέτρων ώστε οι χρήσεις του να γίνονται σύμφωνα με τις φυσικές ιδιότητές του και την παραγωγική του ικανότητα.
- ✓ Η προστασία των επιφανειακών και υπόγειων νερών θεωρούμενων ως φυσικών πόρων και ως οικοσυστημάτων.
- ✓ Η προστασία της ατμόσφαιρας.
- ✓ Η προστασία και η διατήρηση της φύσης και του τοπίου και ιδιαίτερα περιοχών με μεγάλη βιολογική, οικολογική, αισθητική ή γεωμορφολογική αξία.
- ✓ Η προστασία των ακτών των θαλασσών, των όχθων των ποταμών, των λιμνών, του βυθού αυτών και των νησίδων ως φυσικών πόρων, ως στοιχείων οικοσυστημάτων και ως στοιχείων του τοπίου.
- ✓ Ο καθορισμός της επιθυμητής και της επιτρεπόμενης ποιότητας των φυσικών αποδεκτών καθώς και των κάθε είδους επιτρεπόμενων εκπομπών αποβλήτων, με καθιέρωση και χρησιμοποίηση κατάλληλων παραμέτρων και οριακών τιμών, ώστε να μην προκαλείται υποβάθμιση του περιβάλλοντος, με κριτήρια:
 - την επιστημονική γνώση και εμπειρία
 - την καλύτερη διαθέσιμη και οικονομικά εφικτή τεχνολογία
 - τις τοπικές συνθήκες και ιδιομορφίες του περιβάλλοντος και του πληθυσμού καθώς επίσης και τις ανάγκες ανάπτυξης
 - την προϋπάρχουσα διαμόρφωση συλλογικής χρήσης μιας περιοχής
 - τα υφιστάμενα χωροταξικά και αναπτυξιακά σχέδια.

- ✓ Η ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος μέσα από τη σωστή πληροφόρηση και εκπαίδευση. (N.1650/86)

Σύμφωνα με τον Ν. 1650/86, τα δημόσια ή ιδιωτικά έργα και οι δραστηριότητες κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες, ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τα έργα και τις δραστηριότητες που λόγω της φύσης του μεγέθους ή της έκτασής τους είναι πιθανό να προκαλέσουν σοβαρούς κινδύνους για το περιβάλλον. Στα έργα και τις δραστηριότητες της κατηγορίας αυτής επιβάλλονται κατά περίπτωση, πέρα από τους γενικούς όρους και τις προδιαγραφές, ειδικοί όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος. Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει έργα και δραστηριότητές του, χωρίς να προκαλούν σοβαρούς κινδύνους ή οχλήσεις πρέπει να υποβάλλονται για την προστασία του περιβάλλοντος σε γενικές προδιαγραφές, όρους και περιορισμούς που προβλέπονται από κανονιστικές διατάξεις. Η τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει έργα και δραστηριότητες που προκαλούν ιδιαίτερα μικρό κίνδυνο ή όχληση ή υποβάθμιση στο περιβάλλον. Η ανωτέρω κατάταξη τροποποιήθηκε με τον Ν. 3010/2002, σύμφωνα με τον οποίο τα έργα κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες Α, Β και Γ, ανάλογα με τη σημαντικότητα των επιπτώσεων τους που αναμένεται να προκαλέσουν στο περιβάλλον. Τέλος, τα έργα ή δραστηριότητες με βάση τον Ν.4014/2011, ο οποίος θα αναλυθεί εκτενέστερα παρακάτω, κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες Α1, Α2 και Β.

Με το νόμο αυτό ρυθμίστηκαν ευρύτερα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, εξηγήθηκαν βασικές έννοιες, όπως αυτές της ρύπανσης, μόλυνσης και της υποβάθμισης. Σύμφωνα όμως με τον Ν. 1650/86, και του 3010/2002 που τον ακολούθησε απαιτούνταν όμως μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων ακόμα σε έργα και δραστηριότητες με μη σημαντικές δυνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Επιπρόσθετα απαιτούσε υποχρεωτικά για πληθώρα έργων και δραστηριοτήτων προμελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ΥΠΕΚΑ του Ν. 4014/11, μέχρι το 2010 στην Ελλάδα το σύνολο των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης ξεπερνούσε τις 21.500 φακέλους ανά έτος. Στον Πίνακα που ακολουθεί δίνεται ο μέσος αριθμός φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης (περίοδος 2005-2009) ανά έτος για την Ελλάδα, αλλά και για άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λόγους σύγκρισης, καθώς και στοιχεία όσον αφορά τον πληθυσμό και το ΑΕΠ της χώρας.

Από τα στοιχεία του πίνακα τεκμηριώνεται ότι με βάση το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς ο αριθμός φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης για όλες τις κατηγορίες έργων στη χώρα μας υπερέβαινε κατά τάξεις μεγέθους τον αντίστοιχο μέσο όρο των υπόλοιπων χωρών της Ε.Ε. Ο ετήσιος αριθμός φακέλων ανά εκ. κατοίκων, φτάνει τους 1.902, δεύτερη κατατάσσεται η Γαλλία, με μόλις 60 φακέλους ανά εκ. κατοίκων, ενώ σε χώρες όπως η Αυστρία και το Ην. Βασίλειο κατατίθενται 3 και 5 αντίστοιχα φάκελοι ανά εκ. κατοίκων.

Πίνακας 2.2: Μέσος αριθμός φακέλων ΜΠΕ, αριθμός φακέλων ΜΠΕ ανά εκατ. κατοίκων και αριθμός φακέλων ΜΠΕ ανά δις € του ΑΕΠ (κάθε χρόνο) (Πηγή: Έκθεση ΥΠΕΚΑ του ν.4014/11)

Κράτος-Μέλος	Μέσος Αριθμός Φακέλων Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης / Έτος	Πληθυσμός	Ετήσιος Αριθμός Φακέλων Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης/ εκ. κατοίκων	ΑΕΠ σε δις. €	Ετήσιος Αριθμός Φακέλων Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης /δις €
Αυστρία	23	8.375.290	3	257,1	0,09
Ην. Βασίλειο	334	62.008.048	5	1.723	0,19
Φινλανδία	38	5.351.427	7	151,7	0,25
Γερμανία	1.000	81.802.257	12	2.368,90	0,42
Ουγγαρία	152	10.014.324	15	35	0,34
Βέλγιο	183	10.839.905	17	314,2	0,58
Δανία	125	5.529.449	23	168,9	0,74
Ισπανία	1.054	45.989.016	23	1.139,90	0,92
Πολωνία	2.200	38.167.329	58	582,7	3,78
Γαλλία	3.867	64.716.310	60	1.692,30	2,29
Ελλάδα	21.500	11.305.118	1.902	245,8	87,47

Σύμφωνα πάλι με τα στοιχεία της Αιτιολογικής Έκθεσης του Ν.4014/2011, ο μέσος χρόνος στην Ελλάδα για την ολοκλήρωση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης (προμελέτη και μελέτη) για τα έργα αρμοδιότητας ΥΠΕΚΑ ξεπερνούσε τους 20 μήνες, σε κάποιες συγκεκριμένες κατηγορίες έργων όπως τα έργα εξόρυξης ξεπερνούσε τα 3 χρόνια ενώ σε πολλές περιπτώσεις διαρκούσε ακόμα περισσότερο. Ο αντίστοιχος Ευρωπαϊκός μέσος όρος ανέρχεται σε περίπου 10 μήνες.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι με το προγενέστερο νομικό καθεστώς η περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων αποτελούσε μία πολύπλοκη και ιδιαίτερα χρονοβόρα διαδικασία, με κυριότερα αίτια καθυστέρησης τον σημαντικό αριθμό έργων και δραστηριοτήτων για τα οποία απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση, το στάδιο των γνωμοδοτήσεων, της διαβούλευσης και της υπογραφής της ΑΕΠΟ από τους συναρμόδιους υπουργούς για τα έργα κατηγορίας Α1. Έτσι γεννήθηκε η ανάγκη απλοποίησης και εξορθολογισμού της παραπάνω διαδικασίας, πράγμα το οποίο επιτεύχθηκε με την εφαρμογή του Ν.4014/2011, οι βασικές πτυχές του οποίου αναλύονται στις επόμενους παραγράφους.

2.3.2 Ν.4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α' / 21-9-2011)

Το 2011 ψηφίστηκε ο Νόμος 4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος», που είναι μέχρι σήμερα σε ισχύ, ο οποίος επαναρρυθμίζει τον τρόπο περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων και το σύστημα περιβαλλοντικών ελέγχων, με στόχο να αρθούν οι αδυναμίες που δημιουργούσε το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς (μεγάλοι χρόνοι αδειοδότησης, γραφειοκρατικές διαδικασίες), όπως περιγράφηκαν παραπάνω, χωρίς όμως να γίνονται εκπτώσεις στο κομμάτι της περιβαλλοντικής προστασίας.

Ο νόμος συνοπτικά περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- ✓ Άρθρο 1: Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων
- ✓ Άρθρο 2: Κοινή διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Α
- ✓ Άρθρο 3: Έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α1
- ✓ Άρθρο 4: Έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α2
- ✓ Άρθρο 5: Διαδικασία Ανανέωσης ΑΕΠΟ
- ✓ Άρθρο 6: Διαδικασία τροποποίησης ΑΕΠΟ
- ✓ Άρθρο 7: Διαδικασία αξιολόγησης οριστικής μελέτης και μελέτης εφαρμογής έργου ή δραστηριότητας

- ✓ Άρθρο 8: Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Β
- ✓ Άρθρο 9: Υφιστάμενα έργα και δραστηριότητες στερούμενα περιβαλλοντικών όρων
- ✓ Άρθρο 10: Διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης για έργα και δραστηριότητες σε περιοχές που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000
- ✓ Άρθρο 11: Περιεχόμενο Φακέλων Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης
- ✓ Άρθρο 12: Κατάργηση αδειών
- ✓ Άρθρο 13: Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης
- ✓ Άρθρο 14: Σύσταση Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης στο ΥΠΕΚΑ
- ✓ Άρθρο 15: Προσαρμογή ν. 3852/2010 για την Περιβαλλοντική Αδειοδότηση
- ✓ Άρθρο 16: Μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών ΜΠΕ
- ✓ Άρθρο 17: Τέλη Διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης και ελέγχων
- ✓ Άρθρο 18: Ηλεκτρονική Διαχείριση Διαδικασίας Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης
- ✓ Άρθρο 19: Γνωμοδοτήσεις Αρχών και Δημόσια Διαβούλευση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης
- ✓ Άρθρο 19^α: Ανάρτηση ΑΕΠΟ στο Διαδίκτυο
- ✓ Άρθρο 20: Περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις
- ✓ Άρθρο 21: Διοικητικές Κυρώσεις
- ✓ Άρθρο 22: Οργανωτικά, λειτουργικά και άλλα ζητήματα της ΕΥΕΠ και του ΣΥΓΑΠΕΖ

Σύμφωνα με την Έκθεση «εκ των υστέρων» αξιολόγησης συνεπειών ρυθμίσεων στην ανταγωνιστικότητα. Ο νόμος 4014/2011 (Κεφαλαίο Α), του ΣΕΒ, 2014, βασικές καινοτομίες που εισάγονται σε σχέση με το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο είναι οι ακόλουθες:

- ✓ Απλοποιούνται και εξορθολογίζονται οι διαδικασίες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων και μειώνεται ο απαιτούμενος χρόνος για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων.
- ✓ Μειώνεται ο αριθμός των έργων και δραστηριοτήτων για τα οποία απαιτείται υποβολή και αξιολόγηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) προκειμένου να αδειοδοτηθούν περιβαλλοντικά.

- ✓ Θεσπίζονται υποχρεωτικοί περιοδικοί τακτικοί και έκτακτοι έλεγχοι από αρμόδιες υπηρεσίες και ιδιώτες επιθεωρητές με στόχο την πραγματική διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος.
- ✓ Καταργούνται αλληλοεπικαλυπτόμενες αδειοδοτήσεις (άδεια διάθεσης λυμάτων, άδειες διαχείρισης μη επικινδύνων και επικινδύνων αποβλήτων, έγκριση επέμβασης σε δάσος ή δασική έκταση) και ενσωματώνονται στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.
- ✓ Για την έκδοση των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων καταργούνται οι συνυπογραφές άλλων Υπουργών.
- ✓ Επιμηκύνεται η διάρκεια ισχύος των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) σε 10 έτη, ή σε 12 για έργα που διαθέτουν ISO, ή σε 14 για όσα διαθέτουν EMAS και παρατείνεται η διάρκεια ισχύος των υφιστάμενων ΑΕΠΟ μέχρι τη συμπλήρωση δεκαετίας από την έκδοσή τους.
- ✓ Καταργείται η υποχρέωση υποβολής προμελέτης Περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και καθίσταται πλέον η υποβολή της προαιρετική.
- ✓ Για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων εντός του δικτύου Natura 2000, προβλέπεται η υποβολή και αξιολόγηση «Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης»
- ✓ Προβλέπεται η δημιουργία Ηλεκτρονικού περιβαλλοντικού μητρώου και Ηλεκτρονική υποβολή της ΜΠΕ και παρακολούθηση της διαδικασίας έκδοσης ΑΕΠΟ ή τροποποίησης/ανανέωσης κλπ.
- ✓ Δημιουργείται η Περιβαλλοντική Ταυτότητα Έργου, που θα περιλαμβάνει κάθε περιβαλλοντική πληροφορία για το έργο.

Στον Πίνακα 2.3 που ακολουθεί συνοψίζονται οι Υπουργικές Αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση των επί μέρους διατάξεων του Ν. 4014/2011.

Πίνακας 2.3: Υπουργικές ή Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του νόμου Ν. 4014/2011 (Πηγή: Έκθεση «εκ των υστέρων» αξιολόγησης συνεπειών ρυθμίσεων στην ανταγωνιστικότητα. Ο νόμος 4014/2011 (Κεφαλαίο Α), ΣΕΒ, Αθήνα, Απρίλιος 2014, με επικαιριοποιήσεις)

A/A	Άρθρο Ν.4014/2011 - Παράγραφος	Απόφαση	Αριθμός ΦΕΚ / Ημερομηνία
1	Άρθρο 1 (Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων), παρ.4	ΥΑ κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων	-ΥΑ 37674/2016 (ΦΕΚ 2471/Β'/10.8.2016), τροποποίησης και συμπλήρωσης της ΥΑ 1958/2012 -ΥΑ 173829/2014 (ΦΕΚ 2036/Β'/25.7.2014), τροποποίηση της ΥΑ 1958/2012 - ΥΑ 20741/2012 (ΦΕΚ 1565/Β/12) τροποποίηση και συμπλήρωσης της ΥΑ 1958/12, 8.05.2012 - ΥΑ 1958/2012(ΦΕΚ 21/Β/2012, 13.01.2012)
2	Άρθρο 2 (Κοινή διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Α), παρ. 7	ΥΑ καθορισμού προδιαγραφών και περιεχομένου ΑΕΠΟ	- ΥΑ οικ. 48963/2012 (ΦΕΚ 2703/Β/05.10.2012)
3	Άρθρο 2 (Κοινή διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Α), παρ. 13	ΥΑ εξειδίκευσης διαδικασιών και κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης κατηγορίας Α	- ΥΑ 167563/13 (ΦΕΚ 964/Β/19.4.2013).
4	Άρθρο 8 (Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Β), παρ. 3	ΚΥΑ καθορισμού προβλεπόμενων ΠΠΔ	Έχουν εκδοθεί όλες οι ΠΠΔ την περίοδο 11.04.2012 (Βιομηχανικές δραστηριότητες) έως 20.12.2013 (Υγειονομικές μονάδες)
		Ομάδα έργου	Αριθμός ΦΕΚ
		1 - Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών	ΦΕΚ 2505/Β/7-10-2013
		2 - Υδραυλικά έργα	ΦΕΚ Β 3071-03.12.2013
		3 - Λιμενικά έργα	ΦΕΚ Β' 2425/27.9.2013
4 - Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών	ΦΕΚ Β 3072-03.12.2013		

		5 - Εξορυκτικές δραστηριότητες	ΦΕΚ Β' 2001/14.8.2013
		6 - Τουριστικές εγκαταστάσεις	ΦΕΚ Β' 3438/24.12.2013
		6 - Υγειονομικές μονάδες	ΦΕΚ Β' 3236/20.12.2013
		6 - Εμπορικά κέντρα, χώροι στάθμευσης, αθλητικές εγκαταστάσεις, εκπαίδευση	ΦΕΚ 2507/Β/7-10-2013
		7 - Κτηνοπτηνοτροφικές εγκαταστάσεις	ΦΕΚ Β' 2002/14.8.2013
		8 - Υδατοκαλλιέργειες	ΦΕΚ Β' 2405/26.9.2013
		9 - Βιομηχανικές δραστηριότητες	ΦΕΚ Β' 1275/11.4.2012
		9 - Μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	ΦΕΚ Β' 1987/14.8.2013
		9 - Συνεργεία αυτοκινήτων	ΦΕΚ Β' 2446/30.9.2013
		10 - Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	ΦΕΚ Β' 104/24.1.2013
		11 - Κέντρα υψηλής τάσης και υποσταθμοί	ΦΕΚ Β' 1999/14.8.2013
		11 - Σταθμοί ανεφοδιασμού οχημάτων με καύσιμα	ΦΕΚ Β' 2036/22.8.2013
		12 - Σταθμοί βάσης κινητής τηλεφωνίας	ΦΕΚ Β' 1510/4.5.2013
		12 - Χερσαίες εγκαταστάσεις διαχείμασης και μικροεπισκευής σκαφών	ΦΕΚ Β' 2407/27.9.2013
		12 - Χώροι συγκέντρωσης και διακίνησης παλαιών μετάλλων ή προσωρινής συγκέντρωσης ΟΤΚΖ	ΦΕΚ Β 2932-20.11.2013
		12 - Χώροι αποθήκευσης και διακίνησης οικοδομικών υλικών που περιλαμβάνουν διακίνηση χύδην υλικών (άμμος, χαλίκι κ.ά.)	ΦΕΚ Β 2932-20.11.2013
		12 - Σωφρονιστικά καταστήματα και κέντρα κράτησης	ΦΕΚ Β' 2035/22.8.2013
		12 - Αλυκές	ΦΕΚ Β' 2405/26.9.2013
5	Άρθρο 10 (Διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης για έργα και δραστηριότητες σε περιοχές που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000), παρ. 2	ΥΑ καθορισμού προδιαγραφών και διαδικασίας δημοσιοποίησης της ειδικής οικολογικής αξιολόγησης	- Προδιαγραφές της ΕΟΑ (ΦΕΚ 2436/Β/2013, 27.9.2013) για έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Β. - ΥΑ 170225/2014 (ΦΕΚΒ 135/ 27.1.2014)
6	Άρθρο 11 (Περιεχόμενο φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης), παρ. 3	ΥΑ εξειδίκευσης προδιαγραφών περιεχομένου και δικαιολογητικών του φακέλου ΠΠΠΑ	ΥΑ 170225/2014.(ΦΕΚ Β 135/ 27.1.2014)

Δ.Π.Μ.Σ. «ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΕΡΓΩΝ»

7	Άρθρο 11 (Περιεχόμενο φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης), παρ. 4	ΥΑ καθορισμού περιεχομένων και συνοδευτικών στοιχείων ΜΠΕ	ΥΑ 170225-20.1.2014, (ΦΕΚ Β 135/27.1.2014)
8	Άρθρο 12 (Κατάργηση αδειών), παρ. 2	ΚΥΑ εξειδίκευσης των διαδικασιών αντικατάστασης περιβαλλοντικών αδειών από ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ	
		- άδεια διάθεσης στερεών αποβλήτων	εκδόθηκε εγκύκλιος, Σχετική ρύθμιση και από ν. 4042/12
		- αντικατάσταση της έγκρισης επέμβασης σε δάση-δασικές εκτάσεις από ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ	- ΥΑ 15277/12 (ΦΕΚ 1077/Β/12)
		- επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων	ΚΥΑ 191002/2011 (ΦΕΚ 2220/Β/09.09.2013)
		- άδεια διάθεσης λυμάτων ή βιομηχανικών αποβλήτων	Εγκύκλιος ΕΥΠΕ, α.π 205988/14.12.2011
9	Άρθρο 13 (Συμβούλιο Περιβαλ. Αδειοδότησης), παρ. 1δ	ΥΑ ορισμού εκπροσώπων Υπουργείων στο ΚΕΣΠΑ	ΥΑ 21697/12 (ΦΕΚ 224/ΥΟΔΔ/12, 3.5.2012)
10	Άρθρο 13 (Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης), παρ. 1ε	ΥΑ συγκρότησης ΚΕΣΠΑ	- ΥΑ 21697/12 (ΦΕΚ 224/ΥΟΔΔ/12) όπως έχει τροποποιηθεί - Κανονισμός Λειτουργίας του ΚΕΣΠΑ: ΥΑ 62732/2013 (ΦΕΚ 3263/Β/20.12.2013)
11	Άρθρο 18 (Ηλεκτρονική Διαχείριση Διαδικασίας Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης), παρ.5	ΥΑ Εξειδίκευσης των προδιαγραφών, του τρόπου παροχής και συντήρησης, των διαδικασιών και αδειών ηλεκτρονικής πρόσβασης και εισαγωγής πληροφοριών για την οργάνωση, υλοποίηση και λειτουργία του ΗΠΜ	ΥΑ 30651/2014 (ΦΕΚ 1817/Β/2.7.2014)
12	Άρθρο 19 (Γνωμοδοτήσεις φορέων και δημόσια διαβούλευση περιβαλλοντικής αδειοδότησης), παρ. 9	ΚΥΑ εξειδίκευσης των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και δημόσιας διαβούλευσης	Υ.Α 1649/45/2014 (ΦΕΚ 45/Β/15.01.2014)
13	Άρθρο 19α (Ανάρτηση ΑΕΠΟ στο διαδίκτυο), παρ. 2	ΚΥΑ ρύθμισης θεμάτων σχετικά με την ίδρυση και λειτουργία διαδικτυακού τόπου ανάρτησης ΑΕΠΟ	- ΚΥΑ 21398/12 (ΦΕΚ 1470/Β/3.5.2012) - Εγκ. ΥΠΕΚΑ 27953/05.06.2012

2.3.3. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 4014/2011 τα έργα και οι δραστηριότητες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, των οποίων η κατασκευή ή λειτουργία δύναται να έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον, κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες (Α και Β) ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.

Η πρώτη κατηγορία (Α) περιλαμβάνει τα έργα και τις δραστηριότητες τα οποία ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και για τα οποία απαιτείται η διεξαγωγή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) προκειμένου να επιβάλλονται ειδικοί όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος σχετικά με το συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 2, 3 και 4 του παραπάνω Νόμου.

Τα έργα και οι δραστηριότητες της κατηγορίας Α κατατάσσονται: α) σε αυτά που ενδέχεται να προκαλέσουν πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και αποτελούν την υποκατηγορία Α1 και β) σε αυτά που ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και αποτελούν την υποκατηγορία Α2.

Η κατηγορία (Β) περιλαμβάνει έργα και δραστηριότητες τα οποία χαρακτηρίζονται από τοπικές και μη σημαντικές μόνο επιπτώσεις στο περιβάλλον και υπόκεινται σε γενικές προδιαγραφές, όρους και περιορισμούς που τίθενται για την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 8. Εξαιρούνται τα έργα που εξυπηρετούν σκοπούς εθνικής άμυνας (*παρ.4 του άρθρου 1 της Οδηγίας 85/337*).

Επίσης, εξαιρούνται από την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου έργα και δραστηριότητες, ο σχεδιασμός και η διαδικασία υλοποίησης των οποίων υιοθετούνται με ειδικό νόμο, εφόσον, μέσα από τη νομοθετική διαδικασία που ακολουθείται, πληρούνται οι σκοποί του νόμου 4014/2011 συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της επαρκούς δημοσιοποίησης και δημόσιας διαβούλευσης επί των συγκεκριμένων έργων και δραστηριοτήτων. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Νόμο, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που θα εκδίδονταν εντός ενός μηνός από τη δημοσίευσή του, τα δημόσια ή ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες που υπόκεινται στις

ρυθμίσεις του, κατατάσσονται στις κατηγορίες και υποκατηγορίες του άρθρου 1, καθώς και σε ομάδες κοινές για όλες τις κατηγορίες.

Έργο ή δραστηριότητα που περιλαμβάνει επί μέρους έργα ή δραστηριότητες, κατατάσσεται στην υποκατηγορία του επί μέρους έργου ή δραστηριότητας με τις σημαντικότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον και συνεπώς στην υψηλότερη υποκατηγορία.

Σε περίπτωση που κάποιο έργο ή δραστηριότητα δεν περιλαμβάνεται στον πίνακα κατάταξης των έργων και δραστηριοτήτων στις κατηγορίες, υποκατηγορίες και ομάδες του Ν. 4014/2011, μπορεί να ακολουθεί την κατάταξη του πλησιέστερου συναφούς έργου ή δραστηριότητας με απόφαση του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατόπιν αιτήσεως είτε του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας είτε της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής. Εάν δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός συναφούς έργου ή δραστηριότητας, η κατάταξη γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. (Ν. 4014/2011-ΦΕΚ 209^Α/21.09.2011)

Η κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων, σύμφωνα με το παράρτημα 1 του Ν.4014/2011, γίνεται βάσει των εξής κριτηρίων:

1. Τα χαρακτηριστικά του έργου ή της δραστηριότητας και ιδιαίτερα:
 - ✓ το είδος και το μέγεθος του έργου ή της δραστηριότητας,
 - ✓ η συσώρευση και αλληλεπίδραση με άλλα έργα,
 - ✓ η χρήση των φυσικών πόρων,
 - ✓ η παραγωγή αποβλήτων,
 - ✓ η ρύπανση και οι οχλήσεις,
 - ✓ ο κίνδυνος σοβαρού ατυχήματος, ιδίως ως προς χρησιμοποιούμενες ουσίες ή τεχνολογίες.
2. Η περιβαλλοντική ευαισθησία των γεωγραφικών περιοχών που ενδέχεται να θιγούν από το έργο ή δραστηριότητα, ιδίως ως προς:
 - ✓ την υπάρχουσα χρήση γης με έμφαση στα θεσμοθετημένα σχέδια χωροταξικής οργάνωσης (όπως Ρυθμιστικά Σχέδια, ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, όρια οικισμών),

- ✓ τον σχετικό πλούτο, την ποιότητα και την αναγεννητική ικανότητα των φυσικών πόρων της περιοχής, στις παράκτιες περιοχές, στις ορεινές και δασικές περιοχές, στις περιοχές που έχουν ενταχθεί στο Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών του νόμου “Προστασία της Βιοποικιλότητας” (ν. 3937/2011, Α’ 60/31.3.2011), όπως ισχύει, σε περιοχές στις οποίες καταστρατηγούνται ήδη τα πρότυπα για την ποιότητα του περιβάλλοντος που καθορίζει η νομοθεσία σε πυκνοκατοικημένες περιοχές και σε τοπία ιστορικής, πολιτιστικής ή αρχαιολογικής σημασίας.

3. Τα χαρακτηριστικά των ενδεχομένων σημαντικών επιπτώσεων του έργου ή δραστηριότητας, οι οποίες εξετάζονται σε συνάρτηση με κριτήρια ως προς:

- ✓ την έκταση των επιπτώσεων (γεωγραφική περιοχή και μέγεθος του θιγομένου πληθυσμού),
- ✓ το διασυννοριακό χαρακτήρα των επιπτώσεων,
- ✓ το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των επιπτώσεων, την πιθανότητα των επιπτώσεων,
- ✓ τη διάρκεια, τη συχνότητα και την αναστρεψιμότητα των επιπτώσεων.

Η ισχύουσα μέχρι τις 14/2/2018 κατηγοριοποίηση των έργων και δραστηριοτήτων σε ομάδες, με βάση την ΥΑ 37674/2016, περιλαμβάνει δώδεκα (12) ομάδες, κοινές για τις κατηγορίες Α και Β, οι οποίες είναι οι εξής:

- ❖ Ομάδα 1η: Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών
- ❖ Ομάδα 2η: Υδραυλικά έργα
- ❖ Ομάδα 3η: Λιμενικά έργα
- ❖ Ομάδα 4η: Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών
- ❖ Ομάδα 5η: Εξορυκτικές δραστηριότητες
- ❖ Ομάδα 6η: Τουριστικές εγκαταστάσεις και έργα αστικής ανάπτυξης, κτιριακού τομέα, αθλητισμού και αναψυχής
- ❖ Ομάδα 7η: Πτηνοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις
- ❖ Ομάδα 8η: Υδατοκαλλιέργειες
- ❖ Ομάδα 9η: Βιομηχανικές και συναφείς εγκαταστάσεις
- ❖ Ομάδα 10η: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- ❖ Ομάδα 11η: Μεταφορά ενέργειας, καυσίμων και χημικών ουσιών
- ❖ Ομάδα 12η: Ειδικά έργα και δραστηριότητες.

Αρμόδιες αρχές για την έκδοση αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ανάλογα με την κατάταξη του έργου στην αντίστοιχη υποκατηγορία, είναι:

- ✓ Κατηγορία Α1: Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- ✓ Κατηγορία Α2: Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οποία υπάγεται διοικητικά το έργο ή η δραστηριότητα
- ✓ Κατηγορία Β: Δεν ακολουθείται η διαδικασία εκπόνησης ΜΠΕ, αλλά τα έργα υπάγονται σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας που χορηγεί την άδεια λειτουργίας και κατόπιν σχετικής δήλωσης του μελετητή ή του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας.

Αξίζει να αναφερθεί πως η σχετική Ευρωπαϊκή νομοθεσία για την κατάταξη έργων είναι πολύ πιο ελαστική σε σχέση με την ΥΑ 37674/2016. Το συμπέρασμα αυτό γίνεται εύκολα αντιληπτό αν ανατρέξουμε στο παράρτημα 1 της Οδηγίας 2011/92, στο οποίο αναφέρονται τα έργα ή οι δραστηριότητες για τα οποία η υποβολή μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων είναι υποχρεωτική, καθώς αυτά είναι λιγότερα συγκριτικά με αυτά που ορίζει η προαναφερθείσα υπουργική απόφαση. Συγκεκριμένα για τα οδικά έργα η Κοινοτική Οδηγία επιβάλλει εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων μόνο σε κατασκευή αυτοκινητοδρόμων και οδούς ταχείας κυκλοφορίας και σε νέες οδούς με τέσσερις και άνω λωρίδες κυκλοφορίας.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων για την Ομάδα 1 «Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών», για έργα Οδοποιίας, στις κατηγορίες Α1, Α2 και Β σύμφωνα με την ΥΑ 37674/2016.

Πίνακας 2.4: Κατηγοριοποίηση έργων Ομάδας 1: Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών – Έργα Οδοποιίας βάσει της ΥΑ 37674/2016.

Ομάδα 1 ^η : Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών						
Έργα οδοποιίας						
α/α	Ομάδα και κατηγορία κατά ΟΜΟΕ ΛΚΟΔ [®]	Χαρακτηρισμός	Υποκατηγορία Α1	Υποκατηγορία Α2	Κατηγορία Β	Παρατηρήσεις
1	Α I	Αυτοκινητόδρομος	Το σύνολο			Συμπεριλαμβάνονται τα συνοδά έργα (π.χ. σταθμοί διοδίων ή εξυπηρέτησης αυτοκινητιστών, κέντρα ελέγχου ή συντήρησης κ.λπ.)
2		Οδός ταχείας κυκλοφορίας	Το σύνολο			
3	Α II	Οδός μεταξύ νομών/επαρχιών με $L \geq 4$	Το σύνολο			Λ: αριθμός λωρίδων κυκλοφορίας ⁽¹⁾ Μ: μήκος εντός περιοχής δικτύου Natura 2000
4		Οδός μεταξύ νομών/επαρχιών με $L < 4$	$M \geq 500$ m	$M < 500$ m		
5	Α III	Οδός μεταξύ επαρχιών/οικισμών		Το σύνολο		
6	Α IV	Οδός μεταξύ μικρών οικισμών		Το σύνολο		
7		Συλλεκτήρια οδός		Σε περιοχές δικτύου Natura 2000	Εκτός περιοχών δικτύου Natura 2000	
8	Α V	Δευτερεύουσα οδός		Σε περιοχές δικτύου Natura 2000	Εκτός περιοχών δικτύου Natura 2000	
9		Αγροτική οδός			Το σύνολο	
10	Α VI	Τριτεύουσα οδός			Το σύνολο	
11		Δασική οδός			Το σύνολο	

Ομάδα 1 ^η : Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών						
Έργα οδοποιίας						
α/α	Ομάδα και κατηγορία κατά ΟΜΟΕ ΛΚΟΔ	Χαρακτηρισμός	Υποκατηγορία Α1	Υποκατηγορία Α2	Κατηγορία Β	Παρατηρήσεις
12	Β Ι	Αστικός αυτοκινητόδρομος	Το σύνολο			
13	Β ΙΙ	Αστική οδός ταχείας κυκλοφορίας	$L \geq 4$	$L < 4$		Λ: αριθμός λωρίδων κυκλοφορίας
14	Β ΙΙΙ	Αστική αρτηρία		Το σύνολο		
15	Β ΙV	Κύρια συλλεκτήρια οδός			Το σύνολο	
16	Γ ΙΙΙ	Αστική αρτηρία		Το σύνολο		Λ: αριθμός λωρίδων κυκλοφορίας
17	Γ ΙV	Κύρια συλλεκτήρια οδός		Το σύνολο		
18	Δ ΙV	Συλλεκτήρια οδός			Το σύνολο	
19	Εκσυγχρονισμός, επέκταση, βελτίωση ή τροποποίηση υφιστάμενων έργων οδοποιίας		Ο φορέας του έργου προβαίνει σε κατάταξη του βάσει ΟΜΟΕ-ΛΚΟΔ, το αποτέλεσμα της οποίας χρησιμοποιείται για την κατάταξη στις παραπάνω κατηγορίες του παρόντος πίνακα.			

2.3.4. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

2.3.4.1 Διαδικασία Αδειοδότησης

Σύμφωνα με τον Ν. 4014/2011, η προκαταρκτική μελέτη - προμελέτη ΠΠΠΑ με γενικό ορισμό ως Προκαταρκτικός Προσδιορισμός Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων γίνεται έτσι ώστε ο ενδιαφερόμενος δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας να αποφύγει το πιθανόν υψηλό κόστος σύνταξης της ΜΠΕ, εφόσον το αποτέλεσμα είναι αβέβαιο ως προς την περιβαλλοντική έγκριση του έργου ή της δραστηριότητας. Στο στάδιο της προμελέτης η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να απορρίψει ολοκληρωτικά το αίτημα αδειοδότησης σε περίπτωση που το έργο καθίσταται ασύμβατο με την κυβερνητική πολιτική και το καθεστώς χρήσεων γης. Στις περισσότερες των περιπτώσεων η προμελέτη (ΠΠΠΑ) δεν εκπονείται και καθίσταται προαιρετική για κάθε είδος έργου.

Για νέα έργα ή δραστηριότητες κατηγορίας Α ή για τη μετεγκατάσταση υφιστάμενων έργων στο πλαίσιο της διαδικασίας της περιβαλλοντικής αδειοδότησης θεωρείται απαραίτητη η διεξαγωγή ΜΠΕ και η έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ). Σε περίπτωση που επιλεγεί η υποβολή του φακέλου Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων, ΠΠΠΑ, η καθοδήγηση που προσφέρεται στον φορέα και η σχετική γνωμοδότηση γίνεται μέσω της υποβολής του στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, πριν να γίνει η υποβολή της ΜΠΕ ώστε να εξασφαλιστεί η πορεία του διαδικασίας και η πληρότητα του φακέλου ΜΠΕ.

Αν ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει στην υποβολή του φακέλου την απαραίτητη γνωμοδότηση από κάποιον σημαίνοντα φορέα γνωμοδότησης τότε η αρμόδια υπηρεσία παρακάμπτει την αποστολή του φακέλου ΜΠΕ προς τον σχετικό ήδη γνωμοδοτούντα φορέα, ενώ η ίδια παράλειψη μπορεί να γίνει όταν έχει δοθεί σαφής και σχετική γνωμοδότηση στο πρώτο στάδιο του Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων.

Η ΑΕΠΟ έχει διάρκεια ισχύος δέκα έτη και, υπό προϋποθέσεις, μπορεί να φθάσει τα 14 (αν υπάρχει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης την Οικολογική Διαχείριση και Οικολογικό Έλεγχο, EMAS). Η αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση υπηρεσία ορίζει έναν υπάλληλο υπεύθυνο για το συντονισμό και τη διαχείριση όλης της διαδικασίας

περιβαλλοντικής αδειοδότησης του εκάστοτε συγκεκριμένου έργου ή δραστηριότητας εντός των προβλεπόμενων από το νόμο προθεσμιών.

❖ Βήματα διαδικασίας ανά κατηγορία έργου ή δραστηριότητας

 Έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α1

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 4014/2011, τα έργα και δραστηριότητες Α1 λαμβάνουν Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), μετά από ΜΠΕ, από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ). **Καταργούνται οι συνυπογραφές άλλων συναρμόδιων υπουργών που οδηγούσαν σε σημαντικές καθυστερήσεις.**

Αναφορικά με τα έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α1, για την έκδοση της ΑΕΠΟ ακολουθείται η εξής διαδικασία:

Α. Εάν επιλέγεται από τον υπόχρεο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας η υποβολή, σε πρώτο στάδιο, ΠΠΠΑ:

- Υποβολή ΠΠΠΑ και φακέλου με συνοδευτικά έγγραφα/σχέδια τεκμηρίωσης.
- Έλεγχος της τυπικής πληρότητας φακέλου ΠΠΠΑ εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών. Στο στάδιο αυτό είναι δυνατή η υποβολή του φακέλου της ΠΠΠΑ σε ένα μόνο αντίγραφο και εφόσον αυτός κριθεί ότι πληροί τις τυπικές απαιτήσεις ακολουθεί η υποβολή από τον υπόχρεο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας των υπολοίπων προβλεπόμενων αντιγράφων του φακέλου.
- Αποστολή της ΠΠΠΑ προς τις υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης για γνωμοδότηση εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας (Σύνολο 12).
- Συλλογή γνωμοδοτήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης σε χρονικό διάστημα τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την αποστολή και δημοσιοποίηση της ΠΠΠΑ (Σύνολο 42).
- Αξιολόγηση και στάθμιση γνωμοδοτήσεων και απόψεων, καθώς και τυχόν απόψεων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας επ' αυτών εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών (Σύνολο 62).
- Σύνταξη γνωμοδότησης (θετικής ή αρνητικής) εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, ανεξαρτήτως του αν έχουν γνωμοδοτήσει όλοι οι συναρμόδιοι φορείς (Τελικό Σύνολο 82).

- Υπογραφή γνωμοδότησης από Γενικό Δ/ντή Περιβάλλοντος.
- Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης ακολουθεί η διαδικασία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

B. Η διαδικασία της ΜΠΕ είναι η ακόλουθη:

- Υποβολή ΜΠΕ και φακέλου με συνοδευτικά έγγραφα/σχέδια τεκμηρίωσης στο ΥΠΕΚΑ.
- Έλεγχος πληρότητας φακέλου ΜΠΕ εντός 15 εργάσιμων ημερών (λόγω του ότι στη μεταβατική περίοδο θα υπάρχει ακόμα η δυνατότητα μη ηλεκτρονικής υποβολής). Στο στάδιο αυτό είναι δυνατή η υποβολή του φακέλου της ΜΠΕ σε ένα μόνο αντίγραφο και εφόσον αυτός κριθεί ότι πληροί τις τυπικές απαιτήσεις ακολουθεί η υποβολή από τον υπόχρεο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας των υπολοίπων προβλεπόμενων αντιγράφων του φακέλου. Στην περίπτωση διαπίστωσης μη πληρότητας αυτού, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή δεν αποδέχεται τον φάκελο και τον επιστρέφει με έγγραφη αιτιολόγηση, καταγράφοντας τα απαιτούμενα προς συμπλήρωση πεδία και στοιχεία.
- Αποστολή της ΜΠΕ προς τις υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης καθώς και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ για την έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης εντός 2 εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας (Σύνολο 17).
- Συλλογή γνωμοδοτήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης και απόψεων του κοινού και άλλων φορέων (διαδικασία διαβούλευσης) σε χρονικό διάστημα 45 εργάσιμων ημερών από την αποστολή και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ (Σύνολο 62).
- Αξιολόγηση και στάθμιση γνωμοδοτήσεων και απόψεων, καθώς και τυχόν απόψεων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας επ' αυτών, από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ εντός 20 εργάσιμων ημερών (Σύνολο 82).
- Σύνταξη ΑΕΠΟ (ή απόφαση απόρριψης του έργου) από το ΥΠΕΚΑ εντός 25 εργάσιμων ημερών, ανεξαρτήτως του αν έχουν γνωμοδοτήσει όλοι οι συναρμόδιοι φορείς (συμπεριλαμβανομένων της Αρχαιολογίας και των Δασών) (Σύνολο 107 εργάσιμες ημέρες ή περίπου 5 ημερολογιακοί μήνες).

Σε κάθε περίπτωση, η αρχαιολογία μπορεί να εμποδίσει ένα έργο ανά πάσα στιγμή, π.χ. κατά τη φάση της έκδοσης της οικοδομικής αδειάς, με βάση τον αρχαιολογικό νόμο.

- Έκδοση ΑΕΠΟ ή απόφασης απόρριψης, αν η αρμόδια αρχή κρίνει αιτιολογημένα ότι οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις του προτεινόμενου έργου ή της δραστηριότητας είναι εξαιρετικά σημαντικές ακόμη και μετά την πρόβλεψη ειδικών όρων και περιορισμών, καθώς και μετά την αντιστάθμισή τους.

Για έργα που παρουσιάζουν ασυνήθιστη περιπλοκότητα, είναι δυνατόν οι ανωτέρω χρόνοι να παρατείνονται μετά από απόφαση του ΓΓ ΥΠΕΚΑ, κατόπιν τεκμηριωμένης εισήγησης της υπηρεσίας. Τυχόν παράταση δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά το διπλάσιο (σύμφωνα με το νόμο) των αρχικά προβλεπόμενων προθεσμιών. Για το σύνολο των έργων και δραστηριοτήτων υποκατηγορίας Α1 ζητείται γνώμη της Δ/σης Χωροταξίας του ΥΠΕΚΑ.

Ο Υπουργός ΥΠΕΚΑ ή ο Γενικός Γραμματέας του ΥΠΕΚΑ μπορούν να ζητήσουν τη γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ), εντός δεκαπέντε ημερολογιακών ημερών, εφόσον α) δεν έχουν διαβιβασθεί γνωμοδοτήσεις από υπηρεσίες των οποίων το περιεχόμενο εκτιμάται ως ουσιώδες για τον πληρέστερο καθορισμό των περιβαλλοντικών όρων ως προς την κατασκευή και λειτουργία του συγκεκριμένου έργου ή δραστηριότητας αυτού είτε β) από τις διαβιβασθείσες γνωμοδοτήσεις προκύπτουν αντιφατικά δεδομένα που χρήζουν ιδιαίτερης τεκμηρίωσης.

Έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α2

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 4014/2011, τα έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α2 λαμβάνουν Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), μετά από ΜΠΕ, από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Δεν απαιτείται γνώμη της αρχαιολογικής υπηρεσίας για τα έργα τα οποία χωροθετούνται στο σύνολό τους σε περιοχές εντός σχεδίου πόλεως ή εντός ορίων οικισμών πλην των περιπτώσεων που προβλέπεται ρητά από τη σχετική νομοθεσία.

Αναφορικά με τα έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α2, για την έκδοση της ΑΕΠΟ ακολουθείται η εξής διαδικασία:

- Υποβολή ΜΠΕ και φακέλου με συνοδευτικά έγγραφα/σχέδια τεκμηρίωσης στη Δ/ση ΠΕΧΩ της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
- Έλεγχος πληρότητας φακέλου ΜΠΕ εντός 10 εργάσιμων ημερών. Στο στάδιο αυτό είναι δυνατή η υποβολή του φακέλου της ΜΠΕ σε ένα μόνο αντίγραφο και εφόσον αυτός κριθεί ότι πληροί τις τυπικές απαιτήσεις ακολουθεί η υποβολή από τον υπόχρεο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας των υπολοίπων προβλεπόμενων αντιγράφων του φακέλου. Στην περίπτωση διαπίστωσης μη πληρότητας αυτού, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή δεν αποδέχεται τον φάκελο και τον επιστρέφει με έγγραφη αιτιολόγηση, καταγράφοντας τα απαιτούμενα προς συμπλήρωση πεδία και στοιχεία
- Αποστολή της ΜΠΕ προς τις υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης καθώς και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ για την έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης εντός 2 εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας (Σύνολο 12).
- Συλλογή γνωμοδοτήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης και απόψεων του κοινού και άλλων φορέων (διαδικασία διαβούλευσης) σε χρονικό διάστημα 35 εργάσιμων ημερών από την αποστολή και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ (Σύνολο 47).
- Αξιολόγηση και στάθμιση γνωμοδοτήσεων και απόψεων, καθώς και τυχόν απόψεων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας επ' αυτών, από τη Δ/ση ΠΕΧΩ της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός 20 εργάσιμων ημερών (Σύνολο 67).
- Σύνταξη ΑΕΠΟ (ή απόρριψης του έργου) από τη Δ/ση ΠΕΧΩ της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός 15 εργάσιμων ημερών, ανεξαρτήτως του αν έχουν γνωμοδοτήσει όλοι οι συναρμόδιοι φορείς (Τελικό Σύνολο 82 εργάσιμες ημέρες).
- Έκδοση ΑΕΠΟ ή απόφασης απόρριψης.

Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να ζητήσει τη γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ), όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 13, εντός δεκαπέντε ημερολογιακών ημερών, εφόσον είτε: α) δεν έχουν διαβιβασθεί γνωμοδοτήσεις από υπηρεσίες των οποίων το περιεχόμενο εκτιμάται ως ουσιώδες για τον πληρέστερο καθορισμό των περιβαλλοντικών όρων ως προς την κατασκευή και λειτουργία του συγκεκριμένου έργου ή δραστηριότητας

αυτού είτε β) από τις διαβιβασθείσες γνωμοδοτήσεις προκύπτουν αντιφατικά δεδομένα που χρήζουν ιδιαίτερης τεκμηρίωσης.

Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας δύναται να ζητήσει, πριν από τη διαδικασία της ΜΠΕ, τη γνωμοδότηση της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής με την υποβολή φακέλου Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (ΠΠΠΑ). Στην περίπτωση αυτή ακολουθείται η διαδικασία ΠΠΠΑ που αναφέρθηκε παραπάνω, με τις προθεσμίες ελέγχου πληρότητας φακέλου, συλλογής γνωμοδοτήσεων, αξιολόγησης και στάθμισης γνωμοδοτήσεων και σύνταξης θετικής γνωμοδότησης ΠΠΠΑ ή αρνητικής απόφασης να συντομεύονται κατά 5 ημέρες έκαστη.

Για να πραγματοποιηθεί ολοκληρωμένα η ανωτέρω διαδικασία σημαίνοντα ρόλο παίζει το στάδιο της συλλογής γνωμοδοτήσεων από τους εκάστοτε φορείς που θεωρούνται αρμόδιοι για τις επιμέρους κατηγορίες έργων ή δραστηριοτήτων.

2.3.4.2 Γνωμοδότηση για την Περιβαλλοντική Αδειοδότηση

Με το άρθρο 19 του Ν. 4014/2011 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τις γνωμοδοτήσεις των αρχών και τη δημόσια διαβούλευση στην περιβαλλοντική αδειοδότηση, ενώ δίνεται η δυνατότητα περαιτέρω ρυθμίσεων μέσω εξουσιοδοτικών ΥΑ. Ειδικότερα:

Ως γνωμοδοτούντες φορείς ορίζονται:

1. Οι εξής δημόσιες αρχές: α) Η Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα, οι δημόσιες υπηρεσίες, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων συμβουλευτικών φορέων, σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο· β) οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκτελεί δημόσια διοικητικά καθήκοντα δυνάμει του εθνικού δικαίου (Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου ΝΠΙΔ), συμπεριλαμβανομένων ειδικών αρμοδιοτήτων, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών σχετικών με το περιβάλλον και γ) οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί καθήκοντα ή αρμοδιότητες δημόσιας αρχής, ή παρέχει δημόσιες υπηρεσίες, σχετικά με το περιβάλλον, υπό τον έλεγχο φορέα ή προσώπου που εμπίπτει στα εδάφια α ή β, εξαιρουμένων των οργάνων που ασκούν δικαστική ή νομοθετική εξουσία. (παρ. 2 του άρθρου 2, της ΚΥΑ 11764/653/2006)

2. Η οικεία Περιφέρεια μέσω του περιφερειακού συμβουλίου, το οποίο λαμβάνει υπόψη απόψεις που διατυπώνονται από τα όργανα των άρθρων 73, 76 και 178 του ν. 3852/2010, το Δημοτικό Συμβούλιο του οικείου Δήμου, Συμβούλια Τοπικής ή Δημοτικής Κοινότητας του άρθρου 8 του ν. 3852/2010, το ενδιαφερόμενο κοινό και το κοινό.

Ως κοινό ορίζεται ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθώς και οι φορείς (ενώσεις, οργανώσεις ή ομάδες αυτών) εκπροσώπησής τους.

Ως ενδιαφερόμενο κοινό ορίζεται το κοινό που θίγεται ή ενδέχεται να θιγεί ή του οποίου διακυβεύονται έννομα συμφέροντα από τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Ως οικεία Περιφέρεια και Δήμος ορίζονται οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης εντός των διοικητικών ορίων των οποίων πρόκειται να υλοποιηθεί το έργο ή η δραστηριότητα. Εάν το έργο ή η δραστηριότητα βρίσκεται στα σύνορα των διοικητικών ορίων ενός Δήμου ή Περιφέρειας ή λόγω της φύσης του έργου ή της δραστηριότητας ενδέχεται να έχει επιπτώσεις που δεν περιορίζονται στα διοικητικά όρια μόνο ενός Δήμου ή μιας Περιφέρειας, τα αντίγραφα των φακέλων σε ηλεκτρονική μορφή (ή σε έντυπη, εφόσον δεν είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή) αποστέλλονται και στους Δήμους ή/και Περιφέρειες που ενδέχεται να επηρεαστούν. (ΥΑ 1649/45/2014)

Η έγκαιρη ενημέρωση του ενδιαφερόμενου κοινού είναι υποχρεωτική, καθώς και η διασφάλιση της συμμετοχής του στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων μέσω της διατύπωσης γνώμης. Η γνώμη των γνωμοδοτούντων φορέων είναι αιτιολογημένη, διατυπώνεται εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών σε τυποποιημένο έντυπο γνωμοδότησης και προβλέπεται σύμφωνα με το Ν. 4014/2011 η ανάρτηση αυτής στο ΗΠΜ μέσω του οποίου καθίσταται διαθέσιμη στο κοινό. Το κοινό δύναται να καταθέσει τη γνώμη του τόσο μέσω του οικείου Περιφερειακού ή και Δημοτικού Συμβουλίου, όσο και απευθείας, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.

Με την απόφαση 1649/45/2014 των Υπουργών ΠΕΚΑ και Εσωτερικών εξειδικεύονται περαιτέρω η διαδικασία γνωμοδοτήσεων και ο τρόπος ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού στη δημόσια διαβούλευση, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων του παρόντος, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία

λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Ειδικότερα, με την εν λόγω απόφαση δύναται να καθορίζονται τα ακόλουθα:

- α) Οι γνωμοδοτικές αρχές που γνωμοδοτούν στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, οι οποίες δύναται να κατηγοριοποιούνται ανά είδος έργου ή δραστηριότητας και βάσει των ειδικότερων συνθηκών τους, καθώς και ανάλογα με την, κατά περίπτωση, υποχρέωση λήψης γνωμοδότησης ή μη.
- β) Το αντικείμενο της γνωμοδότησης ανά αρχή και η φύση της γνώμης που παρέχεται.
- γ) Ο τρόπος διαχείρισης των γνωμοδοτήσεων και σχολίων της ανοικτής διαβούλευσης του κοινού από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.
- δ) Τα περιεχόμενα και οι ειδικότερες προδιαγραφές των ανακοινώσεων στον τύπο, κατά τη διαδικασία διαβούλευσης.
- ε) Η διαδικασία και ο τρόπος συμμετοχής κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διαβούλευση για Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων, εφ' όσον το έργο ή η δραστηριότητα ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις διασυνοριακού χαρακτήρα.

Φορείς Γνωμοδότησης

Οι πίνακες των γνωμοδοτούντων φορέων ορίζονται σύμφωνα με την Υ.Α. Οικ.: 1649/45/2014 (ΦΕΚ 45/Β'/14.1.2014) για την «Εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και του τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α' της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθμ. 1958/2012 / (ΦΕΚ Α' 21), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 9 του ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α' 209), καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας».

Παρακάτω παρουσιάζονται οι πίνακες Γνωμοδοτούντων Φορέων κατά τη Διαδικασία Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων της Α Κατηγορίας για τις υποκατηγορίες Α1 και Α2 για την Ομάδα 1 «Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών».

Πίνακας 2.5: Φορείς Γνωμοδότησης Υποκατηγορίας Α1 Ομάδας 1 «Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών».

Α/Α	Αρμόδια Υπηρεσία	Φορέας Γνωμοδότησης	Παρατηρήσεις
1	Διεύθυνση Ειδικής Γραμματείας Δασών	ΥΠΕΚΑ	Κατά περίπτωση σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 2 του Ν. 4014/2011 η αρμόδια Διεύθυνση της Ειδικής Γραμματείας Δασών διατυπώνει τις απόψεις της μετά από εισήγηση του/ων αρμόδιου/ων Δασαρχείου/ων που της υποβάλλεται ιεραρχικώς, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της ΥΑ 15277/2012
2	Διεύθυνση Χωροταξίας	ΥΠΕΚΑ	Η Διεύθυνση Χωροταξίας σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 3 του Ν. 4014/2011.
	Τυχόν άλλη αρμόδια Διεύθυνση		Κατά περίπτωση για έργα και δραστηριότητες εντός περιοχών που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000 ή εκτός αυτών αλλά είναι δυνατόν να τις επηρεάσουν σημαντικά η αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΚΑ γνωμοδοτεί λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του Φορέα διαχείρισης της περιοχής.
3	Διεύθυνση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	Κατά περίπτωση για έργα ή δραστηριότητες που χωροθετούνται σε αγροτικές εκτάσεις* και εφόσον ενδέχεται να βρισκονται σε γεωργική ή υψηλής παραγωγικότητας
4	Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων	Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	Κατά περίπτωση σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του Ν. 4014/2011 η αρμόδια Γενική Διεύθυνση ή Διεύθυνση του ΥΠΠΟΑ διατυπώνει τις απόψεις της μετά από εισήγηση της/των αρμόδιας/ων Εφορείας/ων που της υποβάλλεται ιεραρχικώς. Η Εφορεία Ενάλιων Αρχαιοτήτων γνωμοδοτεί κατά περίπτωση εφόσον το έργο ή δραστηριότητα βρίσκεται εντός θαλάσσιας περιοχής Η Εφορεία Παλαιoανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας γνωμοδοτεί κατά περίπτωση εφόσον το έργο ή δραστηριότητα βρίσκεται πλησίον σπηλαίου
	Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων		
	Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων		
5	α) Διεύθυνση Μελετών Έργων Οδοποιίας, β) Υπηρεσία Πολιτικής αεροπορίας (ΥΠΑ)	Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων	α) Για έργα οδοποιίας, καθώς και για έργα εναέριων ή συνδυασμένων μεταφορών που περιλαμβάνουν επιμέρους έργα οδοποιίας, β) Υποχρεωτικά στα έργα και δραστηριότητες με Α/Α 24 (ΚΥΑ 1958/2012, όπως ισχύει). Κατά περίπτωση εφόσον το έργο ή δραστηριότητα βρίσκεται πλησίον εγκατάστασης υπεύθυνη λειτουργίας της οποίας είναι η ΥΠΑ
6	ΓΕΕΘΑ	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	

* Δεν απαιτείται στην περίπτωση που η προτεινόμενη χρήση επιτρέπεται ρητά από τον υφιστάμενο εγκεκριμένο πολεοδομικό σχεδιασμό (εγκεκριμένα Ρυθμιστικά, ΓΠΣ, ΣΧΟΑΠ κλπ).

Πίνακας 2.6: Φορείς Γνωμοδότησης Υποκατηγορίας Α2 Ομάδας 1 «Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών».

Α/Α	Αρμόδια Υπηρεσία	Φορέας Γνωμοδότησης	Παρατηρήσεις
1	Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών	Αποκεντρωμένη Διοίκηση	Κατά περίπτωση σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 2 του Ν. 4014/2011 η αρμόδια Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών διατυπώνει τις απόψεις της μετά από εισήγηση του/ων αρμόδιου/ων Δασαρχείου/ων που της υποβάλλεται ιεραρχικώς σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της ΥΑ 15277/2012.
2	Διεύθυνση α) Αγροτικής Οικονομίας και β) Τεχνικών Έργων	Περιφέρεια	Η αρμόδια Διεύθυνση της Περιφέρειας κατά περίπτωση για έργα ή δραστηριότητες που χωροθετούνται α) σε αγροτικές εκτάσεις* και εφόσον ενδέχεται να βρίσκονται σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας ή β) για έργα οδοποιίας, καθώς και για έργα εναέριων ή συνδυασμένων μεταφορών που περιλαμβάνουν επιμέρους έργα οδοποιίας.
3	Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Εφορεία/Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων Εφορεία Ενόπιων Αρχαιοτήτων Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας	Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	Κατά περίπτωση σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του Ν. 4014/2011. Η Εφορεία Ενόπιων Αρχαιοτήτων γνωμοδοτεί κατά περίπτωση εφόσον το έργο ή δραστηριότητα βρίσκεται εντός θαλάσσιας περιοχής. Η Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας γνωμοδοτεί κατά περίπτωση εφόσον το έργο ή δραστηριότητα βρίσκεται πλησίον σπηλαίου.
4	Αρμόδια Διεύθυνση ΥΠΕΚΑ	ΥΠΕΚΑ	Κατά περίπτωση η αρμόδια Διεύθυνση για έργα και δραστηριότητες: α) Εντός περιοχών που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000 ή εκτός αυτών αλλά είναι δυνατόν να τις επηρεάσουν σημαντικά η αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΚΑ γνωμοδοτεί λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του Φορέα διαχείρισης της περιοχής. β) Εντός περιοχής ισχύος του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας ή Θεσσαλονίκης ή εντός περιοχής ισχύος Ρυθμιστικών Σχεδίων του άρθρου 3 του Ν. 2508/1997 (Α' 124) αντίστοιχα.
5	Υπηρεσία Πολιτικής αεροπορίας (ΥΠΑ)	Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων	Υποχρεωτικά στα έργα και δραστηριότητες με Α/Α από 25 έως 27 (ΚΥΑ 1958/2012, όπως ισχύει). Κατά περίπτωση εφόσον το έργο ή δραστηριότητα βρίσκεται πλησίον εγκατάστασης υπεύθυνη λειτουργίας της οποίας είναι η ΥΠΑ.
6	ΓΕΕΘΑ	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	

* Δεν απαιτείται στην περίπτωση που η προτεινόμενη χρήση επιτρέπεται ρητά από τον υφιστάμενο εγκεκριμένο πολεοδομικό σχεδιασμό (εγκεκριμένα Ρυθμιστικά, ΠΣ, ΣΧΟΑΠ κλπ).

2.3.5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

Στην ενότητα που ακολουθεί περιγράφονται οι ροές εργασίας, οι οποίες αποτελούν πρότυπα σχέδια για την αποτύπωση των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης με όλες τις πιθανές αποφάσεις και ενέργειες για την ολοκλήρωσή τους και οι αντίστοιχοι χρόνοι ολοκλήρωσης, σύμφωνα με το νόμο 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α'/21.9.2011).

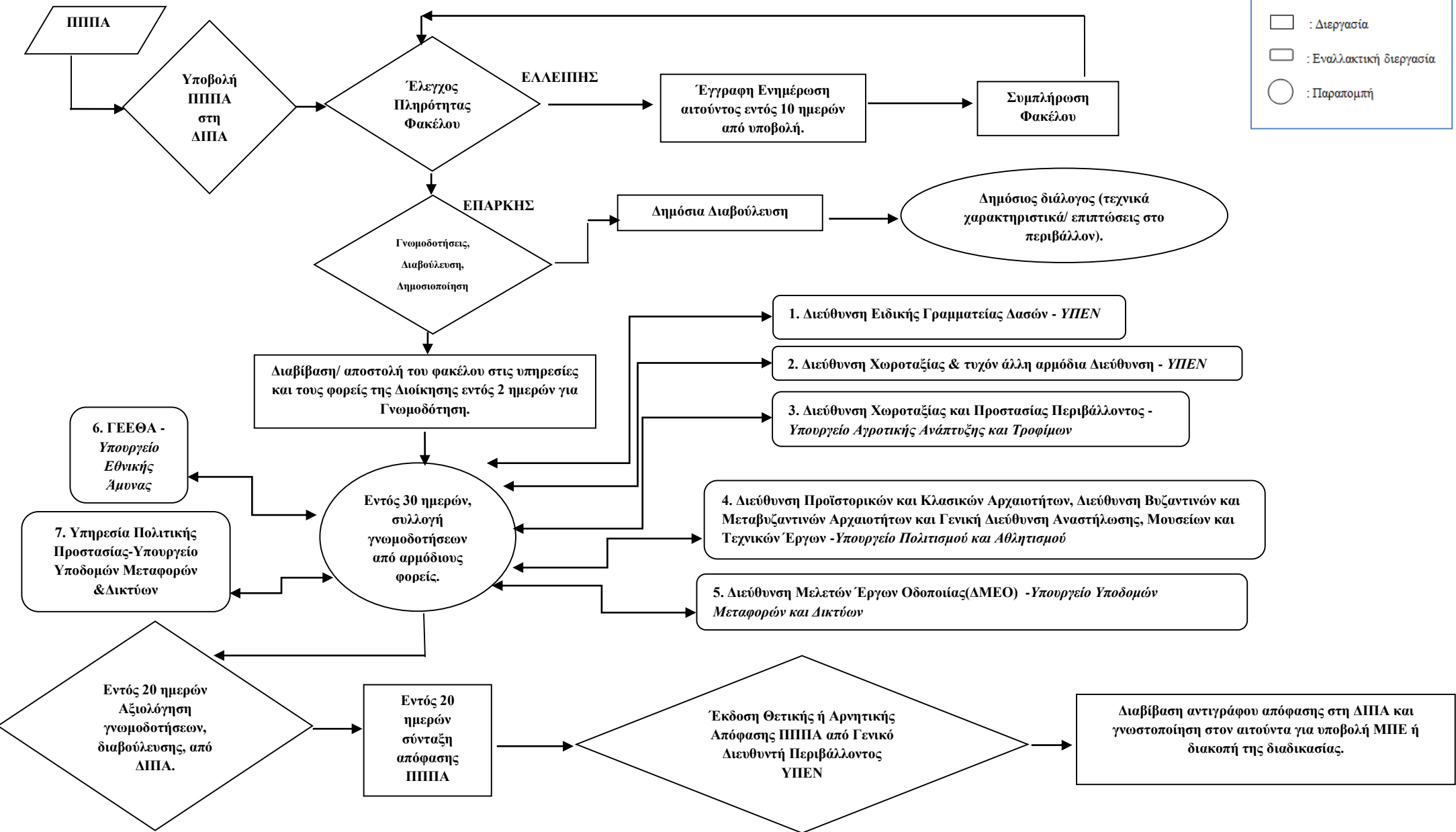
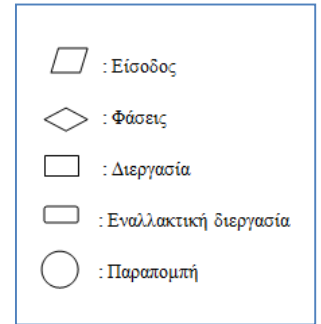
Σύμφωνα με το Ν. 4014/2011 και την ΥΑ 30651/2014, όλες οι ενέργειες και οι ροές των εργασιών σε όλα τα στάδια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης καθώς επίσης και το σύνολο των πληροφοριών που αναφέρονται στην πέραν αυτών περιβαλλοντική επίδοση ενός έργου ή μίας δραστηριότητας κατά τη διάρκεια του συνολικού κύκλου ζωής του αναρτώνται στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο. Σημειώνεται ότι στην παρούσα φάση δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η πλήρης εφαρμογή του Η.Π.Μ.

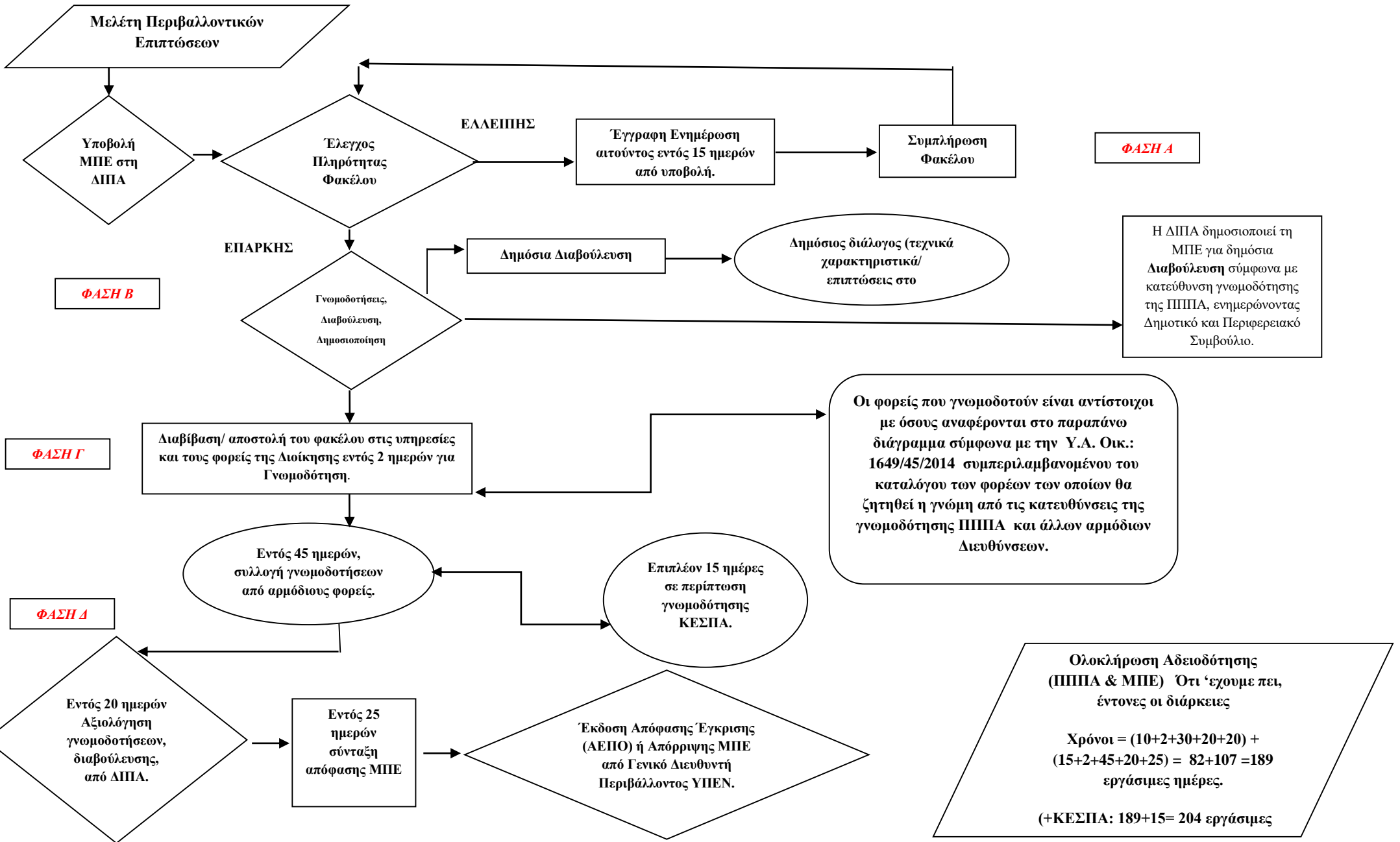
Οι διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης ακολουθούν συγκεκριμένη ροή εργασίας, η οποία είναι συμβατή με τη κείμενη νομοθεσία και ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις και αποφάσεις των εμπλεκόμενων, ενώ οι φάσεις υλοποίησης δεν περιέχονται επακριβώς σε όλες τις διαδικασίες αδειοδότησης.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, τα έργα κατατάσσονται στην Α' κατηγορία και ειδικότερα εντάσσονται στις Υποκατηγορίες Α1 και Α2 πολύ σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

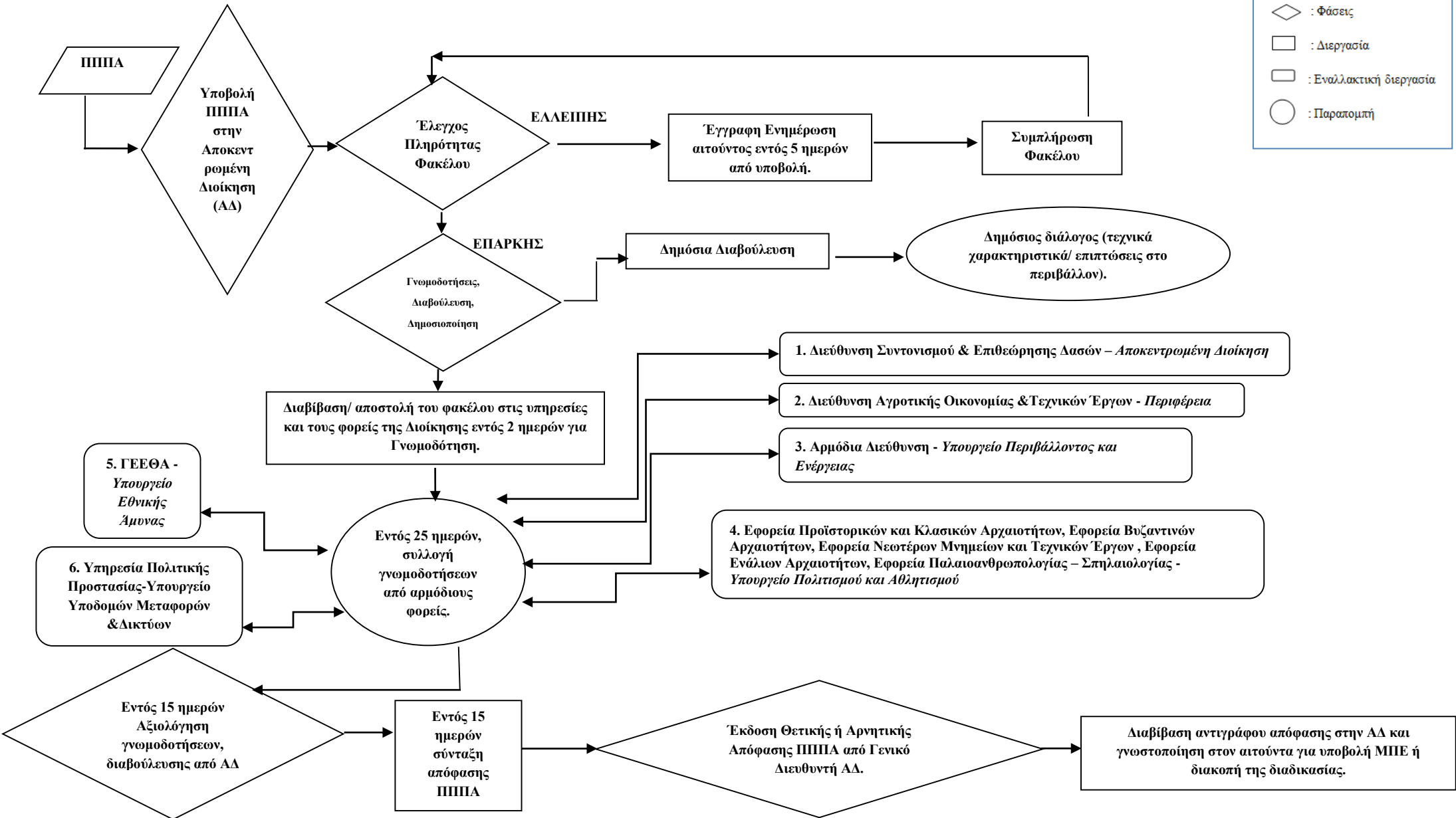
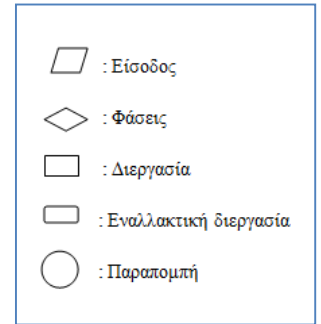
Παρακάτω παρουσιάζονται τα σχετικά διαγράμματα ροής της περιβαλλοντικής αδειοδότησης μέσα από μια πολύ – παραγοντική προσέγγιση αρμοδιοτήτων και εξέλιξης διαδικασιών.

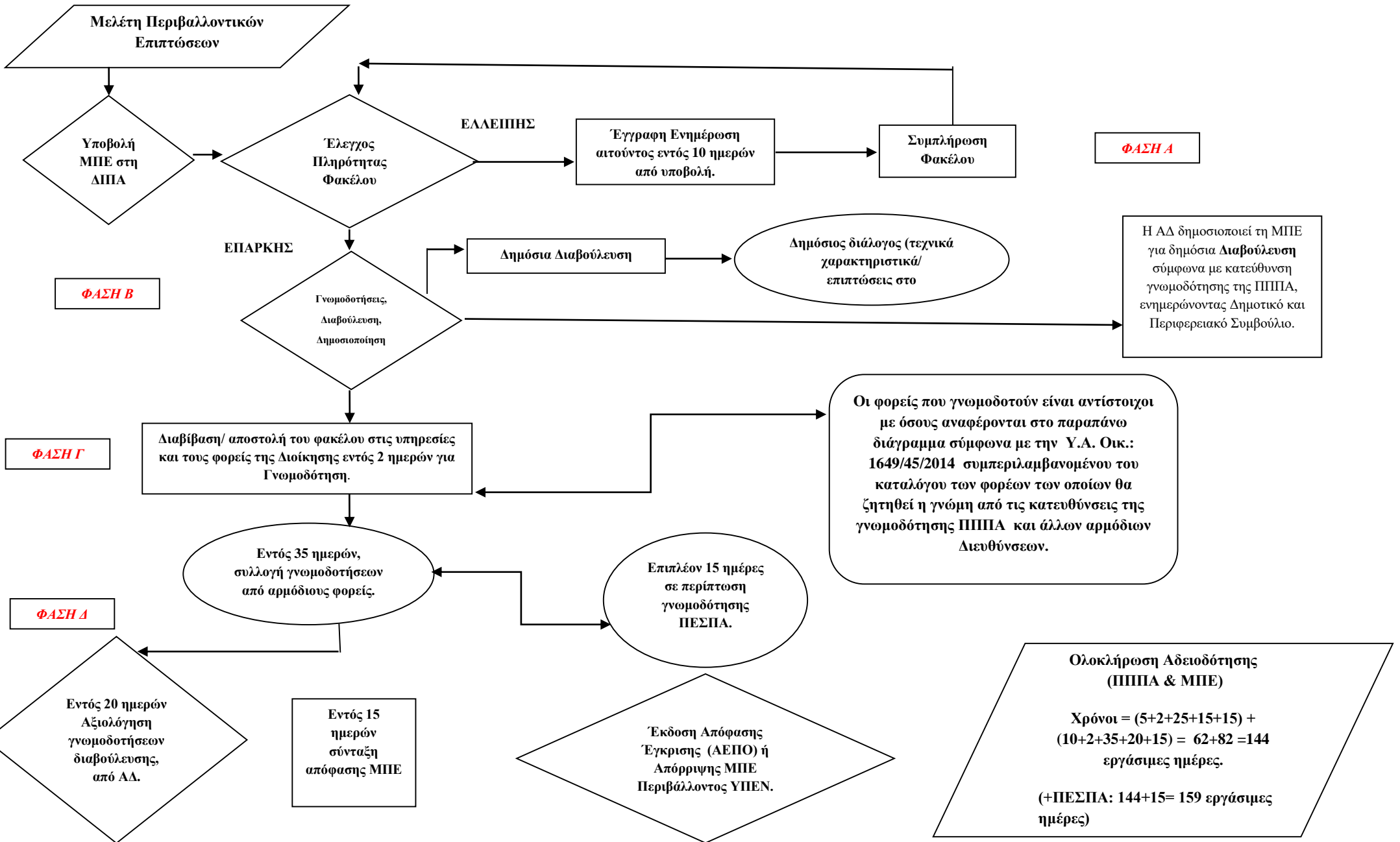
Σχήμα 2.1: Διάγραμμα ροής Κατηγορίας Α1 Έργων Οδοποιίας.

Σχήμα 2.2: Διάγραμμα ροής Κατηγορίας Α2 Έργων Οδοποιίας.

2.3.6 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΕΠΟ

Μια τυπική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- 1) ΘΕΜΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: Στο «θέμα» της απόφασης αναφέρονται:
 - i. Συνοπτικά το είδος της απόφασης, δηλαδή αν η απόφαση αφορά σε υλοποίηση νέου έργου ή δραστηριότητας, ή σε ανανέωση ΑΕΠΟ αδειοδοτημένου περιβαλλοντικά έργου, ή σε τροποποίηση ΑΕΠΟ αδειοδοτημένου περιβαλλοντικά έργου, ή σε αναδιατύπωση της αρχικής ΑΕΠΟ, μετά από τροποποίηση ή /και ανανέωση αυτής, ή σε απόφαση υφιστάμενου έργου ή δραστηριότητας στερούμενου περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
 - ii. Συνοπτικά η ονομασία του έργου ή της δραστηριότητας
 - iii. Η επωνυμία του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας και
 - iv. Ο γεωγραφικός προσδιορισμός της θέσης του έργου ή της δραστηριότητας με αναφορά της διοικητικής υπαγωγής της περιοχής του έργου ή της δραστηριότητας. {Ανάλογα με το είδος και τα χαρακτηριστικά του έργου ή της δραστηριότητας (γραμμικό ή σημειακό έργο ή συνδυασμός αυτών), ενδεικτικά αναγράφονται: Δημοτική Ενότητα, Δήμος, Νομός, Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση}
- 2) ΠΡΟΟΙΜΙΟ: Αναφέρονται:
 - i. Η νομοθεσία που σχετίζεται με την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου ή της δραστηριότητας και οι βασικές κανονιστικές πράξεις της.
 - ii. Τα έγγραφα και στοιχεία υποβολής του φακέλου για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου ή της δραστηριότητας καθώς και στοιχεία τροποποιητικής πρότασης για το έργο ή τη δραστηριότητα, που υποβλήθηκαν με βάση τυχόν προτάσεις που προέκυψαν από τη διαδικασία διαβούλευσης.
 - iii. Οι γνωμοδοτήσεις/απόψεις υπηρεσιών, φορέων και πολιτών, με συνοπτική αναφορά στο περιεχόμενο αυτών, που υποβλήθηκαν ή ελήφθησαν κατά τη διαδικασία διαβούλευσης-δημοσιοποίησης του σχετικού φακέλου, καθώς και οι τυχόν απόψεις του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας επί των γνωμοδοτήσεων και απόψεων αυτών.
 - iv. Άλλα έγγραφα που σχετίζονται με την αξιολόγηση του σχετικού φακέλου ή με την περιβαλλοντική αδειοδότηση του εξεταζόμενου έργου ή της δραστηριότητας

- v. Προαιρετικά η αιτιολόγηση της προς έκδοση απόφασης: (π.χ. λόγω τροποποίησης του έργου ή της δραστηριότητας, συμμόρφωσης με απαιτήσεις μεταγενέστερης από την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο. νομοθεσίας).

3) ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Αναφέρονται το είδος της απόφασης, η ονομασία του έργου ή της δραστηριότητας και του φορέα αυτών, ο γεωγραφικός προσδιορισμός της θέσης του έργου ή της δραστηριότητας με αναφορά στη διοικητική υπαγωγή της περιοχής των.

4) ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

- i. Συνοπτική περιγραφή του είδους και του μεγέθους του έργου ή της δραστηριότητας, και αναφορά των κυριότερων επιμέρους έργων ή δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την κατασκευή ή/και λειτουργία του. Σε περίπτωση σημειακών έργων και ανάλογα της φύσης αυτών, αναφορά στο εμβαδόν της έκτασης (οικοπέδου ή γηπέδου) στη οποία θα κατασκευαστεί και θα λειτουργήσει το έργο ή η δραστηριότητα, εκτός εξαιρέσεων που αυτό δεν προσδιορίζεται απόλυτα.
- ii. Προσδιορισμός ομάδας, υποκατηγορίας και το είδους όπου κατατάσσεται το έργο ή η δραστηριότητα και εφόσον συνίστανται από επιμέρους έργα ή δραστηριότητες, θα αναφέρονται η/οι ομάδα/ες, η/οι κατηγορία/ες, η/οι υποκατηγορία/ες και είδος/η των κυριότερων επιμέρους έργων ή/και δραστηριοτήτων.

5) ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΑ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Ή ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΗΣ.

6) ΟΡΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ ΣΤΗΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ, ΣΤΑ ΥΔΑΤΑ ΣΤΟ ΕΔΑΦΟΣ, ΣΤΑΘΜΗΣ ΘΟΡΥΒΟΥ ΚΑΙ ΔΟΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.

7) ΟΡΟΙ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ.

Τα στοιχεία (5), (6), (7) περιγράφονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 4 της παρούσης διπλωματικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο που ακολουθεί πραγματοποιείται έρευνα γύρω από το κατά πόσο η εφαρμογή της διαδικασίας της περιβαλλοντικής αδειοδότησης συνάδει με τα προβλεπόμενα χρονικά όρια του Νόμου 4014/2011. Συγκεκριμένα σε δείγμα ΑΕΠΟ που εκδόθηκαν την περίοδο 2012-2016, μετά δηλ. την έκδοση του Ν.4014/2011 εξετάζεται η χρονική διάρκεια που απαιτείται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης μιας ΜΠΕ και την έκδοση μιας Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) έτσι ώστε να γίνει σύγκριση των χρονικών αποκλίσεων από το χρόνο που ορίζεται στη νομοθεσία. Η έρευνα αυτή αποτελεί πολύ σημαντικό κομμάτι της παρούσης διπλωματικής όσον αφορά την αξιολόγηση της διαδικασίας της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, καθώς οι όποιες χρονικές αποκλίσεις από τα προβλεπόμενα όρια αποτελούν καθοριστικό στάδιο στον κύκλο ζωής ενός έργου και θέτουν υπό εξέταση κρίσιμα ζητήματα που αφορούν τον προγραμματισμό, την υλοποίηση και την πορεία του έργου ή της δραστηριότητας.

Μέσα από το πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης και της προσπάθειας που οδεύει στην υλοποίηση επενδύσεων σε σημαντικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας όπως τα έργα υποδομής αλλά και άλλα αναπτυξιακά έργα τουρισμός, υποδομές, βιομηχανία γίνεται έρευνα για το πόσο η διαδικασία της αδειοδότησης μπορεί να εξορθολογιστεί και να αναθεωρηθεί ως προς τις χρονικές επιβαρύνσεις στην πορεία υλοποίησης ενός έργου παραμένοντας όμως πιστή στις προσταγές προστασίας του περιβάλλοντος. Εξετάζοντας λοιπόν την περιβαλλοντική νομοθεσία και την εφαρμογή αυτής κατά τις φάσεις σύλληψης, σχεδιασμού και υλοποίησης των έργων παρατηρείται κατά πόσο οι ροές των διαδικασιών επηρεάζουν την κάθε φάση μεμονωμένα αλλά και τον συνολικό κύκλο ζωής του έργου.

Στο παρόν κεφάλαιο εξετάζεται η εφαρμογή του Νόμου 4014/2011 από τη Δημόσια διοίκηση, και ειδικότερα των χρονικών πλαισίων που ορίζονται σε αυτόν. Για το σκοπό αυτό ως δείκτες των αναλύσεων θεωρήθηκαν οι χρόνοι μέσα στους οποίους ολοκληρώνεται μια περιβαλλοντική αδειοδότηση καθώς και οι χρόνοι που απαιτούνται

για τις επιμέρους φάσεις της συγκριτικά με τους θεσμικά προβλεπόμενους. Για να επιτευχθεί ο σκοπός αυτός, εξετάστηκε ένα αρκετά ικανοποιητικό δείγμα πρόσφατων Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων έτσι ώστε να δημιουργηθεί μια καθαρή και σαφής εικόνα γύρω από το πως διεκπεραιώνεται όλη η διαδικασία, σε ποιους χρόνους, υπό ποιες αρμοδιότητες και σύμφωνα με ποιες προδιαγραφές εκτελούνται τα επιμέρους βήματα.

Έτσι, συγκεντρώθηκε δείγμα 55 δημοσιευμένων την περίοδο 2012-2016 Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) από την επίσημη ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ (aepo.ypeka.gr) και έγινε καταγραφή των στοιχείων της κάθε απόφασης όσον αφορά την διάρκεια των επί μέρους φάσεων της διαδικασίας καθώς και στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων. Συγκεκριμένα συγκεντρώθηκαν **όλες** οι αναρτημένες αποφάσεις για την Ομάδα 1 – «Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών», για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α1 και Α2, για τη χρονική περίοδο από την εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου 4014/2011 μέχρι και σήμερα.

Ως σημείο αναφοράς με βάση το οποίο αξιολογήθηκαν τα χρονικά όρια και το αντίστοιχο εύρος τιμών για τις διάρκειες των επιμέρους διαδικασιών, λειτούργησε το κατά τον Νόμο 4014/2011 θεσμικά οριζόμενο χρονικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα, και όπως παραστάθηκε γραφικά στα Σχήματα 2.1 και 2.2 ανάλογα με την Κατηγορία στην οποία κατατάσσεται το έργο ή η δραστηριότητα, ο θεσμικός χρόνος έκδοσης μιας ΑΕΠΟ ορίζεται σε **107 εργάσιμες ημέρες για την κατηγορία Α1** (Άρθρο 3, Ν. 4014/2011) και **σε 82 εργάσιμες ημέρες για την Κατηγορία Α2** (Άρθρο 4 Ν. 4014/2011). Σε περίπτωση γνωμοδότησης ΚΕΣΠΑ ή ΠΕΣΠΑ για τα έργα κατηγορίας Α1 και Α2 αντίστοιχα οι ανωτέρω θεσμικοί χρόνοι είναι 122 και 97 εργάσιμες ημέρες, δηλαδή αυξάνονται κατά 15 εργάσιμες ημέρες.

Εν συνεχεία και έπειτα από λεπτομερή μελέτη κάθε μεμονωμένης ΑΕΠΟ εξετάστηκαν τα στοιχεία που αναγράφονται στο κείμενο μιας απόφασης, οι υπουργικές αποφάσεις και τα σχετικά προεδρικά διατάγματα που συμπεριλαμβάνονται, τα βήματα που εκτελούνται και η σειρά αυτών, οι καταγεγραμμένες ημερομηνίες, οι αρμόδιοι φορείς αδειοδότησης και τα σχετικά δεδομένα αναφορικά με τους χρονικούς υπολογισμούς. Όλη η ανωτέρω καταγραφή έγινε με σκοπό να προκύψει ένα συμπέρασμα γύρω από την συνολική διάρκεια του σταδίου της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και της επίπτωσης της στο κύκλο ζωής ενός έργου.

3.2 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Εξετάσθηκαν συνολικά 25 ΑΕΠΟ για την κατηγορία Α1 και 30 ΑΕΠΟ για την κατηγορία Α2 που αφορούσαν την ομάδα 1 «Έργα Χερσαίων και εναέριων μεταφορών», και συγκεκριμένα έργα οδοποιίας. Στους πίνακες που ακολουθούν αναφέρονται για κάθε ΑΕΠΟ του εξεταζόμενου δείγματος ο αριθμός της ΑΔΑ και ο συνοπτικός τίτλος του έργου και η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή για την υποκατηγορία Α2. Για την υποκατηγορία Α1, σε όλες τις εξετασθείσες περιπτώσεις η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή είναι η ΔΠΑ.

Πίνακας 3.1: Εξεταζόμενο δείγμα υποκατηγορίας Α1.

<u>ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α1</u>		
A/A	(Αριθμός ΑΔΑ)	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
1	6Α994653Π8-ΕΞΔ	Χάραξη Οδού-Καβάλα
2	6ΒΑ7465ΦΘΗ-ΑΧΜ	Βελτίωση Οδού-Κοζάνη
3	6ΞΦΨ4653Π8-31Β	Ανισόπεδος Κόμβος-Λαύριο
4	6Φ9Κ4653Π8-ΡΚ1	Οδικός Άξονας-Σιθωνία
5	7ΔΚΟ4653Π8-Π2Π	Αναβάθμιση ΒΟΑΚ-Λασίθι
6	7Η2Ν4653Π8-6Λ5	Οδικό έργο παράκαμψης-Χαλκίδα
7	7ΗΧ4465ΦΘΗ-ΥΚΛ	Διαμόρφωση εισόδου πόλης-Ξάνθη
8	7Θ7Ξ4653Π8-ΠΝΝ	Βελτίωση ΒΟΑΚ-Χανιά-Ρέθυμνο
9	7Ξ9Φ0-ΒΙ0	Οδικό τμήμα σύνδεσης Βελεστίνου ΠΑΘΕ-Βόλος
10	7ΞΜ84653Π8-50Ξ	Οδός Λάρισας-Καρδίτσας
11	7Ο89465ΦΘΗ-Μ9Λ	Βελτίωση Εθν. Οδού Κορίνθου -Πατρών
12	60ΙΤ4653Π8-ΔΦΕ	Παράκαμψη Συκεώνας-Λάρισα,Καρδίτσα
13	753Γ4653Π8-ΖΚΞ	Οδός Τυρνάβου & Κόμβοι
14	68564653Π8-9ΧΒ	Βελτίωση Εισόδου-Ξάνθη
15	ΩΩΜΦ4653Π8-9ΘΣ	Ζεύξη Πρέβεζας - Ακτίου
16	Β515465ΦΘΗ-ΓΦΚ	Βελτίωση Εθνικής Οδού Λάρισας κοζάνης
17	Β5ΖΙ0-ΧΘ4	Περιφερειακός Δακτύλιος-Κοζάνη
18	Β41Ε0-ΕΒΨ	Βελτίωση Οδού-Αστυπάλαια
19	Β41Χ0-4Θ7	Εθνική Οδός Κοζάνης-Πτολεμαΐδας
20	ΩΡΑ00-ΑΚΠ	Δυτική Είσοδος Θεσ/νικης
21	ΑΔΑ: Β45Μ0-ΥΩ4	Περιαστική Οδός Σερρών
22	ΩΛ4Δ465ΦΘΗ-ΗΕ9	Συνδετήρια Οδός Εγνατία-Χορτιάτη
23	Ω52Π4653Π8-ΤΘΑ	Βελτίωση Εθνικής Οδού Λάρισας Φαρσάλων
24	ΒΕΔΔ0-ΙΥΘ	Οδός Νιάρχου-Ιωάννινα
25	Ω5Θ54653Π8-6Κ9	Αναβάθμιση ΒΟΑΚ-Πάνορμος

Πίνακας 3.2: Εξεταζόμενο δείγμα υποκατηγορίας Α2.

<u>ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α2</u>			
A/A	(Αριθμός ΑΔΑ)	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΡΧΗ (ΠΕ.ΧΩ.Σ.)
1	ΒΛΠΠΟΡ1Φ-7ΦΦ	Βελτίωση οδού-Μεσσηνία	Πελοποννήσου
2	ΒΛΠΠΟΡ1Φ-Ε65	Βελτίωση Οδικού Τμήματος Παράκαμψης-Μεσσήνη	Πελοποννήσου
3	ΒΛ4ΩΟΡ10-ΖΚ6	Ανακατασκευή Γέφυρας- Βόλος	Θεσσαλίας
4	ΒΕΖ2ΟΡ1Υ-ΔΕΘ	Βελτίωση Παραλιακής Οδού - Ροδόπη	Αν. Μακ-Θρ.
5	ΒΕΖΙΟΡ10-8Ι4	Ελιγμός Οδού Κολάκα-Φθοιωτίδα	Στερεάς Ελλάδος
6	ΒΕΖΛΟΡ1Υ-ΟΡΟ	Βελτίωση δευτερεύουσας οδού-Θεσ/νίκη-Γαλάτιστα	Κεν. Μακ.
7	ΒΕΝΧΟΡ10-3ΨΓ	Βελτίωση Οδού - Άμφισσα	Στερεάς Ελλάδος
8	ΒΕΝ8ΟΡ10-ΧΗ2	Συνδετήρια Οδός - Χαλκίδα	Στερεάς Ελλάδος
9	ΒΕ56ΟΡ1Γ-ΥΝΚ	Διαπλάτυνση Εθνικής Οδού - Κοζάνη	Δυτ. Μακ.
10	ΒΕΝΕΟΡ1Θ-ΜΚΕ	Τοπική Οδοποιία- Γαύδος	Κρήτης
11	ΒΕΝΕΟΡ1Θ-ΩΨΝ	Τοπική Οδοποιία- Κόρφος	Κρήτης
12	ΒΕΑΜΟΡ1Φ-Ο72	Βελτίωση Σύνδεσης Οικισμών- Ηλεία	Δυτικής Ελλάδας
13	ΒΕΑΥΟΡ10-ΗΗΠ	Γέφυρα -Ποταμός Εννιπας	Θεσσαλίας
14	ΒΕ2ΩΟΡ1Υ-8ΥΚ	Βελτίωση Οδού- Δράμα	Ανατ. Μακ. Θρακης
15	ΒΕΥΑΟΡ1Φ-ΦΣΒ	Οδική Αρτηρία Ρέματος -Αργίριο	Δυτικής Ελλάδας
16	ΒΕΥΙΟΡ1Υ-ΓΩΛ	Γέφυρα-Κομοτηνή	Ανατ. Μακ. Θρακης
17	ΒΕΙΞΟΡ1Κ-2ΟΕ	Βελτίωση Χάραξης Οδού- Κορυδαλλός	Αττικής
18	ΒΕΙΛΟΡ1Υ-ΦΩΙ	Δρόμος Σκαλωτής-Δράμα	Ανατ. Μακ. Θρακης
19	Β4ΜΛΟΡ1Φ-2Ν6	Συντήρηση Οδού- Φιλιατρά	Πελοποννήσου
20	Β4ΜΡΟΡ1Υ-ΞΞΝ	Βελτίωση Οδού Κόμβου Κομοτηνής	Ανατ. Μακ. Θρακης
21	Β4ΜΠΟΡ1Φ-ΑΦΥ	Οδός Μεσσήνης	Πελοποννήσου
22	Β45ΜΟΡ1Υ-ΧΣΔ	Παράκαμψη Οικισμού-Σέρρες	Κεντρ. Μακ.
23	Β4ΣΦΟΡ1Υ-ΨΑ7	Βελτίωση Προσβασιμότητας Οικισμού- Ξάνθη	Ανατ. Μακ. Θρακης
24	Β43ΘΟΡ1Θ-1ΓΠ	Οδικό Τμήμα - Δήμος Αρχανών	Κρήτης
25	Β4ΣΨΟΡ10-ΝΝ6	Αποκατάσταση Οδού-Καρδίτσα	Θεσσαλίας
26	ΩΥΟ8ΟΡ1Γ-6Σ1	Βελτίωση Οδού Καλπάκι, Κόνιτσα	Ηπείρου
27	ΩΡ2ΞΟΡ1Γ-ΕΚΛ	Κόμβος Ιωάννινα - Άρτα	Ηπείρου
28	ΩΒΔΚΟΡ1Γ-ΟΘ9	Οδός Σύνδεσης - Ιωάννινα	Ηπείρου
29	Ω3ΘΞΟΡ1Γ-ΦΥ5	Διαμόρφωση Κόμβου - Άρτα	Ηπείρου
30	ΒΛΛΟΟΡ1Γ-ΟΧΡ	Βελτίωση Οδού Μεταξύ Οικισμών - Ηγουμενίτσα	Ηπείρου

Σύμφωνα με τα έχοντας υπόψη που αναγράφονται στην αρχή κάθε αναρτημένης ΑΕΠΟ αξιολογήθηκαν και καταγράφηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

- Χρόνοι (Ημερομηνίες):
 - Αρχικής & Συμπληρωμένης Υποβολής Φακέλου
 - Διαβίβασης Φακέλου
 - Τελευταίας Γνωμοδότησης
 - Έκδοσης Απόφασης
- Αρμόδια Περιβαλλοντική Αρχή σε σχέση με την κατηγορία των έργων

Σημεία εξέτασης:

1. Υπολογίστηκε ο συνολικός χρόνος αδειοδότησης για κάθε έργο και ο αριθμητικός μέσος για το σύνολο των ΑΕΠΟ Α1 και Α2, αντίστοιχα.
 2. Εντοπίστηκε ο ελάχιστος και μέγιστος χρόνος αδειοδότησης για το σύνολο των ΑΕΠΟ που εξετάστηκαν κατηγορίας Α1 και Α2 αντίστοιχα.
 3. Υπολογίστηκε η χρονική απόκλιση για την έκδοση ΑΕΠΟ για κάθε έργο και ο αριθμητικός μέσος για το σύνολο των ΑΕΠΟ Α1 και Α2, αντίστοιχα έναντι των προβλεπόμενων στο άρθρο 3 του νόμου.
 4. Εκτιμήθηκαν οι διάρκειες των επιμέρους φάσεων αδειοδότησης καθώς και οι αντίστοιχες αποκλίσεις έναντι των προβλεπόμενων για τα έργα κατηγορίας Α1 και Α2, αντίστοιχα.
 5. Έγινε στατιστική επεξεργασία των χρόνων των επί μέρους φάσεων και των συνολικών χρόνων των ΑΕΠΟ του δείγματος συμπεριλαμβανομένων και κατόπιν αφαίρεσης ακραίων μέγιστων τιμών, με σκοπό να εξετασθεί κατά πόσον αλλοιώνεται το αποτέλεσμα της μέσης τιμής της διάρκειας και της καθυστέρησης της εκάστοτε φάσης καθώς και η εικόνα της συνολικής πορείας της διαδικασίας αδειοδότησης.
- 🗨️ Οι χρόνοι που θεωρήθηκαν ουσιαστικής σημασίας ώστε να μελετηθούν στο πλαίσιο της αξιολόγησης της διαδικασίας της περιβαλλοντικής αδειοδότησης είναι οι ακόλουθοι:
- 1) *Η χρονική διάρκεια από την πρώτη υποβολή της ΜΠΕ έως το πρώτο αίτημα για υποβολή επιπρόσθετων στοιχείων*

Αναφέρεται δηλαδή στην περίπτωση που ο φάκελος της ΜΠΕ που έχει υποβληθεί στην υπηρεσία είναι *ελλιπής*, με αποτέλεσμα να διακόπτεται η διαδικασία λόγω μη πληρότητας των στοιχείων, να «παγώνει» ουσιαστικά ο φάκελος στο αρχείο της αρμόδιας αρχής και να ενημερώνεται ο φορέας εντός ενός χρονικού ορίου για επανυποβολή των απαραίτητων συμπληρωματικών στοιχείων.

2) Η χρονική διάρκεια από την πρώτη υποβολή της ΜΠΕ έως την αποστολή του φακέλου στις αρμόδιες γνωμοδοτικές υπηρεσίες

Είναι το διάστημα από τη στιγμή που υποβάλλεται ο φάκελος στην υπηρεσία έως τη στιγμή που διαβιβάζεται προς γνωμοδότηση. Ουσιαστικά στη φάση αυτή συμπεριλαμβάνεται η ανωτέρω διάρκεια από την 1^η υποβολή έως το 1^ο αίτημα για επανυποβολή του φακέλου, όμως υπάρχει έλλειψη σαφών στοιχείων για την καταμέτρηση αυτού του χρόνου και για τις ακριβείς ημερομηνίες του αιτήματος και των σχετικών καθυστερήσεων είτε της υπηρεσίας είτε του φορέα. Ορίζεται λοιπόν το χρονικό διάστημα ως τη διαβίβαση του φακέλου ώστε να γίνει μια γενικότερη και πιο αντικειμενική εκτίμηση του μέσου χρόνου χρονικής απόκλισης για την αποστολή ενός φακέλου ΜΠΕ στους γνωμοδοτούντες φορείς από την πρώτη ημέρα υποβολής αυτού.

3) Η χρονική διάρκεια από την αποστολή του φακέλου στις αρμόδιες γνωμοδοτικές υπηρεσίες έως τη συγκέντρωση της τελευταίας γνωμοδότησης

Είναι το διάστημα που αποτυπώνει καθαρά την διάρκεια του σταδίου των γνωμοδοτήσεων και συγκρίνεται με τα προβλεπόμενα όρια.

Στο στάδιο αυτό αντανακλά την χρονική απόκλιση της ανταπόκρισης των φορέων που γνωμοδοτούν θετικά, αρνητικά ή αμφίσημα ως προς την πορεία του έργου και την πληρότητα του φακέλου ΜΠΕ δεσμεύοντας έτσι την συνέχιση των διαδικασιών έως ότου αποσταλεί και η τελευταία σημαίνουσα γνωμοδότηση για να ξεκινήσει η αξιολόγηση των απόψεων.

Οι απόψεις αυτές δεν μπορούν να παρακαμφθούν καθώς θεωρούνται ουσιώδεις τόσο για την σωστή εκτίμηση του υπό μελέτη έργου όσο και για την συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο και τους κανονισμούς της διαδικασίας διαβούλευσης καθώς και για τη διασφάλιση της διαφάνειας, του σωστού ελεγκτικού μηχανισμού αξιολόγησης της ΜΠΕ και ελέγχου των προδιαγραφών περιβαλλοντικής προστασίας και τέλος την απαρτέγκλιτη τήρηση των όρων και μέτρων με στόχο την πρόληψη δυνητικών επιπτώσεων και την επίτευξη των στόχων του Νόμου 4014/2011.

4) Η χρονική διάρκεια από την τελευταία γνωμοδότηση μέχρι την τελική έγκριση

Είναι το διάστημα μέσα στο οποίο η αρμόδια περιβαλλοντική υπηρεσία αδειοδότησης αξιολογεί και επεξεργάζεται το σύνολο των γνωμοδοτήσεων, παρατηρήσεων και αποτελεσμάτων διαβούλευσης έτσι ώστε να τα συμπεριλάβει στην ανάλυση για την εκτίμηση του έργου ως προς την περιβαλλοντική του διάσταση. Εφόσον ληφθούν υπόψη όλες οι απόψεις και οι περιορισμοί συντάσσεται η τελική έγκριση ή απόρριψη της αδειοδότησης και εκδίδεται η αντίστοιχη απόφαση.

5) Συνολική Χρονική Διάρκεια

Είναι το συνολικό διάστημα από την πρώτη υποβολή του φακέλου (είτε αρχική είτε συμπληρωμένη) μέχρι και το πέρας της διαδικασίας αδειοδότησης και την τελική έκδοση της απόφασης.

Στα φύλλα επεξεργασία που παρατίθενται στο Παράρτημα 1 φαίνονται χαρακτηριστικά όσο περιγράφονται στο παρόν κεφάλαιο. Παρουσιάζονται το σχετικό δείγμα ΑΕΠΟ, οι διάρκειες και οι εκτιμώμενες χρονικές αποκλίσεις τόσο για κάθε στάδιο ξεχωριστά όσο και για τη διαδικασία αδειοδότησης συνολικά.

3.3 ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΛΟΜΕΝΩΝ

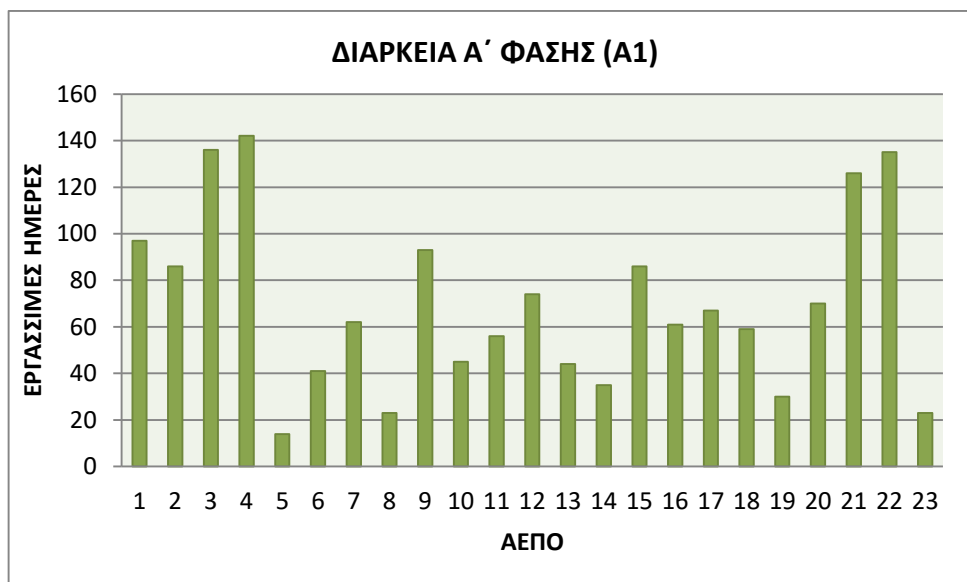
Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα αντίστοιχα διαγράμματα όπου συνοψίζονται τα αποτελέσματα για την εκτίμηση της διάρκειας του κάθε σταδίου.

Αρχικά καταγράφηκε η διάρκεια από την πρώτη υποβολή του φακέλου έως την διαβίβαση για γνωμοδότηση και στην συνέχεια η διάρκεια από την συμπληρωμένη ή τελική υποβολή του φακέλου έως τη διαβίβαση για γνωμοδότηση. Το διάστημα από την 1^η υποβολή έως την διαβίβαση ορίζεται ως *Α΄ΦΑΣΗ*, και οι σχετικές διάρκειες για τις ΑΕΠΟ που εξετάστηκαν παρουσιάζονται στα ραβδογράμματα των Σχημάτων 3.1 και 3.2 για τα έργα κατηγορίας Α1 και Α2, αντίστοιχα, μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών.

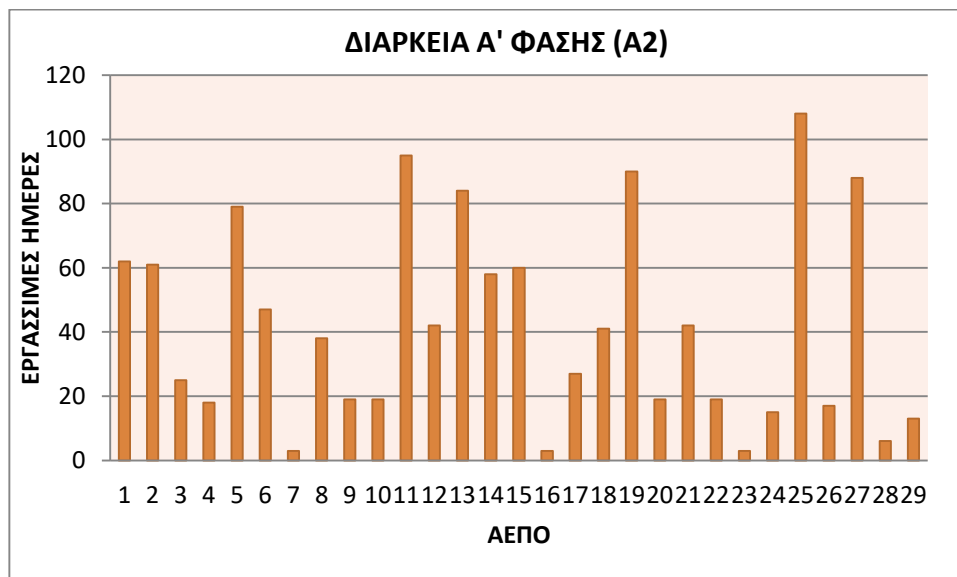
Ωστόσο αξίζει να σημειωθεί ότι η διαδικασία αδειοδότησης ξεκινά να μετράται ουσιαστικά από την ολοκληρωμένη υποβολή ενός φακέλου στην υπηρεσία αδειοδότησης ώστε να μην συμπεριλαμβάνεται η διακοπή ή το πάγωμα της διαδικασίας και να καταγράφεται καθαρά ο χρόνος της έκδοσης μιας άδειας από την πλήρη υποβολή. Το διάστημα αυτό ορίζεται

ως Β΄ ΦΑΣΗ, και οι σχετικές διάρκειες για τις ΑΕΠΟ που εξετάστηκαν παρουσιάζονται στα ραβδογράμματα των Σχημάτων 3.3 και 3.4, για τα έργα κατηγορίας Α1 και Α2, αντίστοιχα, μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών.

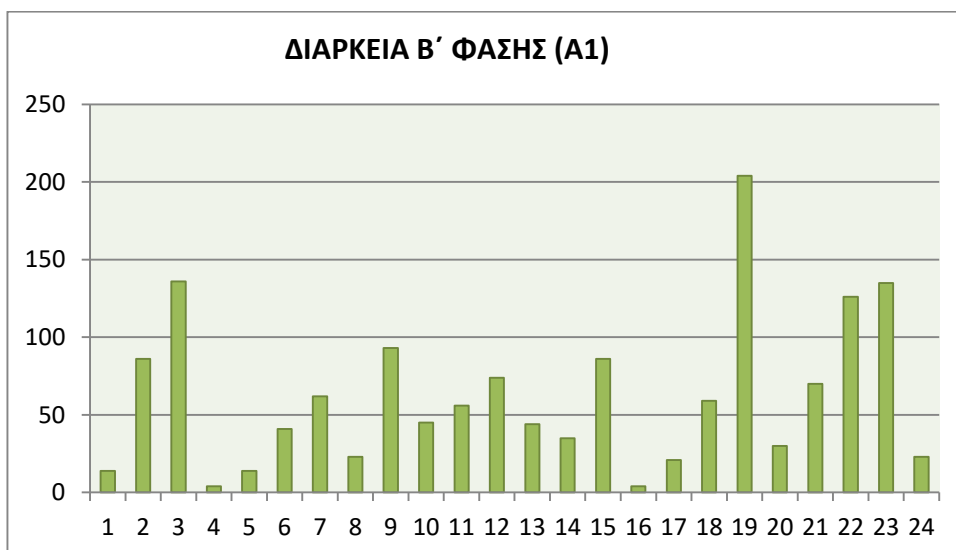
Στις περιπτώσεις όπου δεν υπήρξε ζήτημα αιτήματος επανυποβολής οι αρχικές ημερομηνίες ταυτίζονται και κατά συνέπεια η Α΄ Φάση ταυτίζεται με τη Β.

Σχήμα 3.1: Χρονική διάρκεια φάσης Α για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

Σχήμα 3.2: Χρονική διάρκεια φάσης Α για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α2 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

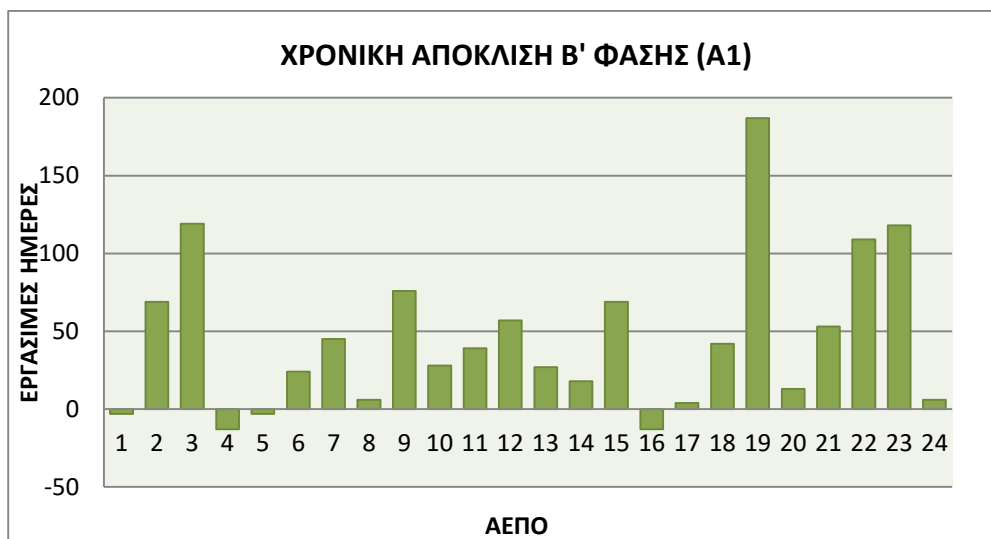
Σχήμα 3.3: Χρονική διάρκεια φάσης Β για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

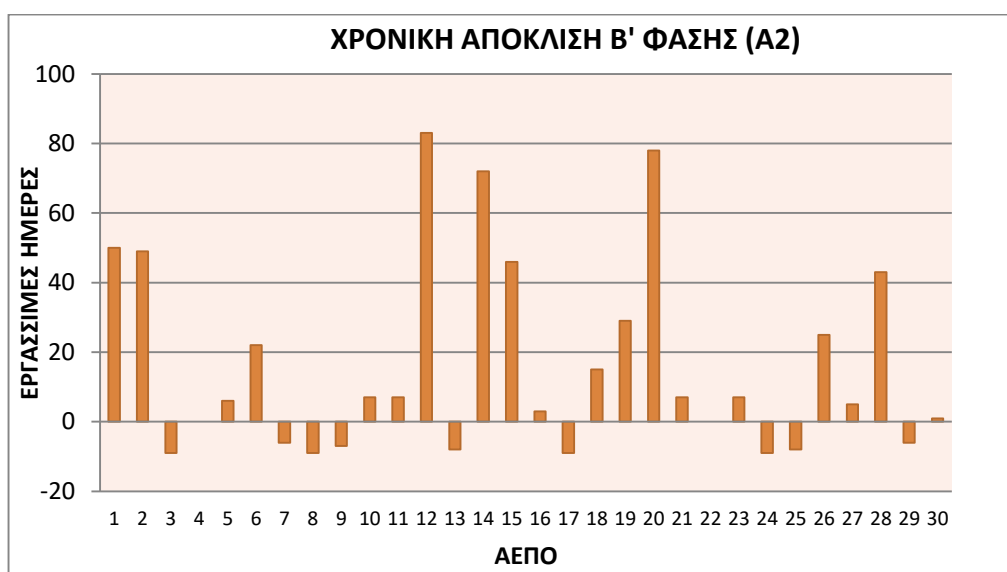
Σχήμα 3.4: Χρονική διάρκεια φάσης Β για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α2 (δεν παρατηρούνται ακραίες μέγιστες τιμές).

Ορίστηκε λοιπόν ένα διάστημα «χρονικής απόκλισης» που αναφέρεται στην χρονική καθυστέρηση που παρατηρείται σε σχέση με το θεσμικά οριζόμενο χρονικό πλαίσιο κατά την εφαρμογή της διαδικασίας. Αφαιρέθηκε από την διάρκεια της Β φάσης η προθεσμία που ορίζει ο νόμος για τον έλεγχο της πληρότητας του ορθά υποβληθέντος φακέλου (**15 εργάσιμες για κατηγορία Α1 και 10 εργάσιμες για κατηγορία Α2**) και οι επιπλέον **2 εργάσιμες** που έχει στη διάθεση της η υπηρεσία για αποστολή φακέλου για γνωμοδότηση. Το διάστημα αυτό περιγράφεται ως η **χρονική απόκλιση της Β φάσης**,

και παρίσταται στα Σχήματα 3.5 και 3.6, για έργα κατηγορίας A1 και A2, αντίστοιχα μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών.

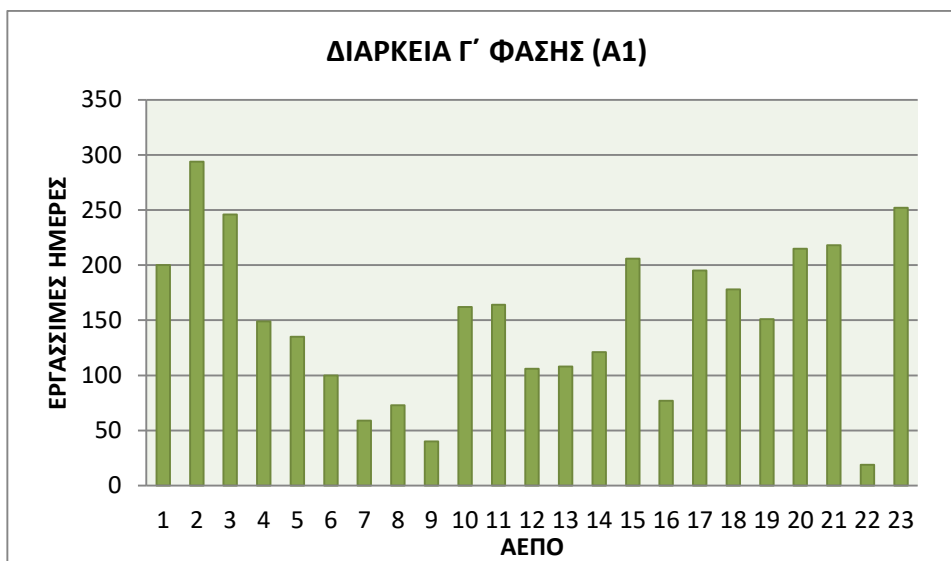
Σχήμα 3.5: Χρονική απόκλιση φάσης Β για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας A1 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

Σχήμα 3.6: Χρονική απόκλιση φάσης Β για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας A2 (δεν παρατηρούνται ακραίες μέγιστες τιμές).

Στη συνέχεια μετρήθηκε η διάρκεια από την ημέρα που ο φάκελος διαβιβάζεται από την αδειοδοτούσα Αρχή προς γνωμοδότηση μέχρι και τη συλλογή της τελευταίας γνώμης των επιμέρους υπηρεσιών. Το διάστημα αυτό ορίζεται ως Γ' ΦΑΣΗ και παρίσταται στα

Σχήματα 3.7 και 3.8, για έργα κατηγορίας A1 και A2 αντίστοιχα, μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών.

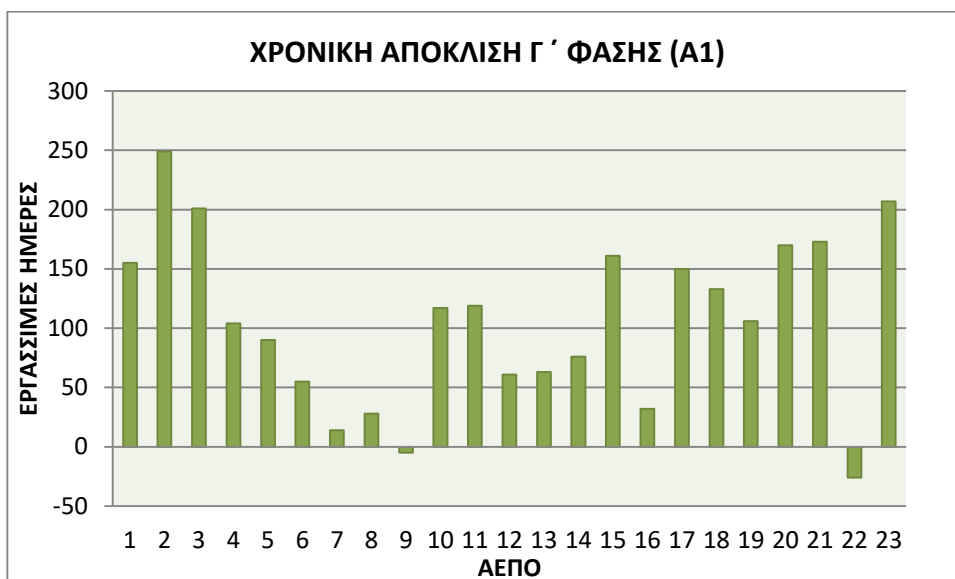

Σχήμα 3.7: Χρονική διάρκεια φάσης Γ για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας A1 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

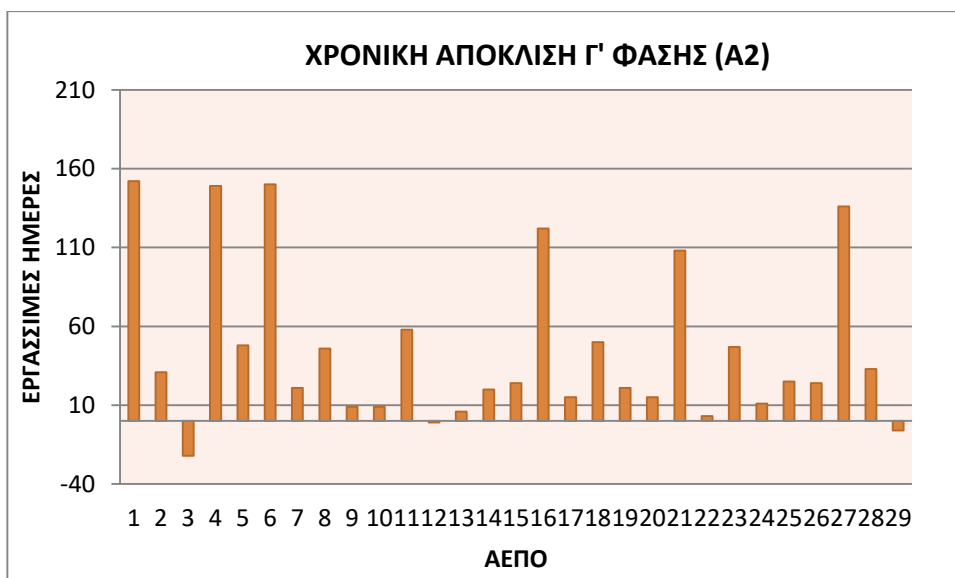

Σχήμα 3.8: Χρονική διάρκεια φάσης Γ για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας A2 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

Ορίζοντας ένα διάστημα «απόκλισης» αφαιρέθηκε από την διάρκεια της Γ φάσης η προθεσμία που ορίζει ο νόμος για την συλλογή των γνωμοδοτήσεων από την αρμόδια υπηρεσία περιβαλλοντικής αδειοδότησης (**45 εργάσιμες για κατηγορία A1 και 35 εργάσιμες για κατηγορία A2**). Το διάστημα αυτό είναι η **χρονική απόκλιση της Γ φάσης**, και παρίσταται στα Σχήματα 3.9 και 3.10 μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών.

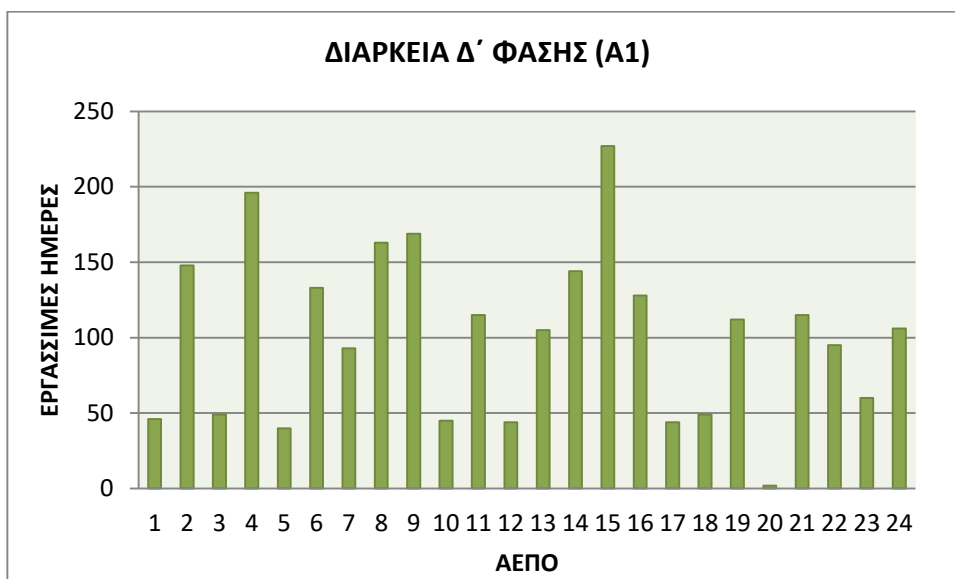

Σχήμα 3.9: Χρονική απόκλιση φάσης Γ για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

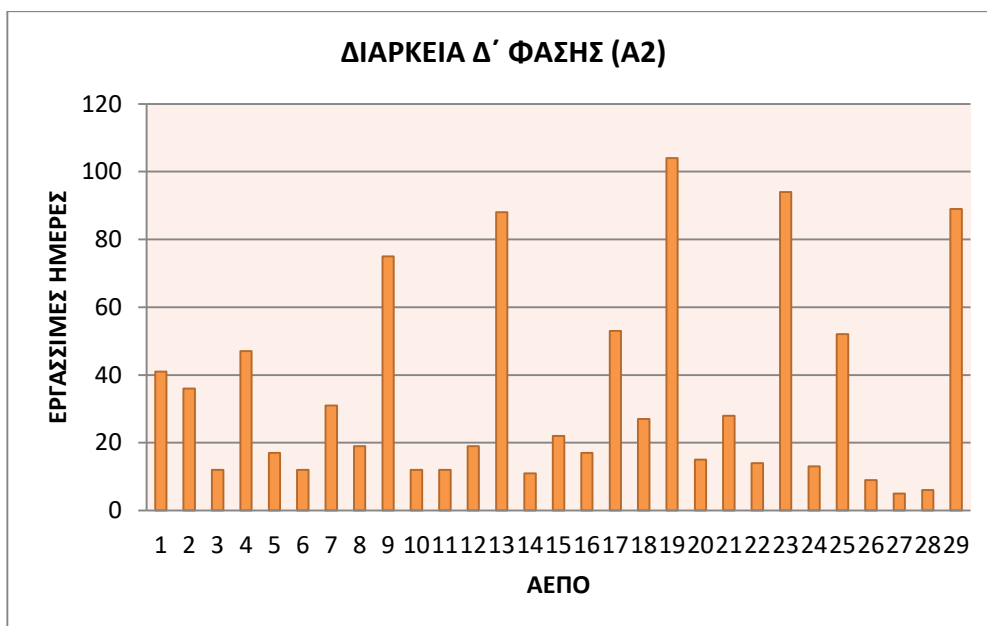

Σχήμα 3.10: Χρονική απόκλιση φάσης Γ για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α2 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

Τέλος μετρήθηκε η διάρκεια από την ημέρα της τελευταίας γνωμοδότησης μέχρι και την τελική έκδοση της απόφασης με παράλληλη καταγραφή του τελευταίου γνωμοδότη φορέα ώστε να γίνει μια μέση εκτίμηση της πηγής των χρονικών αποκλίσεων. Το διάστημα αυτό ορίζεται ως Δ' ΦΑΣΗ και παρίσταται στα Σχήματα 3.11 και 3.12 για έργα κατηγορίας Α1 και Α2 αντίστοιχα, μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών.

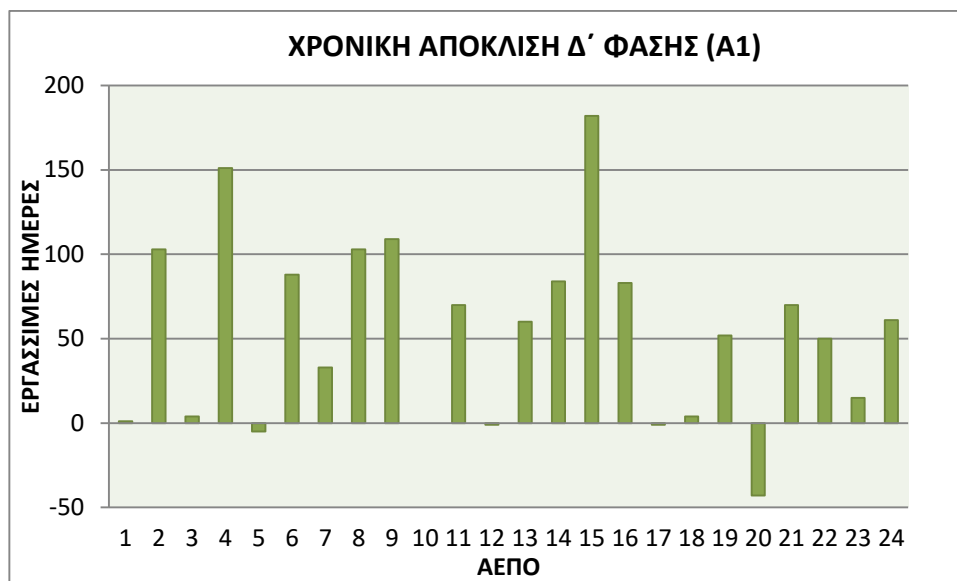
Σχήμα 3.11: Χρονική διάρκεια φάσης Δ για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

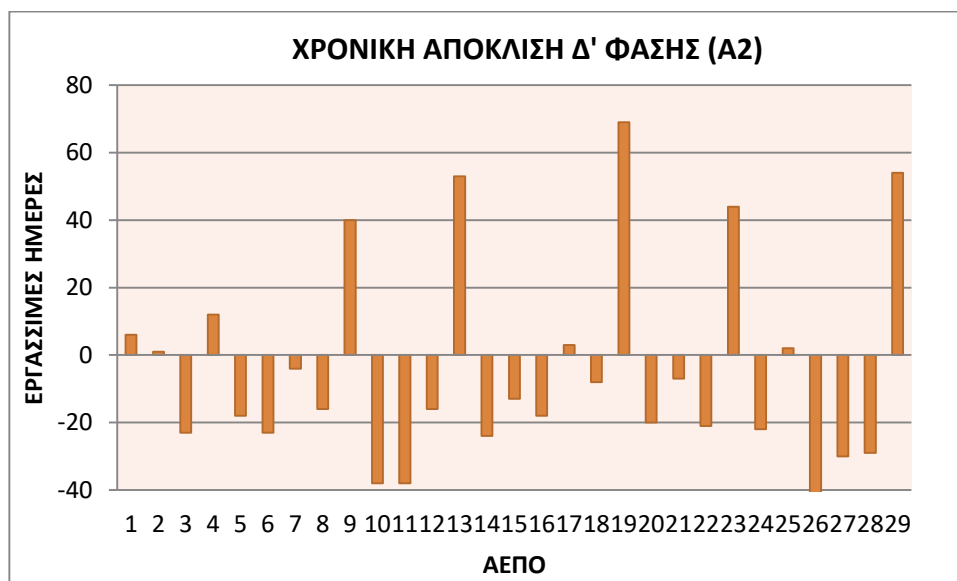
Σχήμα 3.12: Χρονική διάρκεια φάσης Δ για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α2 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

Ορίζοντας ένα διάστημα «απόκλισης» αφαιρέθηκε από την διάρκεια της Δ φάσης η προθεσμία που ορίζει ο νόμος για την αξιολόγηση των γνωμοδοτήσεων και των πορισμάτων καθώς και για τη σύνταξη της απόφασης από την αρμόδια υπηρεσία περιβαλλοντικής αδειοδότησης (**45 εργάσιμες για κατηγορία Α1 και 35 εργάσιμες για κατηγορία Α2**). Αφαιρέθηκαν επιπλέον **15 εργάσιμες ημέρες** για τις περιπτώσεις γνωμοδότησης ΚΕΣΠΑ ή ΠΕΣΠΑ. Το διάστημα αυτό είναι η **χρονική απόκλιση της Δ**

φάσης, και παρίσταται στα Σχήματα 3.13 και 3.14 για έργα κατηγορίας A1 και A2 αντίστοιχα, μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών.

Σχήμα 3.13: Χρονική απόκλιση φάσης Δ για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας A1 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

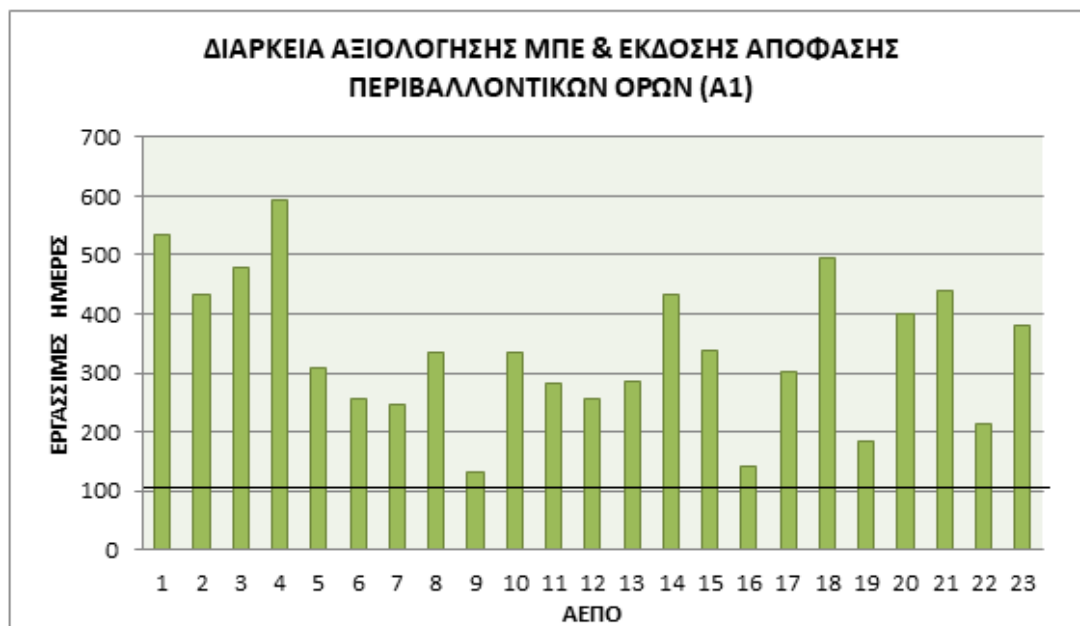
Σχήμα 3.14: Χρονική απόκλιση φάσης Δ για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας A2 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

Στα Σχήματα 3.13 και 3.14, παρατηρούμε ότι κατά περιπτώσεις και ειδικά σε έργα της κατηγορίας A2, οι χρόνοι που καγράφηκαν για την συνολική αξιολόγηση των επί μέρους γνωμοδοτήσεων, την σύνταξη και έκδοση της σχετικής ΑΕΠΟ είναι σημαντικά μικρότεροι από τους θεσμικά οριζόμενους. Ειδικότερα στο έργο με αριθμό ΑΕΠΟ 26

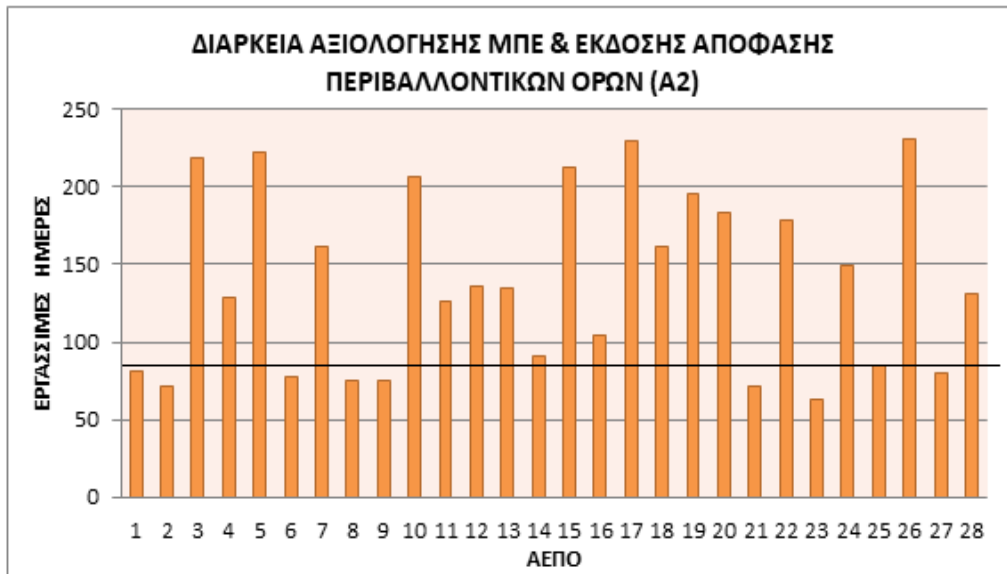
του ανωτέρω Σχήματος 3.14 της κατηγορίας Α2, που αφορά την κατασκευή κόμβου στην εθνική Οδό Ιωάννινα-Άρτα, η ΑΕΠΟ εκδόθηκε από την αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση σε 9 εργάσιμες ημέρες μετά την παραλαβή της τελευταίας γνωμοδότησης έναντι των 50 ημερών που προβλέπονταν από την οικεία Νομοθεσία.

Τέλος μετρήθηκαν οι συνολικοί χρόνοι αντίστοιχα για τις διάρκειες και τις χρονικές αποκλίσεις ορίζοντας ως **Διάρκεια Αξιολόγησης ΜΠΕ & Έκδοσης Απόφασης Περιβαλλοντικών Όρων** το άθροισμα των φάσεων Β+Γ+Δ, δηλαδή το διάστημα από την υποβολή του πλήρους φακέλου έως την έκδοση της ΑΕΠΟ και ως **Συνολική Διάρκεια Αδειοδότησης** το άθροισμα των φάσεων Α+Γ+Δ, δηλαδή το διάστημα από την 1^η υποβολή του φακέλου ως την έκδοση της απόφασης.

Εν κατακλείδι **παρουσιάζεται** το συνολικό διάγραμμα χρονικών αποκλίσεων όπου προστέθηκαν οι χρονικές αποκλίσεις των φάσεων Β, Γ και Δ. Με ευθεία γραμμή απεικονίζεται ο θεσμικά προβλεπόμενος χρόνος, ο οποίος αντιστοιχεί σε **107 εργάσιμες ημέρες για την κατηγορία Α1 και 82 για την κατηγορία Α2**, χωρίς γνωμοδότηση ΚΕΣΠΑ ή ΠΕΣΠΑ αντίστοιχα.

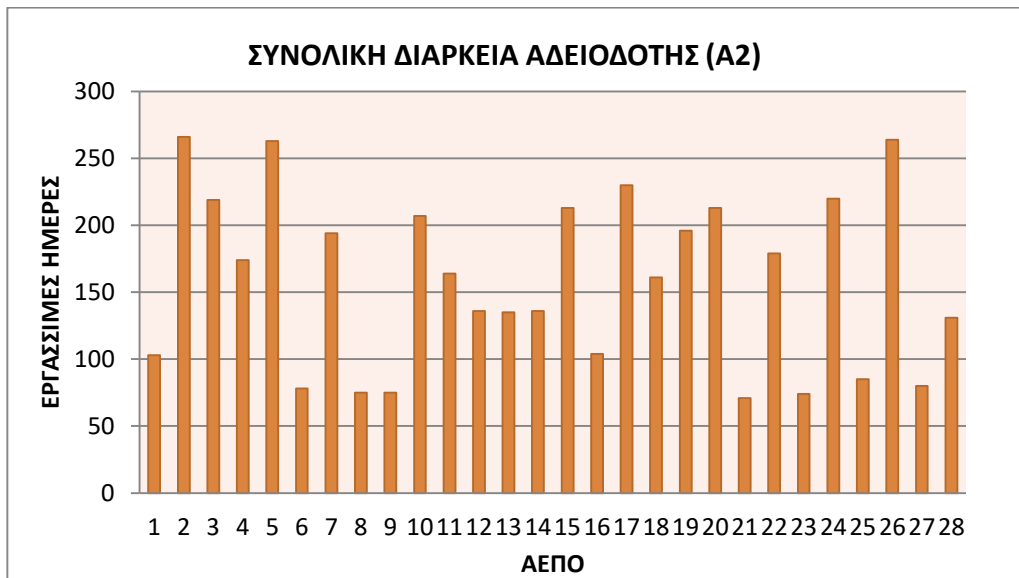
Σχήμα 3.15: Διάρκεια Αξιολόγησης ΜΠΕ & Έκδοσης Απόφασης Περιβαλλοντικών Όρων για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

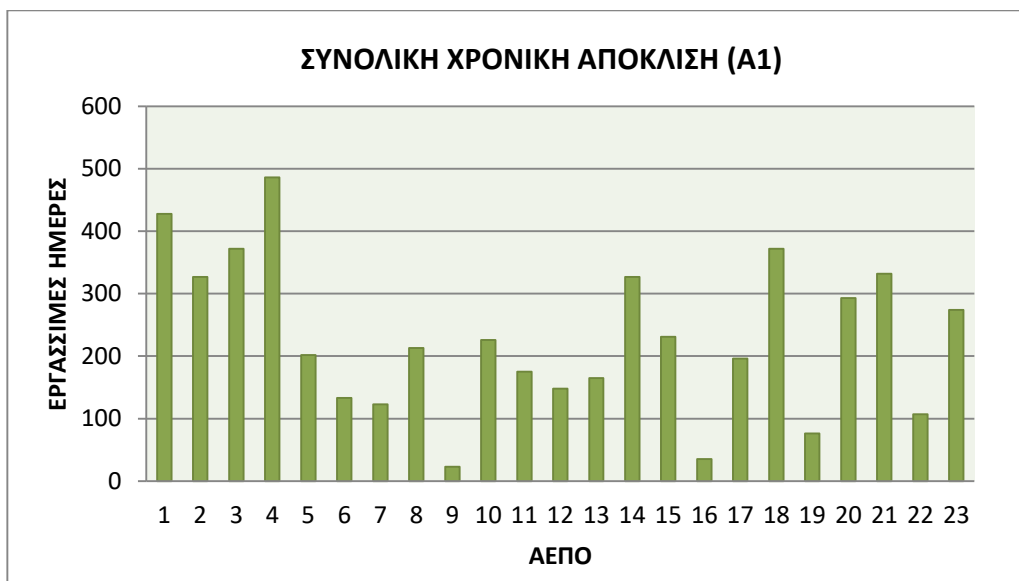
Σχήμα 3.16: Διάρκεια Αξιολόγησης ΜΠΕ & Έκδοσης Απόφασης Περιβαλλοντικών Όρων για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α2 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

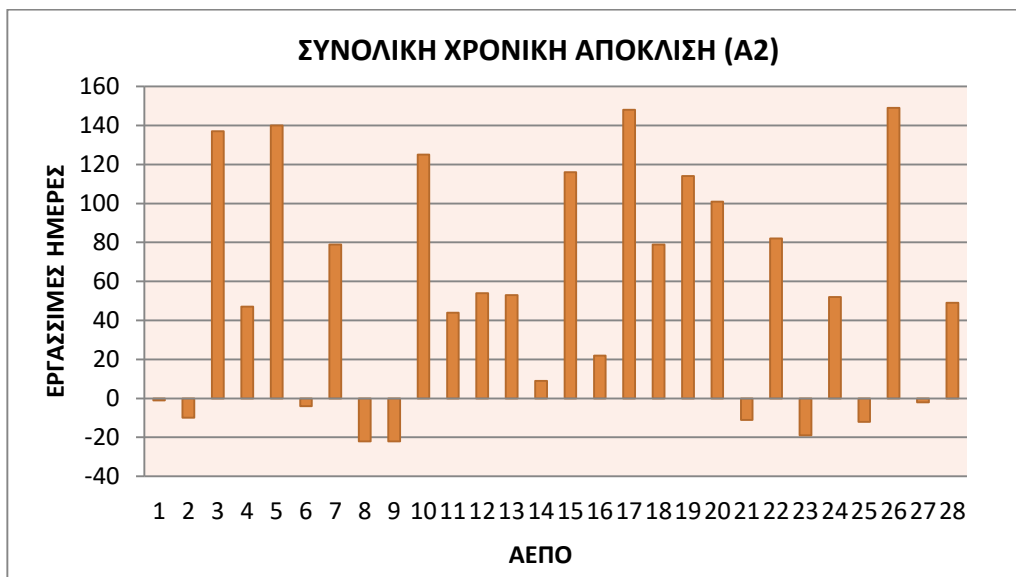
Σχήμα 3.17: Συνολική διάρκεια αδειοδότησης για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

Σχήμα 3.18: Συνολική διάρκεια αδειοδότησης για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α2 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

Σχήμα 3.19: Συνολική χρονική απόκλιση για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

Σχήμα 3.20: Συνολική χρονική απόκλιση για κάθε ΑΕΠΟ κατηγορίας A2 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

3.4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Από την στατιστική επεξεργασία των πρωτογενών δεδομένων για την έκδοση νέων ΑΕΠΟ Κατηγορίας A1 και A2, χωρίς να αφαιρεθούν οι ακραίες μέγιστες τιμές, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

❖ *Για τις 25 ΑΕΠΟ Κατηγορίας A1 που εξετάστηκαν προέκυψαν τα ακόλουθα:*

1. Ο μέγιστος χρόνος αδειοδότησης που καταγράφηκε σε ΑΕΠΟ του δείγματος ήταν 714 εργάσιμες ημέρες.
2. Ο ελάχιστος χρόνος αδειοδότησης ήταν 130 εργάσιμες ημέρες.
3. Ο μέσος χρόνος αδειοδότησης, που προέκυψε ως Μέσος αριθμητικός όρος του χρόνου αδειοδότησης των 25 έργων που εξετάστηκαν, δηλαδή ο μέσος χρόνος της Διάρκειας Αξιολόγησης ΜΠΕ & Έκδοσης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, χωρίς την αφαίρεση των ακραίων τιμών, εκτιμήθηκε σε 379 και 323 εργάσιμες ημέρες χωρίς και με γνωμοδότηση ΚΕΣΠΑ αντίστοιχα.
4. Ο μέσος χρόνος απόκλισης, έναντι των 107 και 122 εργάσιμων ημερών θεσμικά οριζόμενων, για τις ΑΕΠΟ του συνολικού χρόνου αδειοδότησης υπολογίστηκε σε 272 και 201 εργάσιμες ημέρες, για τις ΑΕΠΟ χωρίς και με γνωμοδότηση ΚΕΣΠΑ αντίστοιχα.

5. Οι μέσοι χρόνοι για τις φάσεις Α, Β, Γ, Δ, που υπολογίστηκαν σε 83, 70, 180, 114(136) εργάσιμες ημέρες αντίστοιχα. Σε παρένθεση σημειώνεται η αντίστοιχη τιμή για τις ΑΕΠΟ με γνωμοδότηση ΚΕΣΠΑ.
6. Οι μέσοι χρόνοι απόκλισης για τις φάσεις Β, Γ, Δ όπως αυτοί υπολογίστηκαν από τις ΑΕΠΟ που εξετάστηκαν, εκτιμήθηκαν σε 53, 135, 69 (76) εργάσιμες ημέρες αντίστοιχα, έναντι των θεσμικά οριζόμενων 17, 45, 45(60). Σε παρένθεση σημειώνεται η αντίστοιχη τιμή για τις ΑΕΠΟ με γνωμοδότηση ΚΕΣΠΑ.

❖ *Αντίστοιχα, για τις 30 ΑΕΠΟ Κατηγορίας Α2 που εξετάστηκαν προέκυψαν τα ακόλουθα:*

1. Ο μέγιστος χρόνος αδειοδότησης που καταγράφηκε στις ΑΕΠΟ του δείγματος, χωρίς την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών, ήταν 373 εργάσιμες ημέρες.
2. Ο ελάχιστος χρόνος αδειοδότησης αντίστοιχα 63 εργάσιμες ημέρες.
3. Με βάση τον αριθμητικό μέσο των συνολικών χρόνων αδειοδότησης για τις 30 ΑΕΠΟ που εξετάστηκαν, δηλαδή του μέσου χρόνου της Διάρκειας Αξιολόγησης ΜΠΕ & Έκδοσης Απόφασης Περιβαλλοντικών Όρων, των ακραίων τιμών συμπεριλαμβανομένων, ο μέσος χρόνος αδειοδότησης εκτιμήθηκε σε 157 και 129 εργάσιμες ημέρες, χωρίς και με γνωμοδότηση ΠΕΣΠΑ αντίστοιχα.
4. Ο μέσος χρόνος απόκλισης του συνολικού χρόνου αδειοδότησης υπολογίστηκε σε 75 και 32 εργάσιμες ημέρες, έναντι του θεσμικά ορισθέντος 82 και 97 εργάσιμες ημέρες, για τις ΑΕΠΟ, χωρίς και με γνωμοδότηση ΠΕΣΠΑ αντίστοιχα.
5. Οι μέσοι χρόνοι για τις φάσεις Α, Β, Γ, Δ, εκτιμήθηκαν σε 47, 28, 86, 36(39) εργάσιμες ημέρες, αντίστοιχα. Σε παρένθεση σημειώνεται η αντίστοιχη τιμή για τις ΑΕΠΟ με γνωμοδότηση ΠΕΣΠΑ.
6. Οι μέσοι χρόνοι απόκλισης για τις φάσεις Β, Γ, Δ εκτιμήθηκαν σε 16, 51, 1(-11) εργάσιμες ημέρες, αντίστοιχα, έναντι των θεσμικά οριζόμενων 12, 35 και 35(50). Το αρνητικό πρόσημο υποδηλώνει ότι η φάση Δ ολοκληρώθηκε πιο γρήγορα από τον απαιτούμενο θεσμικά χρόνο. Σε παρένθεση σημειώνεται η αντίστοιχη τιμή για τις ΑΕΠΟ με γνωμοδότηση ΠΕΣΠΑ.

Για την ευρύτερη εξέταση της αξιοπιστίας του μέσου όρου του δείγματος υπολογίστηκε η τυπική απόκλιση. Η τυπική απόκλιση (SD, εκπροσωπούμενη επίσης από το ελληνικό γράμμα σίγμα σ ή s) είναι ένα μέτρο που χρησιμοποιείται για να υπολογιστεί το ποσό της μεταβολής ή της διασποράς ενός συνόλου τιμών δεδομένων γύρω από τη μέση τιμή. Μια χαμηλή τυπική απόκλιση υποδηλώνει ότι τα σημεία των δεδομένων τείνουν να είναι κοντά στο μέσο όρο (που ονομάζεται επίσης η αναμενόμενη τιμή) του συνόλου, ενώ μία υψηλή τυπική απόκλιση υποδεικνύει ότι τα στοιχεία απλώνονται πάνω από ένα ευρύτερο φάσμα των τιμών. Μικρή τιμή τυπικής απόκλισης υποδηλώνει ότι ο Μέσος Όρος είναι αντιπροσωπευτικό στατιστικό μέτρο. Η τυπική απόκλιση θεωρείται σημαντική για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων ως προς την σύγκριση των τιμών του εξεταζόμενου δείγματος.

Η τυπική απόκλιση υπολογίζεται από τον τύπο :

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{N}}$$

Πίνακας 3.3: Τυπικές αποκλίσεις και μέσοι χρόνοι αδειοδότησης (με ακραίες τιμές).

<i>Εργάσιμες ημέρες</i>	A1	A2
	ΜΕ ΑΚΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ	ΜΕ ΑΚΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ
ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	379	157
ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	S = 163	S=75
ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ	272	75
ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ	S=147	S=74

Παρατηρείται πως η τιμή της τυπικής απόκλισης είναι υψηλή και το δείγμα ανομοιογενές ενώ οι τιμές κατανέμονται σε ένα ευρύτερο φάσμα. Για το λόγο αυτό αφαιρέθηκαν οι ακραίες τιμές. Εστιάζοντας στη διάρκεια και την χρονική απόκλιση κάθε επιμέρους φάσης καθώς και της συνολικής καθυστέρησης και του συνολικού χρόνου αδειοδότησης έγινε αντίστοιχα αφαίρεση των ακραίων τιμών σε κάθε περίπτωση ώστε να μελετηθεί ο μέσος όρος με καλύτερη αξιοπιστία.

❖ *Μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών από το εξετασθέν δείγμα για τις 25 ΑΕΠΟ Κατηγορίας Α1 που εξετάστηκαν προέκυψαν τα ακόλουθα:*

1. Ο μέσος χρόνος αδειοδότησης, που υπολογίστηκε από τον αριθμητικό μέσο των 25 ΑΕΠΟ έχοντας αφαιρέσει τις ακραίες τιμές, εκτιμήθηκε σε 344 και 323 εργάσιμες ημέρες, χωρίς και με γνωμοδότηση ΚΕΣΠΑ αντίστοιχα.
2. Ο μέσος χρόνος απόκλισης υπολογίστηκε σε 237 και 201 εργάσιμες ημέρες, έναντι του θεσμικά οριζόμενου χρόνου των 107 και 122 εργάσιμων ημερών, χωρίς και με γνωμοδότηση ΚΕΣΠΑ αντίστοιχα.
3. Οι μέσοι χρόνοι για τις φάσεις Α, Β, Γ, Δ, αφαιρώντας τις ακραίες τιμές για κάθε φάση από τις επιμέρους ΑΕΠΟ, εκτιμήθηκαν σε 70, 62, 151, 92(136) εργάσιμες ημέρες αντίστοιχα,. Σε παρένθεση σημειώνεται η αντίστοιχη τιμή για τις ΑΕΠΟ με γνωμοδότηση ΚΕΣΠΑ.
4. Οι μέσοι χρόνοι απόκλισης για τις φάσεις Β, Γ, Δ όπως αυτοί υπολογίστηκαν από τις ΑΕΠΟ που εξετάστηκαν, έναντι των 17, 45, 45(60) θεσμικά οριζόμενων, εκτιμήθηκαν σε 45, 106, 47(76) εργάσιμες ημέρες αντίστοιχα. Σε παρένθεση σημειώνεται η αντίστοιχη τιμή για τις ΑΕΠΟ με γνωμοδότηση ΚΕΣΠΑ.

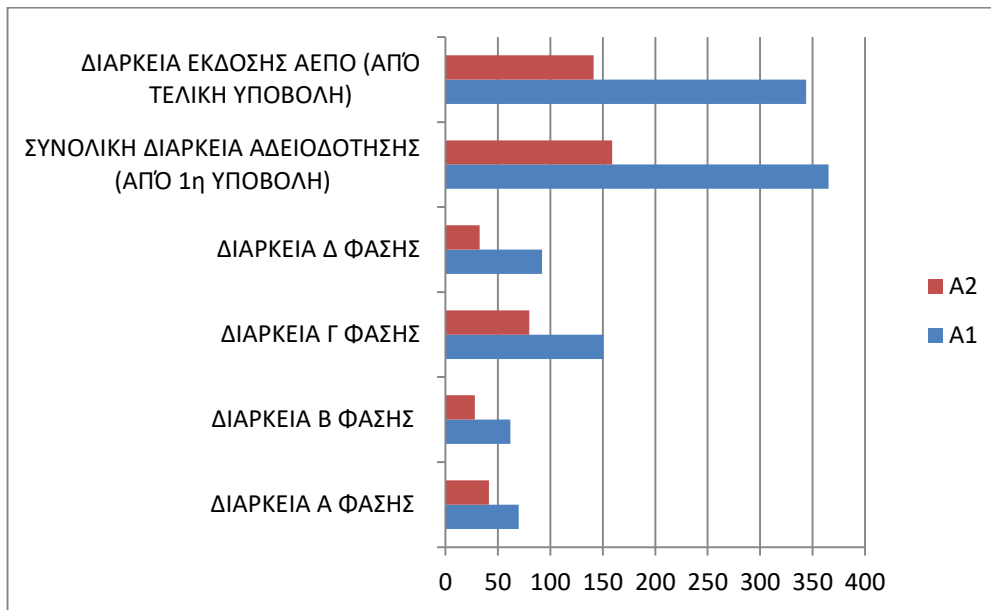
❖ *Μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών από το εξετασθέν δείγμα για τις 30 ΑΕΠΟ Κατηγορίας Α2 που εξετάστηκαν προέκυψαν τα ακόλουθα:*

1. Ο μέσος χρόνος αδειοδότησης, που υπολογίστηκε από τον αριθμητικό μέσο των 30 ΑΕΠΟ, έχοντας αφαιρέσει τις ακραίες τιμές, εκτιμήθηκε σε 141 και 129 εργάσιμες ημέρες, χωρίς και με γνωμοδότηση ΠΕΣΠΑ αντίστοιχα.
2. Ο μέσος χρόνος απόκλισης, έναντι του θεσμικά οριζόμενου χρόνου των 82 και 97 εργάσιμων ημερών, υπολογίστηκε σε 59 και 32 εργάσιμες ημέρες, χωρίς και με γνωμοδότηση ΠΕΣΠΑ αντίστοιχα.
3. Οι μέσοι χρόνοι για τις φάσεις Α, Β, Γ, Δ, αφαιρώντας τις ακραίες τιμές για κάθε φάση από τις επιμέρους ΑΕΠΟ, εκτιμήθηκαν σε 41, 28, 80, 33(38) εργάσιμες ημέρες αντίστοιχα. Σε παρένθεση σημειώνεται η αντίστοιχη τιμή για τις ΑΕΠΟ με γνωμοδότηση ΠΕΣΠΑ.
4. Οι μέσοι χρόνοι απόκλισης για τις φάσεις Β, Γ, Δ όπως αυτοί υπολογίστηκαν από τις ΑΕΠΟ που εξετάστηκαν, έναντι των 12, 45, 35(50) θεσμικά οριζόμενων εκτιμήθηκαν σε 16, 45, -2(-11) εργάσιμες ημέρες αντίστοιχα. Το αρνητικό πρόσημο υποδηλώνει ότι η φάση Δ ολοκληρώθηκε πιο γρήγορα από τον θεσμικά

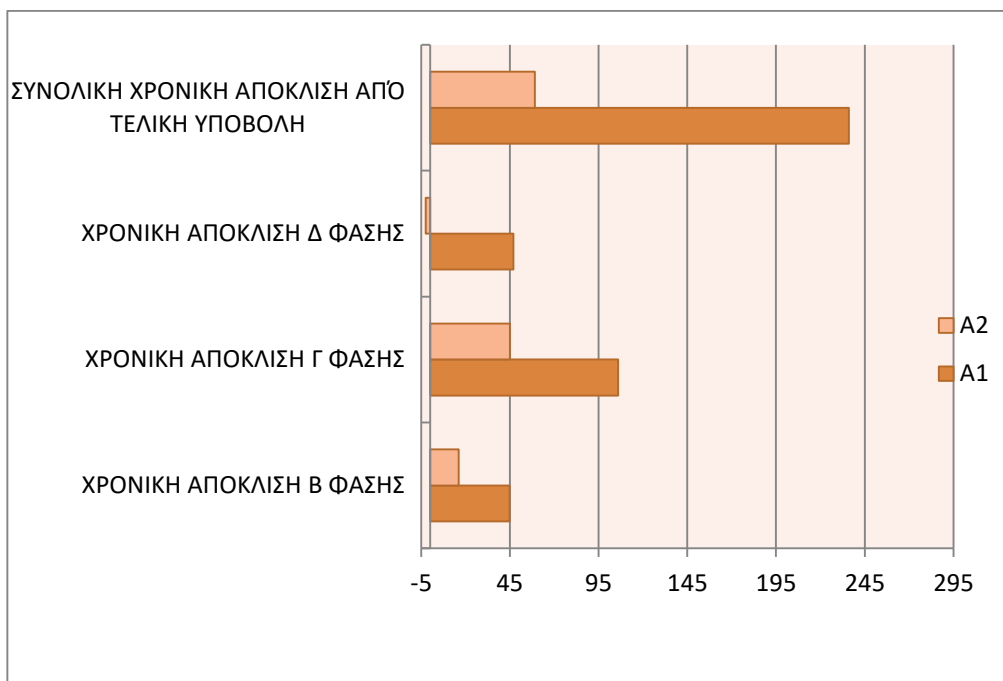
απαιτούμενο χρόνο. Σε παρένθεση σημειώνεται η αντίστοιχη τιμή για τις ΑΕΠΟ με γνωμοδότηση ΠΕΣΠΑ.

Πίνακας 3.4: Συγκεντρωτικά αποτελέσματα χρονικών τιμών.

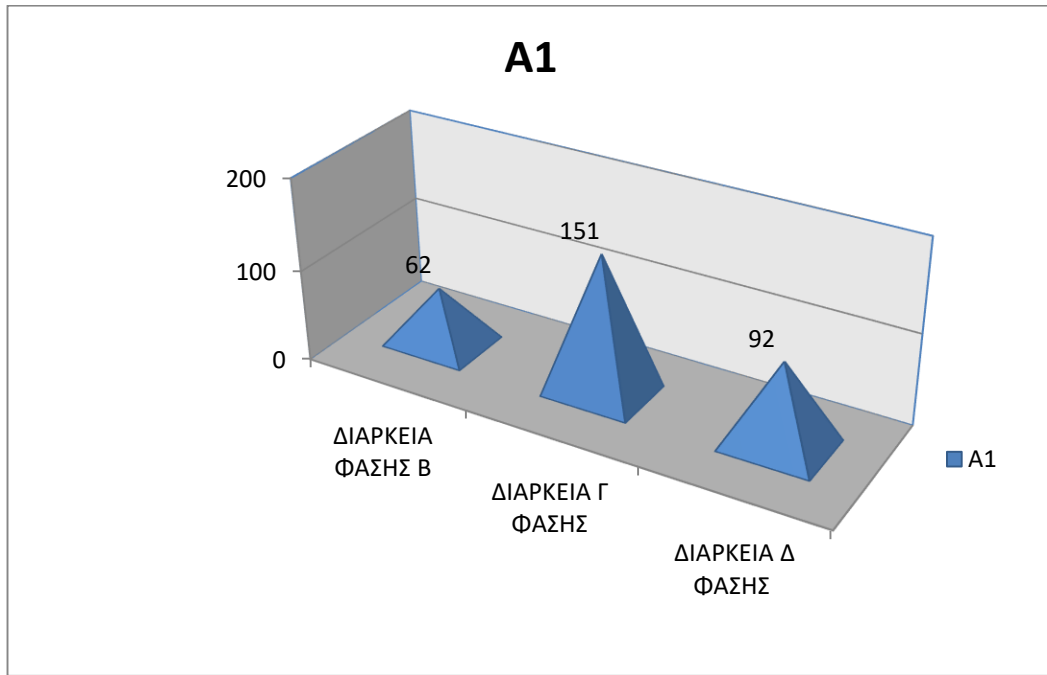
<i>Εργάσιμες ημέρες</i>	A1		A2	
ΕΡΓΑ ΟΔΟΠΟΙΑΣ	ΜΕ ΑΚΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ	ΧΩΡΙΣ ΑΚΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ	ΜΕ ΑΚΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ	ΧΩΡΙΣ ΑΚΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ
ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΧΩΡΙΣ/ΜΕ ΚΕΣΠΑ ή ΠΕΣΠΑ	379 / 323	344 / 323	157 / 129	141 / 129
ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ: ΧΩΡΙΣ/ΜΕ ΚΕΣΠΑ ή ΠΕΣΠΑ	272 / 201	237 / 201	75 / 32	59 / 32
ΘΕΣΜΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ	379-272=107 (323-201=122)	344-237=107 (323-201=122)	157-75=82 (129-32=97)	141-59=82 (129-32=97)
ΦΑΣΗ Α	83	70	47	41
ΦΑΣΗ Β	70	62	28	28
ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ Β	53	45	16	16
ΘΕΣΜΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΦΑΣΗΣ Β	70-53=17	62-45=17	28-16=12	28-16=12
ΦΑΣΗ Γ	180	151	86	80
ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ Γ	135	106	51	45
ΘΕΣΜΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΦΑΣΗΣ Γ	180-135=45	151-106=45	86-51=35	80-45=35
ΦΑΣΗ Δ: ΧΩΡΙΣ/ΜΕ ΚΕΣΠΑ ή ΠΕΣΠΑ	114 / 136	92 / 136	36 / 39	33 / 38
ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ Δ ΧΩΡΙΣ/ΜΕ ΚΕΣΠΑ ή ΠΕΣΠΑ	69 / 76	47 / 76	1 / -11	-2 / -11
ΘΕΣΜΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΦΑΣΗΣ Δ	114-69=45 (136-76=60)	92-47=45 (136-76=60)	36-1=35 (39-(-11)=50)	33-(-2)=35 (38-(-11)=50)

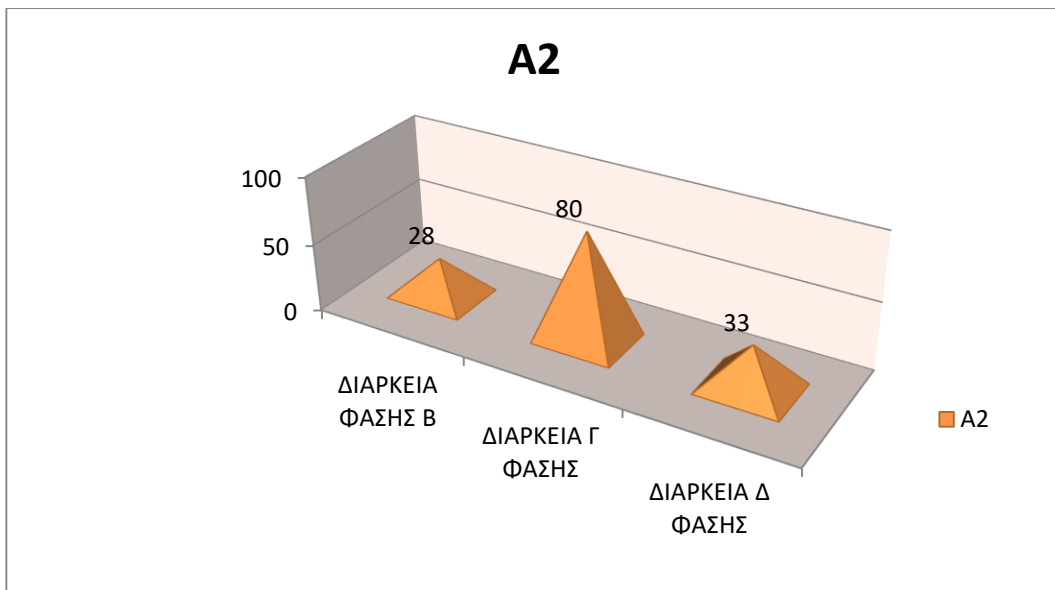
Σχήμα 3.21: Μέσοι χρόνοι επιμέρους και συνολικής διάρκειας έκδοσης ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1 και Α2 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

Σχήμα 3.22: Μέσοι χρόνοι επιμέρους και συνολικής χρονικής απόκλισης έκδοσης ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1 και Α2 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

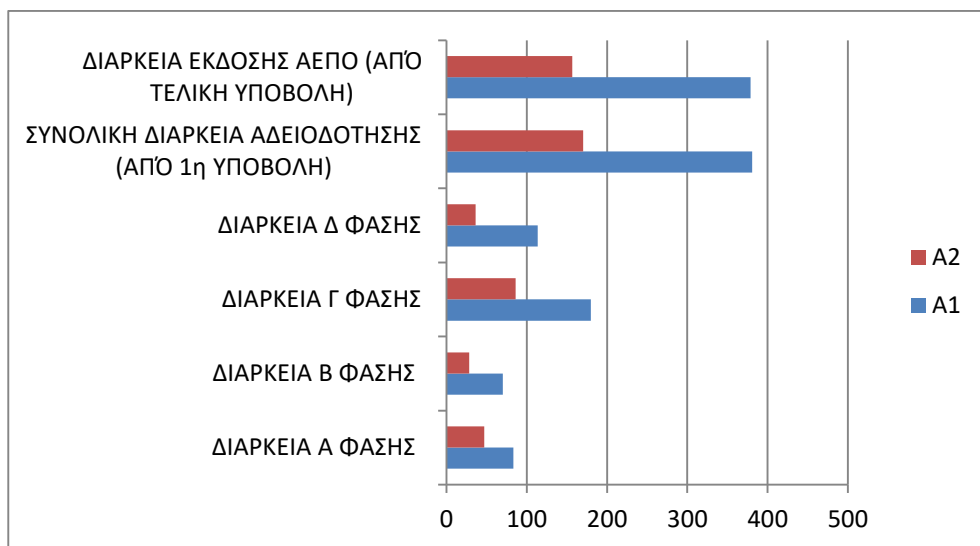

Σχήμα 3.23: Μέσοι όροι διάρκειας επιμέρους φάσεων κατηγορίας A1 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

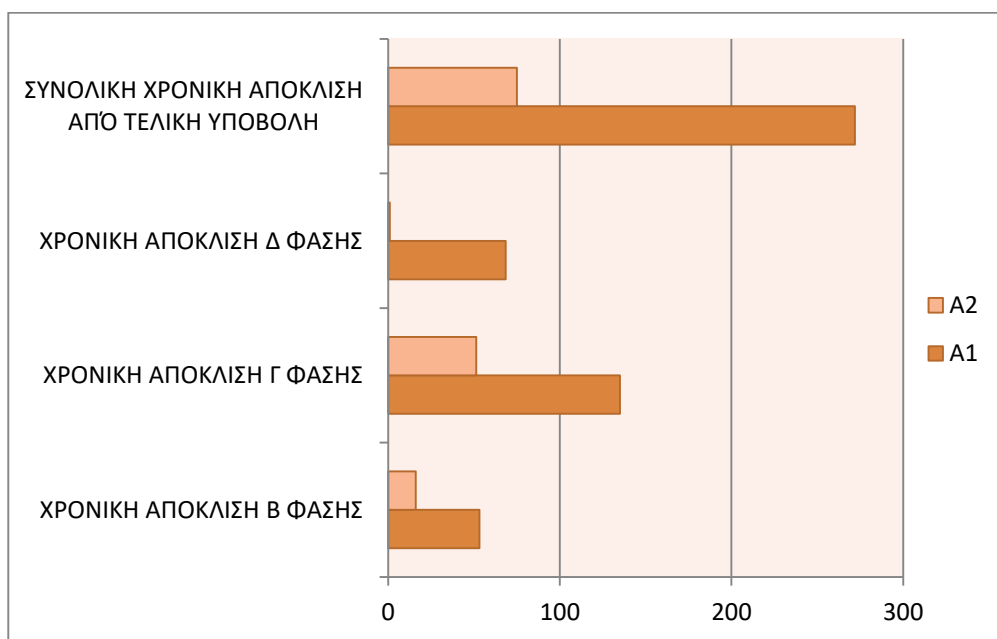

Σχήμα 3.24: Μέσοι όροι διάρκειας επιμέρους φάσεων κατηγορίας A2 (μετά την αφαίρεση των ακραίων μεγίστων τιμών).

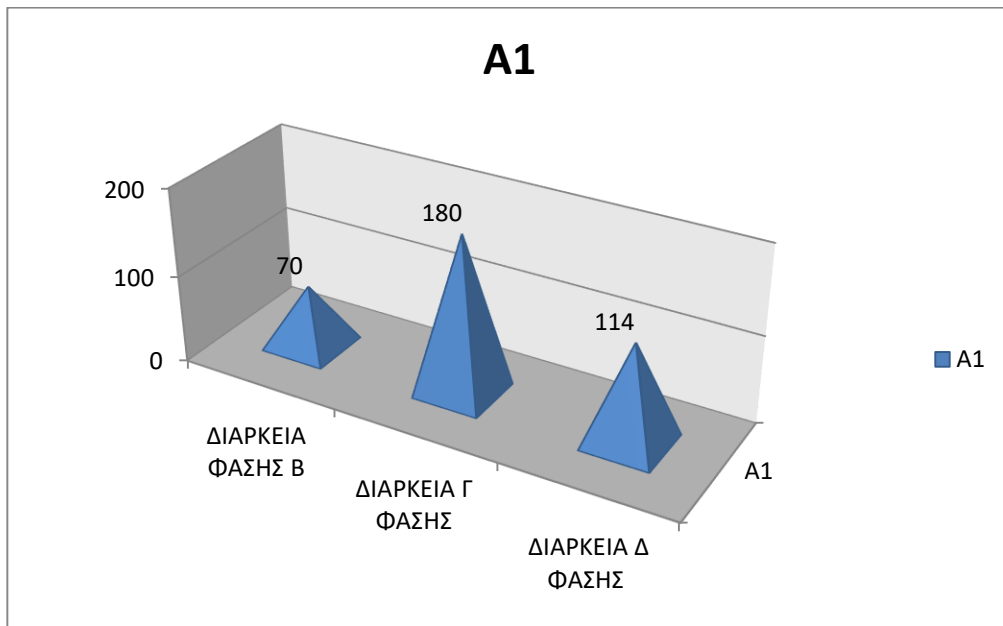
Στο δείγμα έγινε όμοια στατιστική επεξεργασία χωρίς την αφαίρεση των ακραίων τιμών και προέκυψαν τα ακόλουθα αποτελέσματα:

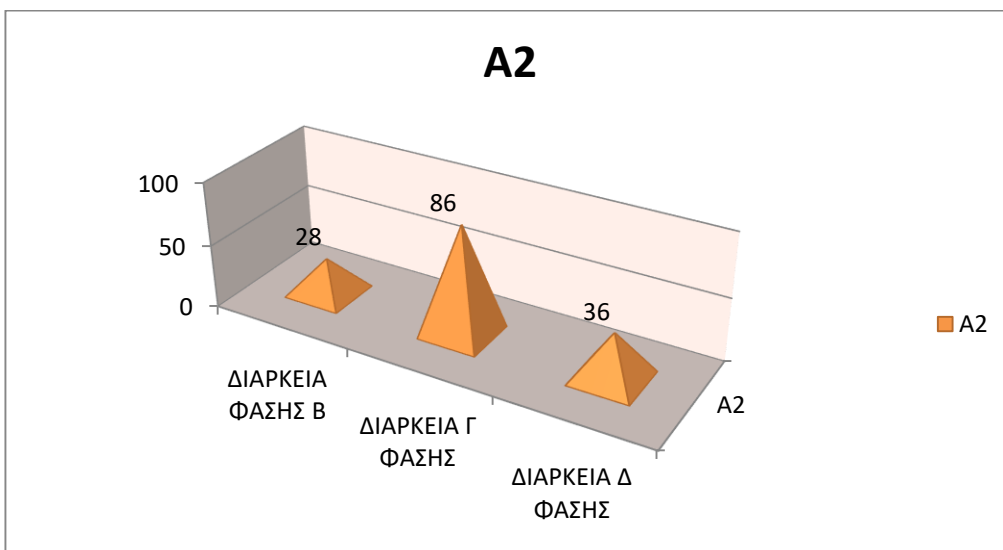
Σχήμα 3.25: Μέσοι χρόνοι επιμέρους και συνολικής διάρκειας έκδοσης ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1 και Α2 (με συνυπολογισμό των ακραίων μεγίστων τιμών).

Σχήμα 3.26: Μέσοι χρόνοι επιμέρους και συνολικής χρονικής απόκλισης έκδοσης ΑΕΠΟ για κατηγορία Α1 και Α2 (με συνυπολογισμό των ακραίων μεγίστων τιμών).

Σχήμα 3.27: Μέσοι όροι διάρκειας επιμέρους φάσεων κατηγορίας A1 (με συνυπολογισμό των ακραίων μεγίστων τιμών).

Σχήμα 3.28: Μέσοι όροι διάρκειας επιμέρους φάσεων κατηγορίας A2 (με συνυπολογισμό των ακραίων μεγίστων τιμών).

3.5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Από την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που παρουσιάστηκαν παραπάνω, γίνεται αντιληπτό ότι οι διάρκειες (συνολικές και αυτές των επιμέρους φάσεων) εμφανίζονται πολύ μεγαλύτερες έναντι των θεσμικών στην κατηγορία A1 σε σχέση με την κατηγορία A2. Αυτό είναι αναμενόμενο καθώς τα έργα κατηγορίας A1 έχουν δυνητικά πολύ σημαντικότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον σε σχέση με τα έργα κατηγορίας A2 οπότε και χρήζουν εκτενέστερης εξέτασης, γεγονός που ορθά έχει αρχικά προβλεφθεί από την οριζόμενη νομοθεσία. Στα συγκεντρωτικά διαγράμματα των απαιτούμενων χρόνων εμφανίζεται η φάση A η οποία όμως δεν συμπεριλαμβάνεται στα συγκεντρωτικά διαγράμματα χρονικών αποκλίσεων. Αυτό επιλέχθηκε για το λόγο του ότι δεν είναι σαφής η αιτία πρόκλησης των καθυστερήσεων από την αρχική υποβολή του φακέλου, καθώς μπορεί να οφείλεται είτε στο φορέα που παραδίδει ελλιπή φάκελο ή καθυστερεί να υποβάλλει συμπληρωματικά στοιχεία είτε στην υπηρεσία αδειοδότησης, η οποία καθυστερεί να αξιολογήσει την πληρότητα του φακέλου λόγω πιθανής υποστελέχωσης.

Όσον αφορά τις καθυστερήσεις (επιμέρους και συνολικές) παρατηρούνται τα ακόλουθα:

Στις χρονικές αποκλίσεις της φάσης B σημειώνονται και αρνητικές τιμές για έργα της Κατηγορίας A2 γεγονός που δείχνει ότι η διαδικασία στη φάση αυτή διεκπεραιώθηκε σε κάποια έργα σε διάστημα συντομότερο του θεσμικά προβλεπόμενου.

Στη φάση Γ των γνωμοδοτήσεων παρατηρούνται αρκετά υψηλές τιμές χρονικών αποκλίσεων και φαίνεται πως είναι το στάδιο με τις μεγαλύτερες καθυστερήσεις είτε πρόκειται για έργα κατηγορίας A1 είτε A2. Συγκεκριμένα σημειώνεται ότι οι καθυστερήσεις φτάνουν μέχρι και τις 294 εργάσιμες ημέρες για έργα κατηγορίας A1 και τις 187 εργάσιμες ημέρες για έργα κατηγορίας A2. Στις περισσότερες από τις ΑΕΠΟ που εξετάστηκαν, οι φορείς γνωμοδότησης που προκαλούν αισθητές καθυστερήσεις είναι η Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών του ΥΠΕΝ για τα έργα Κατηγορίας A1 και η Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τα έργα Κατηγορίας A2. Η φάση Γ λοιπόν όπως εξηγήθηκε παραπάνω καταγράφεται ως στάδιο Γνωμοδότησης και θεωρείται το στάδιο που λόγω της αυξημένης καθυστέρησης αποτελεί ένα *rate determining step*, καθορίζει δηλαδή την συνολική διάρκεια της διαδικασίας της

περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την απόκλιση αυτής από τα όρια του νόμου με την ευθύνη να αποδίδεται σε πιθανή υποστελέχωση των υπηρεσιών γνωμοδότησης.

Στη φάση Δ ακολούθως παρατηρούνται μεγάλες καθυστερήσεις αλλά κυρίως στην κατηγορία έργων A1 τα οποία προκαλούν πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον ενώ στην A2 εμφανίζονται μικρότερες τιμές χρονικών αποκλίσεων ή μηδενικές. Το γεγονός αυτό είναι αναμενόμενο καθώς τα έργα κατηγορίας A1 απαιτούν περισσότερο χρόνο για την αξιολόγηση των γνωμοδοτήσεων ως προς την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Αξιοσημείωτο είναι ότι η φάση Δ για τη κατηγορία A2 ολοκληρώνεται ταχύτερα από τον θεσμικά προβλεπόμενο χρόνο, πράγμα το οποίο αποτυπώνεται στο συγκεντρωτικό διάγραμμα των χρονικών αποκλίσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ, ΕΛΕΓΧΟΣ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κάθε έργο ή δραστηριότητα, σε περίπτωση μη κατάλληλου σχεδιασμού, ανεπαρκούς εφαρμογής μέτρων πρόληψης και περιβαλλοντικής διαχείρισης είναι δυνατόν να έχει επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα, στο έδαφος, στα ύδατα, στο ακουστικό περιβάλλον, στην αισθητική τοπίου καθώς και στο ανθρωπογενές περιβάλλον (χρήσεις γης, πολιτιστική κληρονομιά, κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις). Σκοπός της περιβαλλοντικής αδειοδότησης είναι η προστασία του περιβάλλοντος από τις επιπτώσεις αυτές μέσω της εκπόνησης Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) όπου γίνεται η εκτίμηση των επιπτώσεων και παρουσιάζονται τα προτεινόμενα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης τους. Βάσει της ΜΠΕ, και σε συνέχεια των σταδίων των γνωμοδοτήσεων και της δημόσιας διαβούλευσης εκδίδεται η ΑΕΠΟ την οποία οφείλει να τηρεί ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας διαφορετικά υπόκειται σε διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.

Με την ΑΕΠΟ επιβάλλονται προϋποθέσεις, όροι, περιορισμοί και διαφοροποιήσεις για την κατασκευή και λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά. Επίσης, επιβάλλονται τυχόν αναγκαία προληπτικά ή επανορθωτικά μέτρα και δράσεις παρακολούθησης των περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων ή/και αντισταθμιστικά μέτρα. Οι όροι αφορούν κατά σειρά προτεραιότητας στην αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή στην επανόρθωση ή αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Σε περιπτώσεις όπου, παρά την εφαρμογή όλων των ανωτέρω όρων, διαπιστώνονται επιπτώσεις στο περιβάλλον και εφόσον αυτές αξιολογηθούν ως σημαντικές, δύναται να επιβάλλονται συμπληρωματικά αντισταθμιστικά μέτρα ή και τέλη.

Στο προηγούμενο κεφάλαιο παρουσιάστηκε αναλυτικά η καταγραφή που έγινε στο σύνολο ενός ικανοποιητικού δείγματος Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων Χερσαίων Έργων Μεταφοράς της Ομάδας 1. Εξετάστηκαν λεπτομερώς τα έγγραφα των αναρτημένων στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ www.aero.gr, Αποφάσεων και εξάχθηκαν

σχετικά συμπεράσματα ως προς την διαδικασία και τη χρονική εμβέλεια της αδειοδότησης. Στο παρόν κεφάλαιο, εξετάζονται οι συγκεκριμένες ΑΕΠΟ του δείγματος ως προς το θεσμικό πλαίσιο Περιβαλλοντικής Προστασίας στο οποίο αναφέρονται, και συγκεκριμένα το σύνολο των Νόμων, Π.Δ, Υπουργικών Αποφάσεων, και των Διατάξεων των σχετικών με το περιβάλλον για την ατμόσφαιρα, το θόρυβο και τα ύδατα, και άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Επιπροσθέτως, στο παρόν κεφάλαιο αναλύεται το περιεχόμενο μιας τυπικής ΑΕΠΟ ως προς α) τα θεσμοθετημένα βασικά χαρακτηριστικά της περιοχής του έργου ή της δραστηριότητας καθώς και των ευαίσθητων στοιχείων του περιβάλλοντος της, β) τις οριακές τιμές εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στο έδαφος, στη στάθμη θορύβου και στις δονήσεις καθώς και γ) τους όρους, τα μέτρα και τους περιορισμούς που πρέπει να λαμβάνονται για την ελαχιστοποίηση και την αντιμετώπιση των δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Στη συνέχεια η λογική της διπλωματικής εργασίας ακολούθησε μία αντίστροφη πορεία όπου δημιουργήθηκε το ερώτημα του πώς πραγματοποιείται η σύνδεση μιας ΑΕΠΟ με μία Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και κατά πόσο συνάδουν οι όροι αυτοί τους οποίους επιβάλλει η Απόφαση με τους προτεινόμενους όρους που αναγράφονται σε μία ΜΠΕ. Για να ολοκληρωθεί η ανάλυση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, αναλύεται εν συντομία η σχετική υπουργική απόφαση που ορίζει το περιεχόμενο μιας τυπικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Η εν λόγω περιγραφή τοποθετείται σαν πρώτη υποενότητα του κεφαλαίου καθώς μια Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων προηγείται διαδικαστικά της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και μετέπειτα ακολουθεί η παράθεση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας που καταγράφηκε στις εξετασθείσες ΑΕΠΟ για έργα Χερσαίας Μεταφοράς.

4.2 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΜΠΕ

Στη συνέχεια του Ν. 4014/11, εκδόθηκε η ΥΑ 170225/2014 (ΦΕΚ 135/Β'/27-01-2014) «Εξειδίκευση των περιεχομένων των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων», σύμφωνα με την οποία καθορίζονται τα περιεχόμενα των μελετών περιβάλλοντος για κάθε κατηγορία έργου και για κάθε είδος μελέτης. Πιο συγκεκριμένα καθορίζονται τα περιεχόμενα για:

- ✓ τη μελέτη περιβάλλοντος έργων και δραστηριοτήτων για τον Προκαταρκτικό Προσδιορισμό Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (ΠΠΠΑ)
- ✓ τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) έργων και δραστηριοτήτων
- ✓ τη μελέτη περιβάλλοντος για την τροποποίηση ΑΕΠΟ έργου ή δραστηριότητας
- ✓ τη μελέτη περιβάλλοντος για την ανανέωση (πρόταση της χρονικής διάρκειας ισχύος) ΑΕΠΟ έργου ή δραστηριότητας
- ✓ την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (για περιοχές Natura).

Σύμφωνα με το Παράρτημα 2 της ΥΑ 170225/2014 (ΦΕΚ 135/Β/2014), υποβάλλεται στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή φάκελος Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων με τα περιεχόμενα τα οποία παρουσιάζονται συνοπτικά στη συνέχεια:

1. *Εισαγωγή*

Αναφέρεται ο τίτλος, το είδος και το μέγεθος του έργου ή της δραστηριότητας, η γεωγραφική θέση του και η διοικητική υπαγωγή του, η κατάταξη του, ο φορέας και ο περιβαλλοντικό μελετητής του έργου ή της δραστηριότητας.

2. *Μη τεχνική περίληψη*

Συνοψίζεται το περιεχόμενο της μελέτης, σε κατά το δυνατόν μη τεχνική γλώσσα, ώστε να είναι κατανοητή στο ευρύ κοινό. Περιγράφονται με συνοπτικό τρόπο και χωρίς εξειδικευμένους τεχνικούς όρους: α) το υπό μελέτη έργο ή δραστηριότητα, β) οι αποστάσεις του από όρια οικισμών και εγκεκριμένων πολεοδομικών σχεδίων, όρια περιοχών του εθνικού συστήματος προστατευμένων περιοχών, δασικές εκτάσεις, γ) οι σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που ενδέχεται να προκαλέσει το έργο, δ) τα μέτρα που προτείνονται για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο σχεδιασμό του έργου/δραστηριότητας, ε) τα οφέλη από την υλοποίηση του έργου, στ) οι βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις που εξετάστηκαν και οι λόγοι που συνηγόρησαν υπέρ της επιλεγείσας λύσης.

3. *Συνοπτική περιγραφή του έργου/δραστηριότητας*

Περιγράφονται βασικά στοιχεία, όπως μέγεθος, τεχνολογίες, συνολική ισχύ εξοπλισμού, εξυπηρετούμενος εξοπλισμός, βασικά στοιχεία των φάσεων κατασκευής και λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας, απαιτούμενες ποσότητες πρώτων υλών, ενέργειες κτλ.

4. *Στόχος και σκοπιμότητα υλοποίησης του έργου ή της δραστηριότητας*

Αναλύονται ο στόχος και η σκοπιμότητα του, η ιστορική εξέλιξη του, οικονομικά στοιχεία του έργου/δραστηριότητας, η συσχέτιση του με άλλα έργα.

5. *Συμβατότητα του έργου ή της δραστηριότητας με θεσμοθετημένες χωρικές και πολεοδομικές δεσμεύσεις της περιοχής.*

6. *Αναλυτική περιγραφή σχεδιασμού του έργου ή της δραστηριότητας.*

Η περιγραφή αναφέρεται στη λύση για τον σχεδιασμό που προτείνει ο φορέας του έργου/δραστηριότητας, όπως αυτή προέκυψε από την αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων. Συγκεκριμένα: γίνεται αναλυτική περιγραφή του έργου/δραστηριότητας, με αναφορά σε όλα τα κύρια και γεωμετρικά στοιχεία και των κύριων και υποστηρικτικών εγκαταστάσεων και έργων, αναλύονται θέματα που αφορούν την φάση κατασκευής, όπως ο προγραμματισμός των εργασιών, τα αναγκαία υλικά κατασκευής, εκροές υγρών αποβλήτων, πλεονάζοντα ή άχρηστα υλικά ή στερεά απόβλητα που θα παραχθούν, εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων, θορύβου και δονήσεων από τις εργασίες κατασκευής του έργου ή της δραστηριότητας, καθώς και αντίστοιχα θέματα που αφορούν τη φάση λειτουργίας και τέλος αναφέρονται τα δυσμενή ενδεχόμενα κάποιων έκτακτων συνθηκών και επικίνδυνων καταστάσεων που μπορεί να εμφανιστούν κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου.

7. *Εναλλακτικές λύσεις*

Παρουσίαση των βιώσιμων εναλλακτικών λύσεων που εξετάστηκαν και αξιολόγηση και αιτιολόγηση της τελικής επιλογής σε σχέση με τις επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.

8. *Υφιστάμενη κατάσταση περιβάλλοντος*

Καταγράφονται, αναλύονται και αξιολογούνται οι τρέχουσες παράμετροι του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος στην περιοχή μελέτης, καθώς και οι τάσεις εξέλιξης τους χωρίς το έργο ή τη δραστηριότητα.

9. *Εκτίμηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων*

Περιγράφονται, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι πιθανά σημαντικές επιπτώσεις που το έργο ή δραστηριότητα ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον από τη χρήση των φυσικών πόρων, την εκπομπή ρυπαντών ουσιών, τη δημιουργία οχλήσεων και τη διάθεση αποβλήτων. Δίνεται επίσης το σύνολο των δεδομένων και η περιγραφή των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν για την πρόβλεψη και εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Σε αυτό το τμήμα της μελέτης εξετάζονται οι πιθανές επιπτώσεις που σχετίζονται με τα ακόλουθα:

- τα κλιματικά, μορφολογικά και τα εδαφολογικά χαρακτηριστικά,
- το φυσικό περιβάλλον και συγκεκριμένα επιπτώσεις σε προστατευμένες περιοχές, δάση και δασικές εκτάσεις), θαλάσσιες εκτάσεις,
- το ανθρωπογενές και κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον,
- τις τεχνικές υποδομές στην περιοχή μελέτης,
- την ποιότητα του αέρα, το θόρυβο και τις δονήσεις, τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία
- τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα της περιοχής μελέτης.

10. *Αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων*

Περιγράφονται αναλυτικά τα πρόσθετα μέτρα που προτείνονται από τον μελετητή για να αντιμετωπιστούν οι σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις του έργου ή της δραστηριότητας στο περιβάλλον, πέραν εκείνων που έχουν ενσωματωθεί στο σχεδιασμό του έργου ή της δραστηριότητας. Τα προτεινόμενα μέτρα οφείλουν να στοχεύουν κατά σειρά στην πρόληψη-αποφυγή, στη μείωση της έντασης και έκτασης και στην αποκατάσταση. Οι προτάσεις μέτρων διακρίνονται σε προτάσεις που αφορούν στη φάση σχεδιασμού, σε αυτές που αφορούν στη φάση κατασκευής, σε προτάσεις που αναφέρονται στη φάση λειτουργίας και σε αυτές που αφορούν στη φάση παύσης και λειτουργίας αποκατάστασης. Η αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων μέτρων τεκμηριώνεται με τη συνοπτική εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναμένονται μετά τη λήψη τους.

11. *Περιβαλλοντική διαχείριση και παρακολούθηση*

- Προτείνεται σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης που θα εφαρμοστεί με σκοπό να διασφαλιστεί σε όλες τις φάσεις του έργου ή της δραστηριότητας η αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και η εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων.
- Προτείνεται σχέδιο περιβαλλοντικής παρακολούθησης όπου είναι αναγκαίο, ως μέρος του σχεδίου περιβαλλοντικής διαχείρισης. Στο προτεινόμενο πρόγραμμα

αναφέρονται οι παράμετροι που μετρούνται, οι θέσεις, η συχνότητα ανά παράμετρο και οι στόχοι προγράμματος. Με το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να επιτυγχάνονται: α) η παρακολούθηση όλων των σημαντικών περιβαλλοντικών παραμέτρων που σχετίζονται με τις επιπτώσεις του έργου ή της δραστηριότητας β) η καταγραφή και διατήρηση στοιχείων που να τεκμηριώνουν την εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων και να επιτρέπουν τον έλεγχο αποτελεσματικότητας γ) η παροχή πληροφόρησης προς τις δημόσιες αρχές και το κοινό, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας.

12. Κωδικοποίηση αποτελεσμάτων και προτάσεων για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων

Καταγράφονται κωδικοποιημένα τα αποτελέσματα και οι προτάσεις της ΜΠΕ, με τη μορφή περιβαλλοντικών όρων.

13. Πρόσθετα στοιχεία

Αναφέρονται εξειδικευμένες μελέτες που παρατίθενται σε παράρτημα της ΜΠΕ και περιγράφονται τυχόν προβλήματα κατά την εκπόνηση της μελέτης και τρόποι αντιμετώπισης τους

14. Φωτογραφική τεκμηρίωση

15. Χάρτες και σχέδια

Περιλαμβάνονται οι κατάλληλοι χάρτες και σχέδια που απεικονίζουν τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης, το σχεδιασμό του έργου, τις εναλλακτικές λύσεις και τα προτεινόμενα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος.

16. Παραρτήματα

Περιλαμβάνονται τεκμηριώσεις και στοιχεία που υποστηρίζουν τις εξηγήσεις και τα συμπεράσματα της μελέτης, γνωμοδοτήσεις φορέων και υπηρεσιών, βεβαιώσεις, βιβλιογραφικές πηγές.

17. Υπογραφή μελετητή και θεώρηση από το φορέα του έργου.

4.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΑΕΠΟ

4.3.1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Σύμφωνα με την ΥΑ 48963/2012, οι περιβαλλοντικοί όροι που επιβάλλονται σε μια ΑΕΠΟ θα πρέπει να είναι:

- Συμβατοί με την ισχύουσα περιβαλλοντική ή άλλη νομοθεσία και το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό.
- Επαρκείς για την περιβαλλοντική προστασία.
- Άμεσα συσχετιζόμενοι με το συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα και τις επιπτώσεις του καθώς και δίκαιοι και αναλογικοί με το μέγεθος και το είδος αυτών.
- Ακριβείς, εφικτοί, δεσμευτικοί και ελέγξιμοι.

(Υ.Α. 48963/2012)

4.3.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΑΕΠ

Στην παρούσα ενότητα καθορίζονται οι προδιαγραφές για το περιεχόμενο των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), έργων ή δραστηριοτήτων κατηγορίας Α σύμφωνα με την ΥΑ 48963/2012. Η ΑΕΠΟ μπορεί να προσαρμόζεται ανάλογα με την μορφή του εκάστοτε έργου ή δραστηριότητας και την περιοχή υλοποίησής ενσωματώνοντας τις αναγκαίες συμπληρώσεις ή /και αποκλίσεις από τη δομή και το περιεχόμενο που παρουσιάζεται στην ανωτέρω Απόφαση.

Με βάση το παράρτημα Α της Απόφασης 48963/2012 μια τυπική ΑΕΠΟ θα πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα:

❖ *Θεσμοθετημένα βασικά χαρακτηριστικά της περιοχής του έργου ή της δραστηριότητας καθώς και των ευαίσθητων στοιχείων του περιβάλλοντος της*

1) Χωρικός σχεδιασμός και Χρήσεις γης

Γίνεται συνοπτική αναφορά στις κατευθύνσεις του στρατηγικού χωρικού σχεδιασμού και ιδίως στα θεσμοθετημένα περιφερειακά πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και τα ειδικά πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και στο θεσμικό πλαίσιο χρήσεων γης που διέπει την περιοχή του έργου.

2) Στοιχεία περιβαλλοντικής ευαισθησίας της περιοχής του έργου :

Ανάλογα με το είδος του έργου ή της δραστηριότητας και τη θέση του, γίνεται αναφορά σε στοιχεία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, όπως: προστατευόμενες περιοχές του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000, δάση και δασικές περιοχές σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία, περιοχές ιστορικής, πολιτιστικής ή αρχαιολογικής σημασίας.

- ❖ *Οριακές τιμές εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα, στο έδαφος, στάθμης θορύβου και δονήσεων και ποιότητας περιβάλλοντος*

Αναφέρονται κατά περίπτωση στο νομοθετικό πλαίσιο, βάσει του οποίου έχουν τεθεί οριακές τιμές εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα, στο έδαφος, καθώς και οριακές τιμές στάθμης θορύβου και δονήσεων ή/και ποιότητας περιβάλλοντος και όπου απαιτείται αναφέρονται οριακές τιμές των ανωτέρω εκπεμπόμενων ρύπων καθώς και οριακές τιμές στάθμης θορύβου και δονήσεων ή/και ποιότητας περιβάλλοντος.

- ❖ *Όροι, μέτρα και περιορισμοί που πρέπει να λαμβάνονται για την ελαχιστοποίηση και την αντιμετώπιση των δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων*

1) Γενικές ρυθμίσεις :

Στο σημείο αυτό αποσαφηνίζεται ότι υπεύθυνος για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται από την ΑΕΠΟ είναι ο φορέας του έργου, ο οποίος υποχρεώνεται να ορίσει αρμόδιο πρόσωπο για την παρακολούθηση της τήρησης των όρων, καθώς και να ελέγχει την τήρηση των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας. Αναφέρονται ακόμα γενικοί όροι που αφορούν στο σύνολο του έργου ή της δραστηριότητας.

2) Φάση κατασκευής του έργου /δραστηριότητας: Τίθενται όροι, μέτρα, προϋποθέσεις και περιορισμοί για τη φάση κατασκευής του έργου ή της δραστηριότητας, οι οποίοι αποσκοπούν:

- i. Στην αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στην ατμόσφαιρα, στα νερά, στο έδαφος, στη γλωρίδα, στην πανίδα, στα τυχόν ευαίσθητα στοιχεία του περιβάλλοντος της περιοχής του έργου, κ.λπ.
- ii. Στην μείωση των εκπομπών θορύβου, δονήσεων, και ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας.

- 3) Φάση λειτουργίας του έργου / δραστηριότητας: Τίθενται όροι οι οποίοι διασφαλίζουν ότι το έργο ή η δραστηριότητα οφείλει να λειτουργεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα προληπτικά αντιρρυπαντικά μέτρα, να μην προκαλείται σημαντική ρύπανση, και τέλος να βοηθούν στην ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων.

Τίθενται όροι, μέτρα και περιορισμοί που αποσκοπούν:

- i. Στην αποφυγή και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στην ατμόσφαιρα, στους υδατικούς πόρους, στη θάλασσα, στο έδαφος, καθώς και στα τυχόν ευαίσθητα στοιχεία του περιβάλλοντος της περιοχής του έργου.
- ii. Στην μείωση του εκπεμπόμενου θορύβου, δονήσεων και της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας.
- iii. Στη βελτιστοποίηση των κανόνων διαχείρισης της λειτουργίας του ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις επιβάρυνσης στο φυσικό ή ανθρωπογενές και οικιστικό περιβάλλον στο οποίο εντάσσεται.

- 4) Αποκατάσταση, μερική ή σταδιακή ή οριστική παύση λειτουργίας του έργου/δραστηριότητας: Τίθενται όροι, μέτρα και περιορισμοί για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος μετά την ολοκλήρωση των πάσης φύσεως κατασκευαστικών ή των προπαρασκευαστικών εργασιών (πχ απομάκρυνση εργοταξιακών εγκαταστάσεων, διαμόρφωση ανάγλυφου, φυτεύσεις κ.λπ.), εάν προβλέπονται οι φάσεις αυτές από το σχεδιασμό του έργου ή της δραστηριότητας. Επιβάλλονται επίσης εφόσον απαιτείται, όροι, μέτρα και περιορισμοί για την συντήρηση των έργων αποκατάστασης. Τέλος επιβάλλονται όροι, μέτρα και περιορισμοί για τη μερική, σταδιακή ή οριστική παύση λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας, και την αποκατάσταση της περιοχής σε περιπτώσεις που ο σχεδιασμός του έργου προβλέπει μερική ή σταδιακή παύση λειτουργίας έργου ή δραστηριότητας (απομάκρυνση εγκαταστάσεων, αποκατάσταση εκτάσεων κλπ.).

- 5) Έκτακτα περιστατικά ρύπανσης ή υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Ανάλογα με το είδος του έργου ή της δραστηριότητας και όπου απαιτείται από τις κείμενες διατάξεις, αναφέρονται οι υποχρεώσεις του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, σε ενδεχόμενες περιπτώσεις έκτακτων περιστατικών ρύπανσης ή υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

4.4 ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η σχετική περιβαλλοντική νομοθεσία για την ατμόσφαιρα, τον θόρυβο και τα ύδατα, η οποία εντοπίστηκε μέσω της εξέτασης του δείγματος των 25 και 20 ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1 και Α2 αντίστοιχα για οδικά έργα.

4.4.1 ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

❖ Υ.Α. 22306/1075/Ε103 (ΦΕΚ 920/Β`/8.6.2007)

Τίτλος: «Καθορισμός τιμών – στόχων και ορίων εκτίμησης των συγκεντρώσεων του αρσενικού, του καδμίου, του υδραργύρου, του νικελίου και των πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων στον ατμοσφαιρικό αέρα, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2004/107/ΕΚ «Σχετικά με το αρσενικό, το κάδμιο, τον υδράργυρο, το νικέλιο και τους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες στον ατμοσφαιρικό αέρα» του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2004 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων»

Σκοπός της απόφασης είναι να αποφεύγονται, να προλαμβάνονται ή να μειώνονται οι επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον συνολικά, από τις συγκεντρώσεις των παραπάνω ουσιών στον ατμοσφαιρικό αέρα. Στόχος είναι ακόμα ο προσδιορισμός κοινών μεθόδων και κριτηρίων για την εκτίμηση των συγκεντρώσεων αρσενικού, καδμίου, υδραργύρου, νικελίου και πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων στον ατμοσφαιρικό αέρα, καθώς και την απόθεσή τους στο έδαφος.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι τιμές στόχοι των συγκεντρώσεων στον ατμοσφαιρικό αέρα αρσενικού, καδμίου, νικελίου και βενζο(a)πυρενίου. Οι συγκεντρώσεις αυτές χρησιμοποιούνται ως δείκτες για τον κίνδυνο καρκινογένεσης που αντιπροσωπεύουν οι πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες στον ατμοσφαιρικό αέρα.

Η αρμόδια κεντρική υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. καταρτίζει κατάλογο των ζωνών και των οικισμών όπου τα επίπεδα αρσενικού, καδμίου, νικελίου και βενζο(a)πυρενίου στον ατμοσφαιρικό αέρα, είναι κατώτερα των αντίστοιχων τιμών – στόχων και αντίστοιχα προσδιορίζει τις περιοχές που παρατηρείται υπέρβαση αυτών.

Πίνακας 4.1: Τιμές στόχου για το αρσενικό, το κάδμιο, το νικέλιο και το βενζο(a)πυρένιο. (Υ.Α. 22306/1075/Ε103 (ΦΕΚ 920/Β`/8.6.2007))

Ρύπος	Τιμή στόχος(!)
Αρσενικό	6 ng/m ³
Κάδμιο	5 ng/m ³
Νικέλιο	20 ng/m ³
Βενζο(a)πυρένιο	1 ng/m ³

Σύμφωνα με την ως άνω Υ.Α, οι μετρήσεις εκτίμησης των συγκεντρώσεων είναι υποχρεωτικές σε ζώνες και οικισμούς όπου τα επίπεδα κυμαίνονται μεταξύ του ανώτατου και του κατώτατου ορίου εκτίμησης, και σε άλλες όπου τα επίπεδα υπερβαίνουν το ανώτατο όριο εκτίμησης. Τα ανώτερα και κατώτερα όρια εκτίμησης παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 4.2: Ανώτερα και κατώτερα όρια εκτίμησης. (Υ.Α. 22306/1075/Ε103 (ΦΕΚ 920/Β`/8.6.2007))

	Αρσενικό	Κάδμιο	Νικέλιο	BaP
Ανώτατο όριο εκτίμησης ως ποσοστό της τιμής στόχου	60% (3,6 ng/m ³)	60% (3 ng/m ³)	70% (14 ng/m ³)	60% (0,6 ng/m ³)
Κατώτατο όριο εκτίμησης ως ποσοστό της τιμής στόχου	40% (2,4 ng/m ³)	40% (2 ng/m ³)	50% (10 ng/m ³)	40% (0,4 ng/m ³)

Οι προβλεπόμενες μετρήσεις μπορούν να συμπληρώνονται από τεχνικές προσομοίωσης, ώστε να διασφαλίζεται κατάλληλο επίπεδο πληροφόρησης σχετικά με την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα.

Σε ζώνες και οικισμούς όπου τα επίπεδα είναι χαμηλότερα από το κατώτατο όριο εκτίμησης, είναι δυνατή η αποκλειστική χρήση τεχνικών προσομοίωσης ή αντικειμενικών τεχνικών εκτίμησης για την εκτίμηση των επιπέδων.

Οι υπερβάσεις των ανωτάτων και κατωτάτων ορίων εκτίμησης πρέπει να προσδιορίζονται με βάση τις συγκεντρώσεις κατά τη διάρκεια των προηγούμενων πέντε ετών, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα επαρκή δεδομένα. Όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμα επαρκή δεδομένα για τα πέντε προηγούμενα έτη, η αρμόδια αρχή δύναται, να συνδυάζει προγράμματα μετρήσεων σύντομης διάρκειας κατά τη διάρκεια της περιόδου του έτους, σε τυπικές τοποθεσίες με τα υψηλότερα επίπεδα ρύπανσης.

❖ Υ.Α. 14122/549/Ε.103 (ΦΕΚ 488/Β`/30.3.2011)

Τίτλος: «Μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2008/50/ΕΚ «για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής ένωσης της 21ης Μαΐου 2008».

Βασικοί στόχοι των θεσπιζόμενων μέτρων είναι ο προσδιορισμός και καθορισμός των στόχων για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, ώστε να αποφεύγονται, να προλαμβάνονται ή να μειώνονται οι επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και στο σύνολο του περιβάλλοντος και η εκτίμηση της ποιότητας βάσει κοινών μεθόδων και κριτηρίων. Αποσκοπείται ακόμα η συγκέντρωση πληροφοριών όσον αφορά την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, ώστε να διευκολυνθεί η καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και των οχλήσεων και η διατήρηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, όταν είναι καλή, και τη βελτίωσή της στις άλλες περιπτώσεις.

- ✓ Εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα όσον αφορά το διοξείδιο του θείου, το διοξείδιο του αζώτου και τα οξειδία του αζώτου, τα σωματίδια, το μόλυβδο, το βενζόλιο και το μονοξείδιο του άνθρακα.

Με βάση την ως άνω Υ.Α Ισχύουν τα ανώτερα και κατώτερα που φαίνονται στους ακόλουθους πίνακες.

Πίνακας 4.3: Ανώτερα και κατώτερα όρια εκτίμησης διοξειδίου του θείου. (Υ.Α. 14122/549/Ε.103 (ΦΕΚ 488/Β`/30.3.2011))

	Προστασία της υγείας	Προστασία της βλάστησης
Ανώτερο όριο εκτίμησης	60% της εικοσιτετράωρης οριακής τιμής (75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 3 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος)	60% του χειμερινού κρίσιμου επιπέδου (12 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Κατώτερο όριο εκτίμησης	40% της εικοσιτετράωρης οριακής τιμής (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 3 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος)	40% του χειμερινού κρίσιμου επιπέδου (8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Πίνακας 4.4: Ανώτερα και κατώτερα όρια εκτίμησης μολύβδου. (Υ.Α. 14122/549/Ε.103 (ΦΕΚ 488/Β`/30.3.2011))

	Ετήσιος μέσος όρος
Ανώτερο όριο εκτίμησης	70% της οριακής τιμής (0,35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Κατώτερο όριο εκτίμησης	50% της οριακής τιμής (0,25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Πίνακας 4.5: Ανώτερα και κατώτερα όρια εκτίμησης διοξειδίου του αζώτου και οξειδία του αζώτου. (Υ.Α. 14122/549/Ε.103 (ΦΕΚ 488/Β`/30.3.2011))

	Ωριαία οριακή τιμή για την προστασία της υγείας του ανθρώπου (NO_2)	Ετήσια οριακή τιμή για την προστασία της υγείας του ανθρώπου (NO_2)	Ετήσιο κρίσιμο επίπεδο για την προστασία της βλάστησης και των φυσικών οικοσυστημάτων (NO_x)
Ανώτερο όριο εκτίμησης	70% της οριακής τιμής (140 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 18 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος)	80% της οριακής τιμής (32 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)	80% του κρίσιμου επιπέδου (24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Κατώτερο όριο εκτίμησης	50% της οριακής τιμής (100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 18 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος)	65% της οριακής τιμής (26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)	65% του κρίσιμου επιπέδου (19,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Πίνακας 4.6: Ανώτερα και κατώτερα όρια εκτίμησης σωματιδίων. (Υ.Α. 14122/549/Ε.103 (ΦΕΚ 488/Β`/30.3.2011))

	Μέσος όρος 24 ωρών $\text{A}\Sigma_{10}$	Μέσος ετήσιος όρος $\text{A}\Sigma_{10}$	Μέσος ετήσιος όρος $\text{A}\Sigma_{2,5}^{(1)}$
Ανώτερο όριο εκτίμησης	70% της οριακής τιμής (35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 35 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος)	70% της οριακής τιμής (28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)	70% της οριακής τιμής (17 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Κατώτερο όριο εκτίμησης	50% της οριακής τιμής (25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, δεν πρέπει να υπερβαίνεται περισσότερο από 35 φορές σε ένα ημερολογιακό έτος)	50% της οριακής τιμής	50% της οριακής τιμής

Πίνακας 4.7: Ανώτερα και κατώτερα όρια εκτίμησης βενζολίου. (Υ.Α. 14122/549/Ε.103 (ΦΕΚ 488/Β`/30.3.2011))

	Ετήσιος μέσος όρος
Ανώτερο όριο εκτίμησης	70% της οριακής τιμής (3,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Κατώτερο όριο εκτίμησης	40% της οριακής τιμής (2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Πίνακας 4.8: Ανώτερα και κατώτερα όρια εκτίμησης μονοξειδίου του άνθρακα. ((Υ.Α. 14122/549/Ε.103 (ΦΕΚ 488/Β΄/30.3.2011))

	Μέσος όρος 8 ωρών
Ανώτερο όριο εκτίμησης	70% της οριακής τιμής (7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Κατώτερο όριο εκτίμησης	50% της οριακής τιμής (5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των περιφερειών πραγματοποιούν εκτιμήσεις της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα για τους ανωτέρω ρύπους σε όλες τις ζώνες και τους οικισμούς τους εντός της γεωγραφικής περιοχής ευθύνης τους.

Σε όλες τις ζώνες και τους οικισμούς, όπου το επίπεδο των ρύπων υπερβαίνει το ανώτερο όριο εκτίμησης που καθορίζεται για τους εν λόγω ρύπους, χρησιμοποιούνται σταθερές μετρήσεις για την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα. Οι εν λόγω σταθερές μετρήσεις μπορούν να συμπληρώνονται με τεχνικές προσομοίωσης ή/και ενδεικτικές μετρήσεις ώστε να λαμβάνονται κατάλληλες πληροφορίες για τη χωροταξική κατανομή της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα. Στις ζώνες και τους οικισμούς, όπου το επίπεδο είναι χαμηλότερο του ανωτέρου ορίου εκτίμησης που καθορίζεται γι' αυτούς, μπορεί να χρησιμοποιείται συνδυασμός σταθερών μετρήσεων και τεχνικών προσομοίωσης ή/και ενδεικτικές μετρήσεις για την εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα και τέλος στις ζώνες και τους οικισμούς, όπου το επίπεδο είναι χαμηλότερο του κατώτερου ορίου εκτίμησης, αρκεί να χρησιμοποιούνται τεχνικές προσομοίωσης ή τεχνικές αντικειμενικής εκτίμησης των στόχων ή αμφοτέρως.

- ✓ Εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα ως προς το όζον

Εάν, σε ζώνη ή οικισμό, οι συγκεντρώσεις του όζοντος έχουν υπερβεί τους μακροπρόθεσμους στόχους που αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα κατά οποιαδήποτε προηγούμενη πενταετία μετρήσεων, εκτελούνται σταθερές μετρήσεις.

Πίνακας 4.9: Μακροπρόθεσμοι στόχοι. (Υ.Α. 14122/549/Ε.103 (ΦΕΚ 488/Β΄/30.3.2011))

Στόχος	Περίοδος μέσου όρου	Μακροπρόθεσμος στόχος	Ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να έχει επιτευχθεί η τιμή στόχος
Προστασία της ανθρώπινης υγείας	Μέγιστος ημερήσιος μέσος όρου οκταώρου σε ένα ημερολογιακό έτος	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	δεν έχει ορισθεί
Προστασία της βλάστησης	Μάιος έως Ιούλιος	ΑΟΤ40, (υπολογισμός βάσει των ωριαίων τιμών) 6 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$	δεν έχει ορισθεί

Στην παρούσα απόφαση, τόσο για την εκτίμηση των ποιότητας της ατμόσφαιρας όσον αφορά το διοξείδιο του θείου, το διοξείδιο του αζώτου και τα οξείδια του αζώτου, τα σωματίδια, το μόλυβδο, το βενζόλιο και το μονοξείδιο του άνθρακα, όσο και για το όζον, καθορίζονται οι τοποθεσίες των σημείων δειγματοληψίας των μετρήσεων και ο αριθμός τους καθώς και οι μέθοδοι μέτρησης αναφοράς.

4.3.2 ΘΟΡΥΒΟΣ

❖ ΠΑ: Αριθ. 1180/81 (ΦΕΚ 293/Α/6-10-81)

Τίτλος: Περί ρυθμίσεως θεμάτων αναγομένων εις τα της ιδρύσεως και λειτουργίας βιομηχανιών, βιοτεχνιών πάσης φύσης μηχανολογικών εγκαταστάσεων και αποθηκών και της εκ τούτων διασφαλίσεως περιβάλλοντος εν γένει.

Στον πίνακα που ακολουθεί αναφέρεται το ανώτερο όριο θορύβου εκπεμπόμενο στο περιβάλλον λόγω εγκαταστάσεων, μετρημένο επί του ορίου του ακινήτου επί του οποίου κείται η εγκατάσταση.

Πίνακας 4.10: Ανώτερα επιτρεπόμενα όρια θορύβου.(ΠΑ 1180/81)

Ανωτάτου Επιτρεπομένου Ορίου Θορύβου		
α/α	Περιοχή	Ανώτατον όριον θορύβου εις dBA
1.	Νομοθετημένοι Βιομηχανικοί Περιοχαί	70
2.	Περιοχαί εις ας το επικρατέστερον στοιχείον είναι το βιομηχανικόν	65
3.	Περιοχαί εις ας επικρατεί εξ ίσου το βιομηχανικόν και αστικόν στοιχείον	55
4.	Περιοχαί εις ας επικρατεί το αστικόν στοιχείον	50

Για τις εγκαταστάσεις οι οποίες βρίσκονται σε επαφή με κτίσματα κατοικίας, το ανωτέρω επιτρεπόμενο όριο θορύβου καθορίζεται στα 45 dB_A, ανεξαρτήτως της περιοχής στην οποία βρίσκεται η εγκατάσταση, μετρημένο εντός του κτίσματος κατοικίας με ανοιχτά παράθυρα και πόρτες.

❖ Υ.Α. 37393 (ΦΕΚ1418/Β`/1.10.2003)

Τίτλος: «Μέτρα και όροι για τις εκπομπές θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους»

Καθορίζονται τα πρότυπα για την εκπομπή θορύβου και οι διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης με τα πρότυπα αυτά έτσι ώστε να περιορίζονται οι δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον και να προάγεται η προστασία της ανθρώπινης υγείας, η ποιότητα ζωής και η ομαλή λειτουργία της αγοράς. Ως εξοπλισμός προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους νοείται κάθε μηχανή αυτοκινούμενη ή μη που χρησιμοποιείται στο ύπαιθρο κυρίως για τη μεταποίηση, την επεξεργασία, τη μετακίνηση και την προετοιμασία ενός υλικού και συμβάλλει στην έκθεση σε θορύβους από το περιβάλλον, επηρεάζοντας τη μετάδοση του ήχου λόγω υψηλής στάθμης ακουστικής ισχύος. Στάθμη ακουστικής ισχύος LWA ορίζεται ως η A-σταθμισμένη στάθμη ακουστικής ισχύος σε dB ως προς 1 P_w σύμφωνα με τα βασικά ευρωπαϊκά πρότυπα εκπομπής θορύβου ISO 3744:1955 και ISO 3746:1955. Για να επιβεβαιωθεί λοιπόν η συμμόρφωση με τα πρότυπα, ο κατασκευαστής, δηλαδή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τον σχεδιασμό, την κατασκευή και την επισήμανση του εξοπλισμού επιβεβαιώνει ότι σύμφωνα με τα εφαρμοζόμενα τεχνικά μέσα που αναφέρονται στον τεχνικό φάκελο δεν σημειώνεται υπέρβαση της εγγυημένης στάθμης της ισχύος. Ως αρμόδια αρχή για τα παραπάνω ορίζεται το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ και συγκεκριμένα η Γενική Δ/ση Περιβάλλοντος (Δ/ση Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου και η Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων, σε συνεργασία με το υπουργείο Ανάπτυξης.

Για να περιοριστούν οι εκπομπές θορύβου στο περιβάλλον και προκειμένου να διατεθεί ο εξοπλισμός στην αγορά και να τεθεί σε λειτουργία θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις διατάξεις της απόφασης, να φέρει τη σήμανση CE, να αναγράφει την εγγυημένη στάθμη ηχητικής ισχύος και να συνοδεύεται από δήλωση EK (Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) συμμόρφωσης . Ο κατασκευαστής λοιπόν λαμβάνει τα

προβλεπόμενα μέτρα ώστε να τεκμαίρεται εξοπλισμός ως συμμορφούμενος με τις αντίστοιχες διατάξεις.

Η διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης πραγματοποιείται μέσα από τον εσωτερικό έλεγχο της παραγωγής με αξιολόγηση του τεχνικού φακέλου και την περιοδική διαδικασία ελέγχου.

Η εγγυημένη στάθμη ακουστικής ισχύος του εξοπλισμού δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει την επιτρεπόμενη στάθμη ακουστικής ισχύος που ορίζεται στον παρακάτω πίνακα οριακών τιμών.

Πίνακας 4.11: Επιτρεπόμενες στάθμες ακουστικής ισχύος ανά είδος εξοπλισμού. (Υ.Α. 37393/2028/2003)

Είδος εξοπλισμού	Καθαρή εγκαταστημένη ισχύς P σε kW Ηλεκτρική ισχύς $P_{el}^{(1)}$ σε kW Μάζα συσκευής m σε kg Πλάτος κοπής L σε cm	Επιτρεπόμενη στάθμη ακουστικής ισχύος L_{wA} σε dB/1 pW	
		Κατά την φάση I από 3 Ιανουαρίου 2002	Κατά την φάση II από 3 Ιανουαρίου 2006
Συμπιεστές (δονούμενοι οδοστρωτήρες και δονούμενες πλάκες και δονούμενοι κριοί)	$P \leq 8$	108	105
	$8 < P \leq 70$	109	106
	$P > 70$	$89 + 11 \lg P$	$86 + 11 \lg P$
Ερπυστριοφόροι προωθητές, ερπυστριοφόροι φορτωτές, ερπυστριοφόροι εκσκαφείς-φορτωτές	$P \leq 55$	106	103
	$P > 55$	$87 + 11 \lg P$	$84 + 11 \lg P$
Τροχοφόροι προωθητές, τροχοφόροι εκσκαφείς-φορτωτές, ανατρεπόμενα οχήματα, ισοπεδωτές, συμπυκνωτές για χώρους ταφής απορριμμάτων τύπου φορτωτή, αντισταθμιζόμενα ανυψωτικά οχήματα με κινητήρα εσωτερικής καύσης, κινητοί γερανοί, συμπιεστές (μη δονούμενοι οδοστρωτήρες), διαστρωτήρες οδοποιίας, συγκροτήματα υδραυλικής ισχύος	$P \leq 55$	104	101
	$P > 55$	$85 + 11 \lg P$	$82 + 11 \lg P$

Είδος εξοπλισμού	Καθαρή εγκαταστημένη ισχύς P σε kW Ηλεκτρική ισχύς Pel ⁽¹⁾ σε kW Μάζα συσκευής m σε kg Πλάτος κοπής L σε cm	Επιτρεπόμενη στάθμη ακουστικής ισχύος LwA σε dB/1 pW	
		Κατά την φάση I από 3 Ιανουαρίου 2002	Κατά την φάση II από 3 Ιανουαρίου 2006

Εκσκαφείς αναβατώρια για δομικά υλικά	$P \leq 15$	96	93
Βαρούλκα δομικών κατασκευών, μοτοσκαπτικές φρέζες	$P \geq 15$	$83+11\lg P$	$80+11\lg P$
Χειροκατευθυνόμενες συσκευές θραύσης σκυροδέματος και αεροσφύρες	$m \leq 15$	107	105
	$15 < m < 30$	$94+11\lg m$	$92+11\lg m$
	$m > 30$	$96+11\lg m$	$94+11\lg m$
Πυργογερανοί		$98+11\lg P$	$96+\lg P$
Ηλεκτροπαραγωγά Ζεύγη συγκόλλησης και ηλεκτροπαραγωγά ζεύγη ισχύος	$P_{el} \leq 2$	$97+\lg P_{el}$	$95+\lg P_{el}$
	$2 < P_{el} \leq 10$	$98+\lg P_{el}$	$96+\lg P_{el}$
	$10 > P_{el}$	$97+\lg P_{el}$	$95+\lg P_{el}$
Αεροσυμπιεστές	$P < 15$	99	97
	$P > 15$	$97+2\lg P$	$95+2\lg P$
Χλοοκοπτικές μηχανές, μηχανές ξακρίσματος χλοοτάπητα, μηχανές ξακρίσματος παρυφών χλοοτάπητα	$L \leq 50$	96	$94^{(2)}$
	$50 < L \leq 70$	100	98
	$70 < L \leq 120$	100	$98^{(2)}$
	$L > 120$	105	$103^{(2)}$

Η αρμόδια αρχή όταν διαπιστώνει μετά από ελέγχους που διενεργεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, ότι ο εξοπλισμός που διατίθεται στην αγορά ή τίθεται σε λειτουργία δεν πληροί τις απαιτήσεις, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε ο κατασκευαστής να μεριμνήσει για τη συμμόρφωση του εξοπλισμού με τις διατάξεις. Όταν σημειωθεί υπέρβαση των οριακών τιμών η συνεχίζεται η μη συμμόρφωση η αρμόδια αρχή λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα σε συνεργασία με συναρμόδιες υπηρεσίες έτσι ώστε να περιορίσει ή να απαγορεύσει τη διάθεση του εξοπλισμού στην αγορά και τη θέση του σε λειτουργία ή να εξασφαλίσει την απόσυρσή του. Οι πράξεις αυτές γίνονται πάντα συνοδεία επαρκούς αιτιολόγησης και ταχείας γνωστοποίησης στον ενδιαφερόμενο με

συγκεκριμένων τύπων τεχνικού εξοπλισμού ο κατασκευαστής επιλέγει ένα από τα βασικά πρότυπα εκπομπής θορύβου και εφαρμόζει τις συνθήκες λειτουργίας για τον συγκεκριμένο τύπο εξοπλισμού ώστε να επιβάλλει τα απαιτούμενα σε περίπτωση διαφοράς.

Η στάθμη ηχητικής πίεσης επιφάνειας καθορίζεται τρεις φορές. Οι μετρήσεις συνεχίζονται έως ότου ληφθούν δύο από τις καθοριζόμενες τιμές που να μην διαφέρουν περισσότερο από 1 dB. Χρησιμοποιείται συστοιχία μικροφώνων επί ημισφαιρικής επιφάνειας μέτρησης με ακτίνα ημισφαιρίου ίση με το διπλάσιο της μεγαλύτερης διάστασης του μικρότερου δυνατού παραλληλεπίπεδου αναφοράς που περιλαμβάνει ακριβώς τον εξοπλισμό.

❖ Υ.Α. 211773 (ΦΕΚ 1367/Β\27.4.2012)

Τίτλος: «Καθορισμός δεικτών αξιολόγησης και ανώτατων επιτρεπόμενων ορίων δεικτών περιβαλλοντικού θορύβου που προέρχεται από τη λειτουργία συγκοινωνιακών έργων, τεχνικές προδιαγραφές ειδικών ακουστικών μελετών υπολογισμού και εφαρμογής (ΕΑΜΥΕ) αντιθορυβικών πετασμάτων, προδιαγραφές προγραμμάτων παρακολούθησης περιβαλλοντικού θορύβου και άλλες διατάξεις»

Σύμφωνα με αυτήν ως περιβαλλοντικός συγκοινωνιακός θόρυβος ορίζονται όλοι οι ανεπιθύμητοι ή επιβλαβείς θόρυβοι στις αστικές, περιαστικές περιοχές και στο ύπαιθρο, που δημιουργούνται από ανθρώπινες δραστηριότητες, στον τομέα των συγκοινωνιακών υποδομών και πιο συγκεκριμένα από την λειτουργία των οδικών, σιδηροδρομικών και αεροπορικών μεταφορών.

Αυτή η υπουργική απόφαση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση και διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου και στον καθορισμό ορίων οδικού κυκλοφοριακού, σιδηροδρομικού και αεροπορικού θορύβου, σύμφωνα με τους δείκτες αξιολόγησης L_{den} (24-ωρος) και L_{night} (8-ωρος νυκτερινός), έτσι όπως αυτοί ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία 2002/49/ΕΚ.

Η παρούσα Υ.Α εφαρμόζεται σε γραμμικές πηγές θορύβου από την λειτουργία όλων των συγκοινωνιακών έργων (οδικών, σιδηροδρομικών και αεροπορικών), και πιο συγκεκριμένα σε όλα τα έργα και δραστηριότητες που κατατάσσονται στην πρώτη (Α) κατηγορία – υποκατηγορίες (Α1) και (Α2) – σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 1 παράγραφος 1 του Ν. 4014/2011 και περιγράφονται στο Παράρτημα Ι. Στόχος είναι ο

καθορισμός, αξιολόγηση και επιλογή των πλέον αποτελεσματικών εφαρμογών και διαδικασιών αντιθορυβικής προστασίας καθώς και των συστημάτων περιβαλλοντικής παρακολούθησης ώστε να προλαμβάνονται ή να περιορίζονται οι δυσμενείς επιπτώσεις από τον συγκοινωνιακό θόρυβο.

Ως ανώτατα επιτρεπόμενα όρια συγκοινωνιακού θορύβου καθορίζονται τα ακόλουθα:

α. Για τον δείκτη L_{den} (24-ωρος): τα 70 dB(A)

β. Για τον δείκτη L_{night} (8-ωρος νυκτερινός): τα 60 dB(A)

Ο υπολογισμός και μέτρηση των ανωτέρω δεικτών και ορίων πραγματοποιείται σε ύψος $4.0 \pm 0,2$ m (3,8 έως 4,2 m) πάνω από το έδαφος και σε ελάχιστη απόσταση 2 m από την πιο εκτεθειμένη (προς την εκάστοτε γραμμική πηγή συγκοινωνιακού θορύβου), πρόσοψη (εξωτερικός τοίχος η κούφωμα), των κτιρίων κατοικίας και λοιπών ευαίσθητων χρήσεων που χρήζουν προστασίας.

Μετρήσεις

Σύμφωνα με την ως άνω διάταξη, για να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση της ακουστικής επιβάρυνσης από την λειτουργία του συγκοινωνιακού έργου προβλέπεται στατιστική ανάλυση του θορύβου σε πραγματικό χρόνο (real-time). Για τον σχεδιασμό των μετρήσεων πρέπει να εξετάζεται κατά το δυνατόν η ημερήσια/ωριαία διακύμανση του φόρτου ώστε να διαπιστώνεται η αντιπροσωπευτική περίοδος των μετρήσεων και να εξασφαλίζεται η απαραίτητη αξιοπιστία. Στο πλαίσιο αυτό, όλες οι ακουστικές μετρήσεις για τις ανάγκες της ως άνω διάταξης προβλέπεται να γίνονται σε χρονικές περιόδους 24ωρης διάρκειας – ανά θέση μέτρησης – και να διασφαλίζουν ανάλυση της διακύμανσης των ανωτέρω δεικτών του ακουστικού περιβάλλοντος σε ωριαία βάση με ελάχιστο βήμα δειγματοληψίας συνεχόμενης καταγραφής < 1sec.

Οι ακουστικές μετρήσεις προβλέπεται να πραγματοποιούνται σε ικανό αριθμό θέσεων στην άμεση περιοχή του έργου κατά μήκος τόσο της οδού, ώστε να καλύπτουν το σύνολο των πλησιέστερων προς το έργο – των δεκτών του άρθρου 2 ανωτέρω – και με τέτοιο τρόπο ώστε παρέχουν αντικειμενική εικόνα της ποιότητας του ακουστικού περιβάλλοντος, σε ύψος $4,0 \pm 0,2$ m (3,8 – 4,2 m) πάνω από το έδαφος και σε απόσταση 2 m από την πιο εκτεθειμένη πρόσοψη του δέκτη.

4.4.3 ΥΔΑΤΑ

❖ Υ.Α. 50388/2704/Ε 103 (ΦΕΚ 1866/Β`/12.12.2003)

Τίτλος: «Τροποποίηση και συμπλήρωση της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 2/1.2.2001 «καθορισμός των κατευθυντήριων και οριακών τιμών ποιότητας των νερών από απορρίψεις ορισμένων επικίνδυνων ουσιών που υπάγονται στον Κατάλογο ΙΙ της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 4ης Μαΐου 1976 (Α/15)»

Σκοπός του καθορισμού οριακών τιμών είναι η ολοκληρωμένη και αποτελεσματική μείωση της ρύπανσης από τις ρυπογόνες ουσίες που έχουν ανευρεθεί στους υδάτινους αποδέκτες της χώρας.

Πρόγραμμα Ελέγχου και Μείωσης της Ρύπανσης και των συγκεντρώσεων των επικίνδυνων ουσιών στα επιφανειακά ύδατα.- Γενικό Δίκτυο Παρακολούθησης της Ποιότητας των επιφανειακών νερών της χώρας ως προς τις τοξικές ουσίες.

Η διερεύνηση επικίνδυνων ουσιών (όπως πτητικές και ημιπτητικές οργανικές ενώσεις, οργανοχλωριωμένα φυτοφάρμακα, οργανοφωσφορικά, αζωτούχα και θειούχα φυτοφάρμακα, ζιζανιοκτόνα κ.λ.π.) στα επιφανειακά νερά της χώρας κατέστη δυνατή με τη δημιουργία ενός δικτύου παρακολούθησης που καλύπτει όλη τη χώρα και τους πιο σημαντικούς αποδέκτες όπου έχουν εγκαθιδρυθεί αντιπροσωπευτικοί σταθμοί δειγματοληψίας. Η επιλογή της θέσης των σταθμών δειγματοληψίας έγινε ώστε να καλύπτονται αντιπροσωπευτικά όλα τα μεγάλα επιφανειακά σώματα νερού της χώρας(ποταμοί και λίμνες), λαμβάνοντας υπόψη και τις πιθανές πηγές εκπομπής των επικίνδυνων ενώσεων και των βιομηχανικών αποβλήτων όσο και τη διασυνοριακή μεταφορά των ρύπων.

Από την μέχρι σήμερα αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του δικτύου παρακολούθησης προκύπτει ότι η ποιότητα των επιφανειακών νερών είναι πολύ καλή και σε καμία περιοχή δεν έχουν εντοπισθεί υπερβάσεις ως προς τους ποιοτικούς στόχους που έχουν τεθεί, ενώ στις περισσότερες περιπτώσεις οι συγκεντρώσεις που προσδιορίζονται είναι πολύ κοντά στα όρια ανίχνευσης των επικίνδυνων ουσιών.

Με ειδικά νομοθετήματα, θεσπίστηκαν ποιοτικοί στόχοι WQO για τα επιφανειακά νερά της χώρας μέσω της μεθοδολογίας και των προτεινόμενων τιμών του CSTE (Scientific Committee on Toxicity and Ecotoxicity). Οι ποιοτικοί στόχοι που καθορίστηκαν ανά κατηγορία ουσιών αναγράφονται στον παρακάτω πίνακα. (Οι τιμές

των συγκεντρώσεων που αναφέρονται αντιστοιχούν στη μέση τιμή των αποτελεσμάτων που συλλέγονται σε ένα έτος). Τα ELV υιοθετούνται ως μέση τιμή των απορρίψεων αποβλήτων από διάφορες βιομηχανικές διαδικασίες.

Σύμφωνα με το ισχύον στην Ελλάδα νομικό καθεστώς για την αδειοδότηση βιομηχανικών δραστηριοτήτων, σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξασφαλίζεται από την αρχή αδειοδότησης (Υπουργείο σε κεντρικό επίπεδο ή περιφέρεια σε τοπικό επίπεδο), ότι διασφαλίζεται η τήρηση της ποιότητας του αποδέκτη, η οποία έχει καθοριστεί με σαφή αναφορά ως προς τη χρήση του. Ο καθορισμός των οριακών τιμών αποτελεί τη βάση για τον αυστηρότερο έλεγχο των αδειοδοτήσεων δραστηριοτήτων, στα απόβλητα των οποίων περιέχονται οι ανωτέρω επικίνδυνες ουσίες. Καθώς η αδειοδότηση σχετικών δραστηριοτήτων, γίνεται σε κεντρικό ή σε περιφερειακό επίπεδο, ανάλογα με το μέγεθος της δραστηριότητας, για την οργάνωση των δραστηριοτήτων αυτών απαιτείται συνεργασία όλων των σχετικών φορέων. Σε τοπικό επίπεδο και για συγκεκριμένους αποδέκτες που απαιτείται υψηλότερη προστασία, προβλέπεται δυνατότητα αλλαγής προς το αυστηρότερο, ώστε να εξασφαλισθεί η υψηλότερη προστασία. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξασφαλίζεται ότι η βιομηχανική δραστηριότητα χρησιμοποιεί και εφαρμόζει προδιαγραφές που ανταποκρίνονται στα καλύτερα διαθέσιμα τεχνικά μέσα και ότι δεν γίνεται μεταφορά της ρύπανσης σε άλλο φυσικό αποδέκτη (αέρας, έδαφος).

Πίνακας 4.12: Ποιοτικοί στόχοι για επιφανειακά νερά της χώρας.(Υ.Α. 50388/2704/Ε 103 (ΦΕΚ 1866/Β`/12.12.2003))

Ουσία	Ποιοτικός Στόχος (WQO) (μg/l*)
Πτητικές και ημιπτητικές οργανικές ενώσεις (VOCs)	
1,3-Dichlorobenzene	10
1,4-Dichlorobenzene	10
1,2-Dichlorobenzene	10
2-Chlorotoluene	1
4-Chlorotoluene	1
Toluene	10
Naphthalene	1
cis-1,2-Dichloroethene	10
trans-1,2-Dichloroethene	10
Benzene	10
Dichloromethane	10
Ethylbenzene	10
(m+p)-Xylenes	10
o-Xylene	10
Chlorobenzene	1
Οργανοχλωριωμένα φυτοφάρμακα	
a-Endosulfan	0.01
b-Endosulfan	0.01
Endosulfan Sulfate	0.01
Αζωτούχα, Φωσφορικά και Θειούχα φυτοφάρμακα	
Fenthion	0.01
Azinphos Methyl	0.01
Azinphos Ethyl	0.01
Parathion	0.01
Mevinphos	0.01
Demeton (O+S)	0.1
Demeton-S-Methyl	0.1
Parathion Methyl	0.01
Fenitrothion	0.01
Malathion	0.01
Ζιζανιοκτόνα	
Atrazine	1
Simazine	1
Linuron	1
Μέταλλα	
Αρσενικό	30
Βάριο	500
Χρώμιο	50
Κοβάλτιο	20
Χαλκός	50
Μόλυβδος	20
Νικέλιο	100
Αργίλιο	400
Σίδηρος (διαλυτό κλάσμα)	200
Μαγγάνιο	100
Ψευδάργυρος	1000

Πίνακας 4.13: Όρια εκπομπών (ELV) σε υγρά απόβλητα βιομηχανικών εγκαταστάσεων. (Υ.Α. 50388/2704/Ε 103 (ΦΕΚ 1866/Β`/12.12.2003))

Ουσία	Μηνιαία (mg/l)	Ημερήσια (mg/l)
1,3-dichlorobenzene (CAS 541-73-1)	0.25	0.50
1,4-dichlorobenzene (CAS 106-46-7)	0.20	0.40
1,2-dichlorobenzene (CAS 95-50-1)	0.25	0.50
2-chlorotoluene (CAS 95-49-8)	0.30	0.60
4-chlorotoluene (CAS 106-43-4)	0.25	0.50
Toluene (CAS 108-88-3)	0.50	0.90
Naphthalene (CAS 91-20-3)	0.50	0.90
1,2-dichloroethylene (Σύνολο <i>cis</i> - and <i>trans</i> - ισομερών) (CAS 540-59-0)	0.15	0.30
Benzene (CAS 71-43-2)	0.50	1.00
Dichloromethane (CAS 75-09-2)	0.20	0.40
Ethylbenzene (CAS 100-41-4)	0.30	0.60
Xylenes (Συνολικά Xylenes)	0.50	0.90
Chlorobenzene (CAS 108-90-7)	0.30	0.60
Endosulfan (Συνολικό Endosulfan)	0.05	0.2
Fenthion (CAS 55-38-9)	0.05	0.20
Azinphosmethyl (CAS 86-50-0)	0.05	0.20
Azinphosethyl (CAS 2642-71-9)	0.05	0.20
Mevinphos (CAS 7786-34-7)	0.05	0.20
Demeton-o (Συνολικό Demeton)	0.05	0.20
Parathion (συμπεριλαμβανομένου του methyl-Parathion) (CAS 56-38-2, 298-00-0)	0.05	0.20
Fenitrothion (CAS 122-14-5)	0.05	0.20
Malathion (CAS 121-75-5)	0.05	0.20
Atrazine (CAS 1912-24-9)	0.10	0.50
Simazine (CAS 122-34-9)	0.05	0.20
Linuron (CAS 330-55-2)	0.05	0.20
Αρσενικό		
Λίμνες	0.125	0.250
Ποτάμια	0.25	0.50
Παράκτια νερά	0.50	1.00
Βόριο		
Λίμνες	2.5	5.0
Ποτάμια	5.0	10.0
Παράκτια νερά	5.0	10.0
Χρόμιο		
Λίμνες	0.6	1.2
Ποτάμια	1.0	2.0
Παράκτια νερά	1.5	3.0

Νικέλιο		
Λίμνες	0.2	0.4
Ποτάμια	0.2	0.4
Παράκτια νερά	0.5	1.0
Αργίλιο		
Λίμνες	2.5	5.0
Ποτάμια	5.0	10.0
Παράκτια νερά	10.0	20.0
Σίδηρος (διαλυτό κράμα)		
Λίμνες	2.0	4.0
Ποτάμια	2.0	4.0
Παράκτια νερά	3.0	6.0
Σίδηρος (συνολικό)		
Λίμνες	7.5	15.0
Ποτάμια	7.5	15.0
Παράκτια νερά	10.0	20.0
Μαγγάνιο		
Λίμνες	1.0	2.0
Ποτάμια	1.0	2.0
Παράκτια νερά	2.0	4.0
Ψευδάργυρος		
Λίμνες	2.5	5.0
Ποτάμια	2.5	5.0
Παράκτια νερά	5.0	10.0

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο προηγούμενο κεφάλαιο παρουσιάστηκαν τα περιεχόμενα μιας ΜΠΕ και μιας ΑΕΠΟ όπως ορίζονται από την σχετική νομοθεσία, καθώς και η σχετική νομοθεσία που καταγράφηκε στις εξετασθείσες ΑΕΠΟ για την προστασία του ατμοσφαιρικού, ακουστικού και υδατικού περιβάλλοντος. Στη συνέχεια η πορεία της διπλωματικής κατευθύνθηκε προς την εξέταση της πρακτικής εφαρμογής των όσων προαναφέρθηκαν. Για το σκοπό αυτό στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται συνοπτικά το παράδειγμα εφαρμογής μιας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων με τίτλο «Βελτίωση του τμήματος Καλπάκι-Κόνιτσα της ΕΟ Ιωαννίνων – Κοζάνης» και παρατίθεται η αντίστοιχη ΑΕΠΟ του υπό μελέτη έργου.

Στη συνέχεια, εξετάστηκε τι όροι τελικά εφαρμόζονται σε ένα έργο υποδομής και συγκεκριμένα στην υπό μελέτη ομάδα των Οδικών Έργων. Για το σκοπό αυτό εξετάστηκαν οι Περιβαλλοντικοί Όροι στο δείγμα των 25 ΑΕΠΟ της Υποκατηγορίας Α1 που περιλαμβάνει έργα που ενδέχεται να προκαλέσουν πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Οι όροι εξετάστηκαν, καταγράφηκαν και ομαδοποιήθηκαν, αρχικά ως Γενικοί και στη συνέχεια με βάση την περιβαλλοντική παράμετρο την οποία αφορούν και συνοψίζονται στον πίνακα 5.1. Η παρουσίαση αυτή πραγματοποιήθηκε προκειμένου να τεκμηριωθεί η εφαρμογή των προβλεπόμενων στην κείμενη Νομοθεσία, σχετικά με τους Περιβαλλοντικούς Όρους προστασίας των περιβαλλοντικών μέσων.

5.2 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζεται συνοπτικά το παράδειγμα εφαρμογής μιας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Οδικού Έργου που φέρει τον τίτλο «Βελτίωση του τμήματος Καλπάκι-Κόνιτσα της ΕΟ Ιωαννίνων – Κοζάνης» και υποβλήθηκε τον Φεβρουάριο του 2016 από την ΥΕΤΟΣ Ο.Ε (Πηγή: <http://www.pogoni.gr/>), προκειμένου να κατανοηθούν καλύτερα όσα παρουσιάστηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια. Στη συνέχεια παρατίθεται η αντίστοιχη ΑΕΠΟ του υπό μελέτη έργου και εξετάζεται κατά πόσο συμφωνούν οι περιβαλλοντικοί όροι που προτείνει η μελέτη με αυτούς που θεσπίζει η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.

5.2.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ “ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΑΛΠΑΚΙ-ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΣ ΕΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ – ΚΟΖΑΝΗΣ”

Στην εξετασθείσα Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων μελετάται η βελτίωση της βελτίωση της υφιστάμενης Εθνικής Οδού Ιωαννίνων – Κοζάνης, στο τμήμα Καλπάκι – Κόνιτσα, συνολικού μήκους 27 km περίπου, η οποία εξασφαλίζει την πρόσβαση από τις περιοχές των Ιωαννίνων στις περιοχές της Φλώρινας και της Καστοριάς και εξυπηρετεί μετακινήσεις που γίνονται κυρίως για τουρισμό και αναψυχή προς τα Ζαγοροχώρια και τον Εθνικό Δρυμό Βίκου - Αώου. Το κυρίως έργο αφορά σε βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης και οδικής ασφάλειας της υφιστάμενης οδού. Φορέας υλοποίησης του έργου είναι το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Γενική Γραμματεία Υποδομών, Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών Διεύθυνση Οδικών Υποδομών.

Για τις ανάγκες εκπόνησης της ΜΠΕ, η υπό βελτίωση οδός χωρίστηκε στα κάτωθι τμήματα:

-Τμήμα Ι, μήκους 15.377,50m (Χ.Θ. 0+000m έως τη Χ.Θ. 15+377,50m)

- Υποτμήμα ΙΑ, μήκους 8.000m (Χ.Θ. 0+000m έως τη Χ.Θ. 8+500m)
 - ✓ Μικροβελτιώσεις στην οριζοντιογραφική χάραξη
 - ✓ Ισόπεδος τετρασκελής κόμβος (I/K K1-K2) περί τη Χ.Θ. 3+000m
 - ✓ Ισόπεδος τετρασκελής κόμβος (I/K K3-K4) περί τη Χ.Θ. 8+000m
- Υποτμήμα ΙΒ, μήκους 7.377,50m (Χ.Θ. 8+500m έως τη Χ.Θ. 15+377,50m)
 - ✓ Τροποποίηση της χάραξης σε δύο (2) ελιγμούς, περί τη Χ.Θ. 8+500m έως Χ.Θ.10+000m και στις Χ.Θ. 12+500m έως Χ.Θ.14+200m
 - ✓ Ισόπεδος τρισκελής κόμβος (I/K K5) περί τη Χ.Θ. 15+200m

- Τμήμα ΙΙ, μήκους 11.300m (Χ.Θ. 0+000m έως τη Χ.Θ. 11+300m)

- ✓ Έργα σήμανσης και ασφάλειας
- ✓ Ισόπεδος τρισκελής κόμβος (I/K K6) στη περιοχή του οικισμού της Καλλιθέας, περί τη Χ.Θ. 5+400m.

Εικόνα 5.1: Απόσπασμα δορυφορικής απεικόνισης, όπου με κόκκινη γραμμή εμφανίζεται το τμήμα Ι, με μαύρη γραμμή το τμήμα ΙΙ και με κόκκινα σημεία οι υπό μελέτη Ι/Κ (το σχήμα είναι άνευ κλίμακας).

Σημειώνεται επίσης πως στην περιοχή του έργου δεν υπάρχουν προστατευόμενες και οικολογικά ευαίσθητες περιοχές. Τέλος, το υπό μελέτη έργο βρίσκεται:

- εκτός και σε απόσταση από τα όρια περιοχών που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000,
- εκτός ορίων περιοχών που είναι χαρακτηρισμένες ως Καταφύγια Άγριας Ζωής,
- εκτός περιοχών που είναι χαρακτηρισμένες ως “Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους”.

❖ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 4 της Υ.Α. 1958/2012 (ΦΕΚ 21/Β/13-01-2012) περί «Κατάταξης δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21-09-2011 (ΦΕΚ 209/Α/21-09-2011)», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, το υπό μελέτη έργο κατατάσσεται στη υποκατηγορία Α2, στην ομάδα “ΕΡΓΑ ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ”, εκτός από το Τμήμα ΙΙ στο οποίο προτείνονται έργα ασφάλειας και σήμανσης (στηθαία) και δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση για αυτά.

5.2.2 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ

Ως περιβαλλοντική επίπτωση ορίζεται η μεταβολή των περιβαλλοντικών συνθηκών ή ισοδύναμα η μεταβολή των παραμέτρων του περιβάλλοντος που επικρατούν σε μια περιοχή.

Οι μεταβολές των περιβαλλοντικών συνθηκών μιας περιοχής, που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της κατασκευής και λειτουργίας ενός έργου, μπορεί να είναι θετικές ή αρνητικές (δηλαδή να αναβαθμίζουν ή να υποβαθμίζουν τα χαρακτηριστικά μιας συγκεκριμένης περιβαλλοντικής παραμέτρου), αντιστρέψιμες ή μη και άμεσες ή έμμεσες. Απαραίτητη προϋπόθεση για να χαρακτηριστεί ένα έργο αποδεκτό ως προς τις επιπτώσεις του στο περιβάλλον, είναι οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις να μην έχουν μόνιμο χαρακτήρα, ενώ ταυτόχρονα οι επιφερόμενες ενδιάμεσες μεταβολές – επεμβάσεις να γίνονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να καθίσταται εφικτή η αποκατάστασή του.

Σύμφωνα με την ΜΠΕ, όσον αφορά τις πηγές ρύπανσης της περιοχής του έργου, , οι σημειακές πηγές ρύπανσης σχετίζονται με απορροές ρυπαντικών φορτίων, κυρίως από τα αστικά υγρά απόβλητα, την σταυλισμένη κτηνοτροφία, τη βιοτεχνία/βιομηχανία, τους χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων (ΧΑΔΑ), και . η περιοχή είναι, στο σύνολό της, ουσιαστικά απαλλαγμένη από ατμοσφαιρική ρύπανση. Δεν ασκούνται ρυπογόνες βιομηχανικές ή βιοτεχνικές δραστηριότητες ενώ, λόγω της περιορισμένης κλίμακας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, οι όποιες επιβαρύνσεις από γεωργικές εργασίες (π.χ. από καύση υπολειμμάτων, ψεκασμούς, κλπ), είναι μικρές. Στο άμεσο μέλλον η κατάσταση σε ότι αφορά την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος δεν αναμένεται να αλλάξει. Επιπλέον, σύμφωνα με την εξετασθείσα ΜΠΕ η ακουστική ρύπανση της περιοχής μελέτης βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα και δεν υπάρχουν εκπομπές από δονήσεις και ακτινοβολίες.

Στη συνέχεια στο πλαίσιο της παρούσας διπλωματικής παρουσιάζονται συνοπτικά οι επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα και αυτές από θόρυβο και δονήσεις του εξεταζόμενου έργου, οι οποίες κρίνονται ως πιο κρίσιμες.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

Σύμφωνα με την εξετασθείσα μελέτη, κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου, οι όποιες επιπτώσεις, εντοπίζονται στους αέριους ρύπους που θα παραχθούν ως προϊόντα της καύσης πετρελαίου (NO_x, αιθάλη, υδρογονάνθρακες, CO, SO₂ και αλδεΐδες) από τα μηχανήματα κατασκευής.

Στις επιπτώσεις που προέρχονται από τη λειτουργία του εργοταξίου συγκαταλέγεται και η δημιουργία σκόνης από τις εκσκαφές, τις εκφορτώσεις και τις αποθέσεις των υλικών κατασκευής. Η ποσότητα της σκόνης που θα παραχθεί εξαρτάται από τον τρόπο εκσκαφής, τα υλικά εκσκαφής καθώς και τις ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες που θα επικρατούν στην περιοχή κατά το χρονικό διάστημα κατασκευής του έργου. Εκτιμάται ότι οι μέγιστες ημερήσιες τιμές δεν θα ξεπερνούν το όριο του 24ώρου της Ελληνικής Νομοθεσίας των 250μg/m³. Με το πέρας των εργασιών όμως, αυτές οι επιπτώσεις δεν θα υφίστανται πλέον. Εκτιμάται ότι επιπτώσεις τέτοιου είδους από την κατασκευή του έργου θα είναι ελάχιστες.

Κατά τη φάση λειτουργίας του έργου, το ατμοσφαιρικό περιβάλλον, αναμένεται να επιβαρυνθεί από εκπομπές αέριων ρύπων που θα προέρχονται τόσο από τα επιβατικά οχήματα όσο και από τα φορτηγά, καθώς αναμένεται αύξηση του κυκλοφοριακού φόρτου λόγω των ευμενέστερων συνθηκών οδικής κυκλοφορίας. Οι ρυπογόνες ουσίες δεν αναμένονται μόνο από τα καυσαέρια, αλλά και από άλλα τμήματα των οχημάτων, όπως είναι η μηχανή και η δεξαμενή καυσίμων. Εντούτοις, η συμμετοχή των πηγών αυτών είναι ελάχιστη και δεν υπολογίζεται στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του έργου. Ως ατμοσφαιρικοί ρυπαντές, που οφείλονται στον κινητήρα (καύση) των οχημάτων θεωρούνται το μονοξείδιο του άνθρακα (CO), οξείδιο του αζώτου (NO_x), Υδρογονάνθρακες (HCs), Διοξείδιο του άνθρακα (CO₂), Διοξείδιο του θείου (SO₂), Μικροσωματίδια, όπως σκόνη και καπνός (TSP).

Σύμφωνα με την Μελέτη, οι εκπομπές και οι συγκεντρώσεις ρύπων που προκύπτουν από τη λειτουργία του έργου για ορισμένες αποστάσεις από την οδό και για διάφορα σενάρια λειτουργίας, δεν είναι ανησυχητικοί. Οι τιμές των συγκεντρώσεων των αέριων ρύπων που υπολογίσθηκαν, βρίσκονται πολύ πιο κάτω από τα όρια της νομοθεσίας.

Επιπλέον, στην ΜΠΕ αναφέρεται είναι πιθανό να δημιουργηθούν επιτόπου κάποιες δυσάρεστες οσμές από την καύση του πετρελαίου κίνησης, από τη λειτουργία των μηχανημάτων και από την εκπομπή καυσαερίων, οι οποίες όμως αναμένεται να είναι περιορισμένες και μικρής κλίμακας.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΘΟΡΥΒΟ ΚΑΙ ΔΟΝΗΣΕΙΣ

Σύμφωνα με την μελέτη επιπτώσεις στο περιβάλλον θα υπάρξουν από το θόρυβο λειτουργίας των μηχανημάτων, κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου. Επισημαίνεται, ότι το μεγαλύτερο μέρος των εργασιών θα διεξαχθεί εκτός κατοικημένων περιοχών και επομένως δεν αναμένονται σημαντικές οχλήσεις στους κατοίκους των οικισμών της περιοχής. Ωστόσο, προτείνεται να τηρούνται οι προδιαγραφές σωστής λειτουργίας των μηχανημάτων, να χρησιμοποιούνται μηχανήματα ελαττωμένης ηχορύπανσης, καλά συντηρημένα και να τηρούνται οι επιτρεπόμενες στάθμες ακουστικής ισχύος βάσει της Υ.Α. 37393/2003.

Ο θόρυβος από την κατασκευή του έργου εκτιμάται ότι θα προέρχεται από δύο (2) κυρίως πηγές, από την κυκλοφορία οχημάτων μεταφοράς υλικών και από την κίνηση οχημάτων και μηχανημάτων στους εργοταξιακούς χώρους. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου θα υπάρξει κάποια όχληση από την μεταφορά των υλικών και τις εργασίες εκσκαφών, η οποία όμως εκτιμάται ότι θα επιβαρύνει μόνο το ακουστικό περιβάλλον της άμεσης περιοχής του έργου, ενώ σε κάθε περίπτωση δεν θα επηρεάσει τους κατοίκους των οικισμών της περιοχής.

Η ηχητική όχληση κατά τη φάση λειτουργίας του έργου, εντοπίζεται στο θόρυβο από την κυκλοφορία των οχημάτων. Οι τιμές που υπολογίστηκαν είναι χαμηλότερες από τα ανώτερα όρια που προβλέπονται από τις υπάρχουσες προδιαγραφές (σύμφωνα με την Υ.Α. 210474/2012 – ΦΕΚ 204/Β/09-02-2012) που ορίζουν σαν μέγιστο όριο επιπέδου θορύβου $L_{den} (24\omega\rho\upsilon) = 70\text{dB}(A)$ στο δέκτη.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΥΔΑΤΑ

Ο προσδιορισμός των μεταβολών στα επιφανειακά νερά βασίζεται στην εκτίμηση της διαφοροποίησης, στις τάσεις μεταβολής των υδρολογικών, υδρογεωμορφολογικών και υδρογεωλογικών συνθηκών της περιοχής μελέτης στο ορατό μέλλον, τις οποίες αναμένεται να επιφέρει το υπό μελέτη έργο. Η εκτίμηση της μεταβολής βασίζεται στο μέγεθος της κατάληψης του εδάφους, στην παρεμβολή τεχνικών έργων σε απορροές ή

ρέματα, καθώς και στην απόληψη ή προσθήκη υδάτων (εμπλουτισμός) από ή προς τους επιφανειακούς και υπόγειους υδατικούς πόρους.

Οι μεταβολές στην ποιότητα των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων αφορούν στα φυσικοχημικά τους χαρακτηριστικά που επηρεάζονται από ρύπους των υδάτων, αδρανή σωματίδια (αιωρούμενα που δημιουργούν θολερότητα) ή από μεταβολή στις συγκεντρώσεις των διαλυμένων αερίων στο νερό.

Οι επιπτώσεις στην ποιότητα των επιφανειακών νερών, με βάση την μελέτη, δύναται να προέλθουν από τα υγρά απόβλητα που παράγονται κατά τη φάση κατασκευής του έργου, αν και περιορισμένου όγκου. Απόβλητα δημιουργούνται ακόμη κατά τις εργασίες κατασκευής του έργου από τα υγρά ή ύφουρα υπολείμματα σκυροδέματος μέσα στις μπετονιέρες σκυροδέτησης και δεν θα πρέπει να διατίθενται απευθείας στο περιβάλλον, καθώς προκαλούν ρύπανση στα επιφανειακά νερά με το υψηλό pH που διαθέτουν και τα αιωρούμενα στερεά. Επίσης, υγρά απόβλητα παράγονται από τη διάθεση ή και διαφυγή στερεών υλικών στο περιβάλλον, όπως σκόνης και στερεών σωματιδίων από τις χωματουργικές εργασίες. Τέλος, επιπτώσεις στην ποιότητα των επιφανειακών νερών δύναται να προέλθουν μετά από ατύχημα κατά την κατασκευή ή την κακή διαχείριση υγρών του εργοταξίου, όπως λάδια αυτοκινήτων και μηχανημάτων.

Ειδικότερα, από τις χωματουργικές εργασίες το κυριότερο απόβλητο που δύναται να επηρεάσει την ποιότητα των επιφανειακών νερών είναι οι σκόνες και τα στερεά σωματίδια των εκσκαφών και των επιχώσεων, τα οποία παρασύρονται εύκολα από τα όμβρια νερά. Τελικά, ένα μέρος αυτών θα μεταφερθεί προς τα κατάντη για να καταλήξει να αποτεθεί στη συμβολή των χειμάρρων (ή και των τεχνικών τους) με κλάδο ανώτερης τάξης, ενώ ένα άλλο μέρος τους θα εναποτεθεί στην ίδια κοίτη των χειμάρρων και στον πυθμένα των οχετών.

Οι επιπτώσεις στην ποσότητα των επιφανειακών νερών δύναται να προέλθουν από πιθανή διατάραξη της διαίτας της ροής των χειμάρρων. Γενικά οι διάφορες χωματουργικές εργασίες (κυρίως οι επιχώσεις) δύναται να επηρεάσουν τη διαίτα των νερών που απορρέουν επιφανειακά στο έδαφος ή και μέσω χειμάρρων, κυρίως κατά το χειμώνα.

Ακόμη, κατά τη φάση κατασκευής του έργου τα εργοτάξια αποτελούν πηγές ενδεχόμενης ρύπανσης των υπόγειων υδάτων. Οι κυριότεροι ρύποι που παράγονται είναι

τα εκπλύματα (είτε όμβρια είτε από πλύσεις επιφανειών), που μεταφέρουν σκόνη ή και πετρελαιοειδή (διαρροές καυσίμων, μεταχειρισμένα ορυκτέλαια, κ.λπ.), καθώς και τα ανθρωπογενή λύματα.

Κατά τη φάση λειτουργίας του έργου, δεν αναμένεται να υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στο υδάτινο περιβάλλον της περιοχής. Γενικά, στα έργα οδοποιίας η συνεισφορά ρύπανσης στα νερά της περιοχής λαμβάνει χώρα μέσω των επιφανειακών απορροών μετά από βροχοπτώσεις. Τα νερά της βροχής συμπαρασύρουν κατά την απορροή τους όλα τα υγρά ή στερεά που αποτίθενται στο χώρο των οδικών τμημάτων και προέρχονται κυρίως από την κίνηση των οχημάτων. Τα τεχνικά έργα (οχετοί) οδηγούν τα νερά των απορροών και τις εκπλύσεις του οδοστρώματος (φθορές ελαστικών, φθαρμένων ή και οξειδωμένων τμημάτων οχημάτων, πετρελαιοειδών, λιπαντικών, επικαθήμενων καυσαερίων ρύπων) στο υπάρχον υδρογραφικό δίκτυο. Οι συγκεντρώσεις όλων αυτών των ρύπων εκτιμάται ότι είναι πολύ μικρές και καθίστανται πολύ μικρότερες αν ληφθούν υπόψη και οι βροχοπτώσεις που αυξάνουν το δείκτη αραιώσης.

5.2.3 ΟΡΟΙ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Στη συνέχεια αναλύονται οι όροι, τα μέτρα και περιορισμοί για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναμένονται από την κατασκευή και λειτουργία του έργου, όπως προτείνονται από την εξετασθείσα μελέτη.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

- Ο φορέας υλοποίησης και λειτουργίας του έργου ως και κάθε κατά νόμο υπόχρεος φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων.
- Ο φορέας υλοποίησης και λειτουργίας του έργου υποχρεούται να ορίζει αρμόδιο πρόσωπο για την παρακολούθηση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που τίθενται και να το γνωστοποιήσει στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.
- Ο φορέας υλοποίησης και λειτουργίας του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.

ΦΑΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

- Κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται:
 - Η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων.
 - Η δυνατότητα αντιμετώπισης και αποκατάστασης δυσάρεστων περιβαλλοντικά καταστάσεων που οφείλονται σε ενέργειες ή παραλείψεις κατά παράβαση των περιβαλλοντικών όρων.
- Σε περίπτωση που στο πλαίσιο του έργου απαιτηθεί η πραγματοποίηση έργων ή δραστηριοτήτων πέραν αυτών που καλύπτονται από Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, συμπεριλαμβανομένης και της επέκτασης ή τροποποίησης του, η περιβαλλοντική αδειοδότηση τους θα γίνεται από την αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση Υπηρεσία.
- Πριν την έναρξη των εργασιών θα πρέπει να έχουν χορηγηθεί όλες οι απαιτούμενες από τη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις.
- Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής, με την αποφυγή ρύπανσης των επιφανειακών νερών, υδροφόρων και του περιβάλλοντος χερσαίου χώρου, τόσο κατά το στάδιο κατασκευής του έργου, όσο και κατά το στάδιο λειτουργίας του.
- Πριν την έναρξη κατασκευής του έργου θα πρέπει να ειδοποιείται εγγράφως η Αρχαιολογική Υπηρεσία.
- Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων οι εργασίες θα διακοπούν μέχρι την ολοκλήρωση της ανασκαφικής έρευνας και τη λήψη της απόφασης κατά το Νόμο σχετικά με την τύχη τους, η οποία θα κοινοποιείται με έγγραφο στους ενδιαφερόμενους (άρθρα 8, 9 και 10 του Ν. 3028/02 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς»), ενώ η δαπάνη της ανασκαφής θα βαρύνει τις πιστώσεις του έργου (άρθρο 37).
- Πέραν της παρακολούθησης, ο εργολάβος ή ο επιβλέπων τις εργασίες είναι υπεύθυνοι για την ενημέρωση της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, κατά το Νόμο, σε περίπτωση τυχαίας ανεύρεσης αρχαίων, καθ' όλο το διάστημα του έργου, αποφεύγοντας κάθε καταστροφή ή μετακίνησή τους χωρίς την απαιτούμενη άδεια.
- Οι εκσκαφές που θα πραγματοποιηθούν θα πρέπει να περιοριστούν στις απολύτως αναγκαίες.

- Οι διάφορες εκσκαφές δε θα πρέπει να παραμείνουν ακάλυπτες για μεγάλα χρονικά διαστήματα.
- Οι αποθέσεις υλικών σε σωρούς πρέπει να γίνονται από το ελάχιστο δυνατό ύψος. Οι σωροί δε θα πρέπει να έχουν ύψος μεγαλύτερο των 4m.
- Η περίσσεια εκσκαφών δύναται, ένα ποσοστό περί το 10% αυτών, να οδηγηθεί σε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, ενώ τα μεγαλύτερο ποσοστό, περί το 90%, να αποθεθεί σε κατάλληλα αδειοδοτημένους χώρους απόθεσης.
- Η μεταφορά των υλικών θα πρέπει να γίνεται με φορτηγά καλυμμένα, όπως προβλέπεται από την Ελληνική Νομοθεσία και όχι με υπερπλήρωση των φορτηγών.
- Σε περίπτωση δημιουργίας σωρών υλικών στο χώρο της κατασκευής θα πρέπει να ακολουθείται κατάλληλη διαβροχή των σωρών
- Απαγορεύεται η απόθεση ακατάλληλων για χρησιμοποίηση πλεοναζόντων υλικών εκσκαφής, σε χείμαρρους ή ρέματα, πλησίον οικισμών (απόσταση τουλάχιστον 30m). Ο ακριβής χώρος, τρόπος απόθεσης και αποκατάστασης χρήζει έγκρισης από την αρμόδια Υπηρεσία, πριν την έναρξη κατασκευής του έργου.
- Κάθε είδους απορρίμματα και άχρηστα υλικά θα πρέπει να συλλέγονται και να απομακρύνονται από το χώρο του έργου καθημερινά. Η διάθεση τους θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Ο Ανάδοχος του έργου θα πρέπει να λαμβάνει μέριμνα για τη συλλογή και μεταφορά των στερεών απορριμμάτων και άλλων στερεών αποβλήτων που παράγονται κατά την παραγωγή του έργου σε χώρους κατάλληλους γι' αυτά έτσι ώστε να μην επιβαρύνουν αρνητικά την περιοχή. Επίσης, ο Ανάδοχος του έργου θα πρέπει να φροντίζει για την απομάκρυνση των παραγόμενων σκουπιδιών κατά τη διάρκεια των εργασιών της οδού σε όλο το μήκος της από ειδικό προσωπικό και σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η τελική διάθεση των απορριμμάτων θα γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και διαδικασίες.
- Απαγορεύεται η απόρριψη χρησιμοποιούμενων ορυκτελαίων και καυσίμων τόσο στο έδαφος όσο και στο υδάτινο περιβάλλον. Η διαχείριση των χρησιμοποιούμενων ορυκτελαίων θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 98012/2001/96 (ΦΕΚ-40/Β/19-01-1996).
- Θα πρέπει να γίνεται συστηματική διαβροχή των εργοταξιακών δρόμων, υλικών κ.λπ., προκειμένου να περιοριστεί η σκόνη κατά την εκτέλεση χωματουργικών εργασιών. Να ασφαλτοστρώνονται αμέσως τα τμήματα του δρόμου στα οποία θα ολοκληρώνονται

οι εργασίες κατασκευής, ώστε να μην εκπέμπεται σκόνη από τη οχήματα που κυκλοφορούν σε αυτά.

- Κατά τη λειτουργία των μηχανημάτων κατασκευής πρέπει να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα πυροπροστασίας όπως και για την περίπτωση πυρκαγιάς, κατά τη λειτουργία μηχανημάτων, συνεργείων κ.λπ. και για ελαχιστοποίηση του κινδύνου μετάδοσης της σε παρακείμενες περιοχές. Ο τρόπος οργάνωσης της αντιπυρικής προστασίας θα ελεγχθεί και θα εγκριθεί από την Επιβλέπουσα Υπηρεσία, πριν την έναρξη των εργασιών.
- Να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη ροή των επιφανειακών υδάτων με την κατασκευή των απαραίτητων τεχνικών, αποκλειόμενου κάθε μπαζώματος χειμάρρου, ρέματος κ.λπ.
- Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα σήμανσης και προστασίας των χρηστών του έργου, τόσο κατά τη φάση κατασκευής, όσο και κατά τη φάση λειτουργίας του.
- Τέλος, για το θόρυβο κατά την κατασκευή, αυτός δεν πρέπει να υπερβαίνει τα όρια που καθορίζει η νομοθεσία. Σύμφωνα με το Π.Δ. 1180/81 το ανώτερο επιτρεπόμενο όριο θορύβου που εκπέμπεται στο περιβάλλον από εγκαταστάσεις έχει καθοριστεί στα 50dB(A) για αστική περιοχή ή στα 65dB(A) για βιομηχανική περιοχή, μετρούμενο επί του ορίου των εγκαταστάσεων. Επιπλέον, για το θόρυβο τον προερχόμενο από εργοτάξια, αερόσφυρες κ.λπ., ισχύει και η σχετική νομοθεσία: Υπ. Απόφαση 56206/1613 (ΦΕΚ 570/B/09-09-86) περί "Προσδιορισμού της ηχητικής εκπομπής των μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 79/113/ΕΟΚ, 81/1051/ΕΟΚ, 85/405/ΕΟΚ", Υπ. Απόφαση 69001/1921 (ΦΕΚ 751/B/18- 10-88) περί "Εγκρισης τύπου ΕΟΚ για την οριακή τιμή στάθμης θορύβου μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου" και Υπ. Απόφαση Α5/2375 (ΦΕΚ 689/B/10- 08-78) "Περί της χρήσεως κατασιγασμένων αεροσφυρών".
- Πριν την έναρξη κατασκευής των εργασιών του παρόντος έργου, να ληφθεί υπόψη το στάδιο ωρίμανσης του έργου μεταφοράς νερού από τις πηγές Αμαράντου προς το Λεκανοπέδιο Ιωαννίνων.

5.2.4 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Σύμφωνα με την μελέτη του εξεταζόμενου έργου, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος κρίθηκε σκόπιμο να εφαρμοστεί ένα σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, για την εφαρμογή του οποίου δεσμεύεται ο φορέας του έργου.

Για τον εντοπισμό πιθανών μελλοντικών επιπτώσεων, αλλά και για τη μέτρηση της απόδοσης των μέτρων προστασίας, προτείνεται να εφαρμοστεί ένα σύστημα παρακολούθησης ενταγμένο στο ευρύτερο σύστημα παρακολούθησης του περιβάλλοντος που ισχύει στην περιοχή παρέμβασης. Το σύστημα παρακολούθησης θα πρέπει να καλύπτει τις νομικά δεσμευτικές περιβαλλοντικές υποχρεώσεις και να επιτρέπει στις αρχές, τόσο την ποσοτική εκτίμηση της εξέλιξης της κατάστασης του περιβάλλοντος, όσο και τη δυνατότητα έγκαιρης λήψης διορθωτικών μέτρων όπου και όταν κάτι τέτοιο απαιτείται και να περιλαμβάνει απαραίτητα ένα σύστημα συλλογής στοιχείων, ένα σύστημα αξιολόγησης των στοιχείων αυτών και τέλος την πληροφόρηση των συναρμόδιων αρχών.

Λόγω της φύσης του έργου, δηλαδή εξυπηρέτηση μετακινήσεων για τουρισμό και αναψυχή, δεν απαιτούνται ιδιαίτερα μέτρα για τον προσδιορισμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Ο αρμόδιος φορέας λειτουργίας του έργου υποχρεούται:

- Να ανταποκρίνεται σε κάθε αίτημα των αρμοδίων αρχών για χορήγηση στοιχείων που αφορούν τη διαχείριση των αποβλήτων και γενικότερα ζητήματα προστασίας περιβάλλοντος
- Να συμμορφώνεται σε συστάσεις - υποδείξεις των αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων τήρησης της κείμενης περιβαλλοντικής Νομοθεσίας.

5.2.5 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να γίνει μια αναφορά στην Απόφαση Έγκρισης των Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) για το παράδειγμα εφαρμογής του έργου "Βελτίωση του τμήματος Καλπάκι-Κόνιτσα της Ε.Ο. Ιωαννίνων – Κοζάνης, που περιγράφηκε αναλυτικά παραπάνω. Η ΑΕΠΟ του εν λόγω έργου παρατίθεται ολόκληρη στο Παράρτημα 2.

Στο προοίμιο της απόφασης αναφέρονται όλες οι γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων φορέων και υπηρεσιών που απαιτήθηκαν για το συγκεκριμένο έργο, όπως ορίζει η νομοθεσία για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων, η διαδικασία της οποίας παρουσιάστηκε λεπτομερώς στο κεφάλαιο 2. Παρατηρούμε ότι όλες οι γνωμοδοτήσεις που συγκεντρώθηκαν είναι θετικές, ενώ κάποιιοι φορείς ή υπηρεσίες προτείνουν και κάποιους επιπλέον όρους ή προϋποθέσεις για το έργο.

Λαμβάνοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων φορέων και υπηρεσιών και εξετάζοντας λεπτομερώς το περιεχόμενο της μελέτης του έργου, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου και Κεντρική Μακεδονίας, που αποτελεί την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή για την αδειοδότηση του εξεταζόμενου έργου συνέταξε την ΑΕΠΟ, επικυρώνοντας ουσιαστικά το περιεχόμενο της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Σύμφωνα με αυτήν εγκρίνονται οι περιβαλλοντικοί όροι της μελέτης, ενώ γίνεται αναφορά και σε κάποια σημεία που θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικά, όπως η προστασία της ατμόσφαιρας, των υδάτων, του εδάφους, καθώς και η προστασία από θορύβους και δονήσεις. Παρατηρείται ότι δεν προτείνονται πρόσθετοι όροι στην απόφαση, αλλά επισημαίνονται κάποια σημεία που κρίνονται ουσιώδη, που αφορούν τόσο τους γενικούς όρους, όσο και τα μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν στη φάση κατασκευής και λειτουργίας.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε για την έκδοση της ΑΕΠΟ, αφού η διαδικασία της αδειοδότησης διήρκεσε περίπου δέκα μήνες, διάστημα δηλαδή πολύ μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο θεσμικά χρόνο, γεγονός που συνάδει με όσα εξετάστηκαν στο κεφάλαιο 3.

5.3 ΟΡΟΙ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Στο πλαίσιο εξέτασης των όρων που επιβάλλονται για την προστασία του περιβάλλοντος κατά την κατασκευή και λειτουργία των Οδικών έργων, από το δείγμα των 25 ΑΕΠΟ για τα Οδικά έργα της Ομάδας 1 κατηγορίας Α1 που εξετάστηκε στο Κεφάλαιο 3, καταγράφηκαν αρχικά οι γενικοί περιβαλλοντικοί όροι που αναφέρονται σε αυτές. Στην συνέχεια οι όροι ομαδοποιήθηκαν με βάση την περιβαλλοντική παράμετρο τόσο για τη φάση κατασκευής όσο και για τη φάση λειτουργίας, όπως φαίνεται στον πίνακα 5.1 που ακολουθεί. Σημειώνεται ότι στον Πίνακα που ακολουθεί δεν καταγράφηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι που εμφανίζονται σε κάποιες μόνο μεμονωμένες ΑΕΠΟ και αφορούν μέτρα και περιορισμούς που εξειδικεύονται στο συγκεκριμένο εξεταζόμενο έργο. Η προαναφερθείσα ανάλυση των όρων έχει ως στόχο να δοθεί μια σαφής εικόνα σχετικά με τα μέτρα, τους όρους και τους περιορισμούς που επιβάλλονται στα έργα οδοποιίας και να εξεταστεί κατά πόσον παρατηρούνται διαφοροποιήσεις μεταξύ των ΑΕΠΟ του δείγματος.

5.3.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΤΩΝ ΑΕΠΟ

1. Ο φορέας του έργου, όπως αυτός καθορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο ανατίθεται μέρος της υλοποίησης και λειτουργίας του (εφεξής αναφερόμενα ως «τρίτα μέρη»), φέρει την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα απόφαση, κατά το μέρος που του αντιστοιχεί.
2. Ο φορέας του έργου υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται:
 - ✓ Η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων από το σύνολο όσων συμμετέχουν στο έργο.
 - ✓ Η δυνατότητα αντιμετώπισης και αποκατάστασης καταστάσεων επιβαρυντικών για το περιβάλλον, λόγω πράξεων ή παραλείψεων κατά παράβαση των περιβαλλοντικών όρων.

3. Κατά τις διαδικασίες σύναψης συμφωνιών μεταξύ φορέα του έργου και τρίτων μερών, καθώς και των τελευταίων μεταξύ τους, θα πρέπει να προβλέπονται ρητές πρόνοιες συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.
4. Ο φορέας του έργου οφείλει να ορίσει οργανωτική μονάδα ή στέλεχος που θα έχει την ευθύνη παρακολούθησης της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, ενώ έχει τη δυνατότητα να ζητήσει ανάλογο προσδιορισμό από τα τρίτα μέρη.
5. Από τις δαπάνες για την κατασκευή και λειτουργία του έργου, θα πρέπει να εξασφαλίζονται κατά προτεραιότητα αυτές που αφορούν στα έργα προστασίας του περιβάλλοντος τα οποία απαιτούνται για την πλήρη τήρηση των όρων και περιορισμών της παρούσας απόφασης.
6. Επιμέρους έργα και δραστηριότητες που αφορούν στις εργασίες κατασκευής ή στις δραστηριότητες λειτουργίας, εκτός αυτών που περιγράφονται στην ΜΠΕ και ως εκ τούτου περιλαμβάνονται στο αντικείμενο της παρούσας, αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 6 και 7 του ν. 4014/2011. Εφόσον πρόκειται για εγκατάσταση της οποίας η γενική εκτίμηση των επιπτώσεων περιλαμβάνεται στην ΜΠΕ και η παρούσα απόφαση προβλέπει γενικούς ή και ειδικούς όρους και περιορισμούς για τέτοιου τύπου εγκαταστάσεις και εργασίες, είναι δυνατή η υποβολή από το φορέα του έργου Τεχνικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΤΕΠΕΜ), η οποία αξιολογείται και εγκρίνεται από την περιβαλλοντική αρχή που είναι αρμόδια για το κυρίως οδικό έργο, βάσει της κατάταξής του κατά την υ.α. 1958/2012 (Β' 21) όπως ισχύει.

5.3.2 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΟΡΩΝ, ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΦΑΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται ομαδοποιημένοι οι όροι, τα μέτρα και οι περιορισμοί που πρέπει να λαμβάνονται για την ελαχιστοποίηση των δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τη φάση κατασκευής και λειτουργίας των έργων του δείγματος της Κατηγορίας Α1. Η καταγραφή έγινε με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να ομαδοποιηθούν όσο γίνεται καλύτερα οι όροι των εξεταζόμενων έργων που παρουσιάζουν συνάφεια μεταξύ τους

Πίνακας 5.1: Αποτελέσματα εξέτασης των περιβαλλοντικών όρων για το δείγμα των 25 ΑΕΠΟ Κατηγορίας Α1.

	ΟΡΟΙ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΕΠΟ																								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
ΦΑΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΟΡΟΙ ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΜΕ ΤΙΣ ΕΚΣΚΑΦΕΣ	ΕΚΣΚΑΦΕΣ ΟΙ ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ, ΒΕΛΤΙΣΤΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΕΚΣΚΑΦΩΝ																								
		ΑΝΤΙΔΙΑΒΡΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ,ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΑΠΟΦΥΓΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΩΝ																								
	ΦΥΤΕΥΣΗ, ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	ΛΗΨΗ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΑΔΡΑΝΩΝ ΑΠΟ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΚΣΚΑΦΩΝ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΠΛΕΟΝΑΖΟΝΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΕ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
	ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ, ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΩΝ	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
	ΣΧΕΔΙΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΟΔΩΝ (ΜΕΙΩΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΣΕ ΑΥΤΗ, ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ) -ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	X			X	X		X	X	X			X	X						X	X	X	X	X		
	ΜΕΤΡΑ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	X	X		X	X	X			X				X				X	X	X	X	X	X		X	
	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΡΟΣΚΟΠΤΗΣ ΔΙΕΛΕΥΣΗΣ ΠΑΝΙΔΑΣ	X	X			X											X	X				X	X			
	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ-ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΕΦΟΡΕΙΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ – ΕΠΙΒΛΕΨΗ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ	ΑΠΟΡΡΟΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΜΠΑΖΑ, ΑΙΩΡΗΜΑΤΑ, ΛΑΣΠΕΣ, ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ, ΚΑΥΣΙΜΑ																									
	ΑΠΟΦΥΓΗ ΔΙΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΥΠΟΛΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ ΣΤΑ ΥΔΑΤΟΡΕΥΜΑΤΑ																									

5.3.3 ΣΧΟΛΙΑ – ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Από τον παραπάνω πίνακα εξάγεται το συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν μεγάλες διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις ΑΕΠΟ του δείγματος. Από τα όσα καταγράφηκαν παραπάνω σχετικά με την προστασία των περιβαλλοντικών μέσων αξίζει να σημειωθούν τα ακόλουθα:

Τα μέτρα που επιβάλλονται για τα ύδατα, το θόρυβο και την ατμόσφαιρα συνάδουν με τα όσα ορίζει ο νόμος για την περιβαλλοντική προστασία από τις επιπτώσεις των έργων υποδομής, όπως παρουσιάστηκαν λεπτομερώς στο κεφάλαιο 4. Παρατηρείται πως ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στις εκσκαφές και στη διαχείριση αυτών (εμφανίζεται σχεδόν σε όλο το δείγμα των ΑΕΠΟ), γεγονός το οποίο ήταν αναμενόμενο καθώς στα έργα οδοποιίας οι εκσκαφές αναμένονται να είναι εκτεταμένες. Για την αποκατάσταση των περιοχών που επηρεάζονται από την κατασκευή του έργου, επιβάλλεται η φύτευση ή αναδάσωση στην πλειοψηφία των ΑΕΠΟ.

Ως σημαντικό μέτρο που επιβάλλεται στο δείγμα των ΑΕΠΟ φαίνεται να είναι η διαχείριση και ανακύκλωση σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία των ουσιών που θεωρούνται άχρηστες και επικίνδυνες όπως τα λιπαντικά, τα ορυκτέλαια, τα στερεά απορρίμματα, τα υπολείμματα σκυροδέματος, ώστε να μην διαρρεύσουν στο υδάτινο περιβάλλον και να αποφευχθούν οποιεσδήποτε εκπομπές στην ατμόσφαιρα.

Για την ελαχιστοποίηση του θορύβου στην πλειοψηφία του δείγματος υποχρεούται η χρήση πιστοποιημένων εργοαξιακών μηχανημάτων και η τοποθέτηση ηχομονωτικών περιφραγμάτων, ενώ σε κάποιες από τις ΑΕΠΟ του δείγματος επιβάλλεται και η διαδοχική λειτουργία των θορυβωδών μηχανημάτων. Τέλος, για την ελαχιστοποίηση των εκπομπών σκόνης, αιωρούμενων σωματιδίων και οσμηρών ουσιών επιβάλλεται σχεδόν σε όλο το δείγμα (ποσοστό μεγαλύτερο από 90%) να χρησιμοποιούνται καλύμματα για τα φορτηγά και κατάλληλος εξοπλισμός (θραυστήρας, σύστημα παραγωγής σκυροδέματος και ασφαλτομίγματος) με χαμηλή εκπομπή σε σκόνη, καθώς και να εξασφαλίζεται η διαβροχή των χαλαρών υλικών.

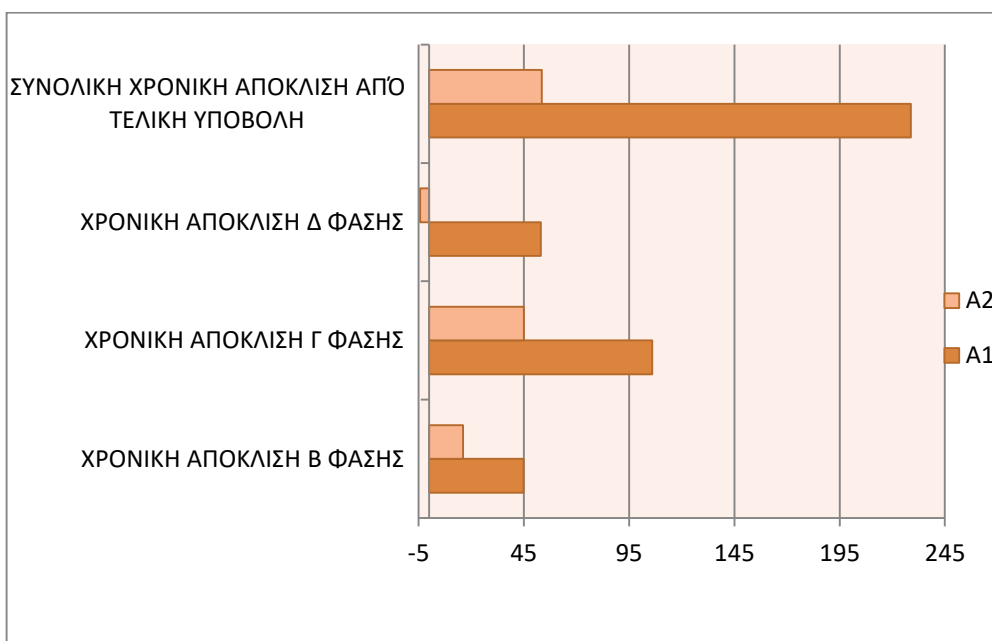
Στη φάση λειτουργίας στο μεγαλύτερο μέρος του δείγματος (στις 20 από τις 25 ΑΕΠΟ) επιβάλλεται σύστημα παρακολούθησης του κυκλοφοριακού θορύβου και μέτρα για την αντιμετώπιση του, όπως η τοποθέτηση ηχοπετασμάτων και αντιθορυβικού χλοοτάπητα, επιβολή ορίου ταχύτητας στα διερχόμενα οχήματα της οδού. Τέλος, για τον

έλεγχο και την έγκυρη συμμόρφωση στις προσταγές της περιβαλλοντικής Νομοθεσίας υποχρεώνονται οι φορείς των έργων σε μεγάλο μέρος του δείγματος να εφαρμόσουν Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης της ρύπανσης για την ατμόσφαιρα και τα ύδατα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στην παρούσα διπλωματική εργασία εξετάστηκε το θεσμικό πλαίσιο γύρω από την διαδικασία της Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης από το πρώτο στάδιο προμελέτης μέχρι και την τελική απόφαση έγκρισης ή μη των σχετικών περιβαλλοντικών όρων. Έγινε αναφορά στην κατηγοριοποίηση των έργων και των δραστηριοτήτων ανάλογα με τη σημαντικότητα των επιπτώσεων τους στο περιβάλλον. Για την πληρέστερη κατανόηση της ανωτέρω διαδικασίας σχεδιάστηκαν τα διαγράμματα ροής για τα έργα κατηγορίας A1 και A2, εστιάζοντας στην ομάδα 1 για έργα Οδοποιίας.

Για τα οδικά έργα συγκεντρώθηκε δείγμα 55 Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) έργων A1 και A2 από την σχετική ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ στο διαδίκτυο (www.aero.ypeka.gr) για τα έτη 2012-2016. Στο δείγμα αυτό εξετάστηκαν οι διάρκειες και στην συνέχεια οι χρονικές αποκλίσεις των επιμέρους φάσεων της διαδικασίας της αδειοδότησης σε σχέση με τους θεσμικούς προβλεπόμενους χρόνους. Όπως φαίνεται στο παρακάτω συγκεντρωτικό διάγραμμα, η φάση κατά την οποία παρατηρούνται οι μεγαλύτερες καθυστερήσεις και στις δύο κατηγορίες έργων είναι η φάση Γ, η οποία αποτελεί το στάδιο των γνωμοδοτήσεων των αρμόδιων φορέων, και της δημόσιας διαβούλευσης.

Σχήμα 6.1: Μέσοι χρόνοι επιμέρους και συνολικής χρονικής απόκλισης έκδοσης ΑΕΠΟ για Οδικά Έργα.

Η φάση Γ αποτελεί καθοριστικής σημασίας στάδιο, η οποία λόγω των αυξημένων χρονικών αποκλίσεων από τον προβλεπόμενο χρόνο επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό το συνολικό χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των χρονικών αποκλίσεων στο στάδιο των γνωμοδοτήσεων αλλά και στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης γενικότερα, προτείνεται η περαιτέρω στελέχωση των υπηρεσιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης αλλά και των φορέων γνωμοδοτήσεων με έμπειρο προσωπικό στο οποίο θα παρέχεται συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση σε θέματα περιβαλλοντικής προστασίας. Συνίσταται μια πιο άμεση συνεργασία των υπηρεσιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης με ΑΕΙ και ερευνητικά Ιδρύματα, με εξειδίκευση σε τεχνολογίες πρόληψης και περιβαλλοντικής αποκατάστασης, περιβαλλοντικής διαχείρισης και παρακολούθησης.

Στη συνέχεια εξετάστηκε το δείγμα των 25 ΑΕΠΟ των έργων Οδοποιίας για την κατηγορία Α1, καταγράφηκε το ακριβές περιεχόμενο των όρων και ομαδοποιήθηκαν σε κατάλληλο πίνακα, προκειμένου να δοθεί μια σαφής εικόνα σχετικά με τα μέτρα, τους όρους και τους περιορισμούς που επιβάλλονται στα οδικά έργα για την ελαχιστοποίηση των δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο στάδιο κατασκευής και λειτουργίας τους.

Από τον πίνακα που δημιουργήθηκε είναι εμφανές πως τα μέτρα που επιβάλλονται με σκοπό την περιβαλλοντική προστασία και αναφέρονται στα ύδατα, το θόρυβο και την ατμόσφαιρα συνάδουν με όσα αναφέρει η ισχύουσα νομοθεσία και παρουσιάστηκαν εκτενώς στο κεφάλαιο 4 ως «διατάξεις σχετικές με το περιβάλλον» και εμφανίζονται συστηματικά στο σύνολο του δείγματος.

Τα πιο συχνά εμφανιζόμενα μέτρα που επιβάλλονται στις ΑΕΠΟ του δείγματος στη φάση κατασκευής αφορούν τα μέτρα που στοχεύουν στη μείωση των εκπομπών σκόνης, αιωρούμενων σωματιδίων και οσμηρών ουσιών (ποσοστό μεγαλύτερο από 90%), καθώς και στα μέτρα και στους περιορισμούς που τίθενται για την διαχείριση των ουσιών που θεωρούνται άχρηστες και επικίνδυνες, ώστε να εξασφαλιστεί η προστασία του ατμοσφαιρικού και υδάτινου περιβάλλοντος. Επιπλέον, σε ποσοστό μεγαλύτερο από 95% εμφανίζονται τα μέτρα που αποσκοπούν στη μείωση των επιπτώσεων από τον θόρυβο στη φάση κατασκευής, όπως η χρησιμοποίηση πιστοποιημένου εξοπλισμού και η τοποθέτηση ηχομονωτικών περιφραγμάτων. Στη φάση λειτουργίας τα πιο συχνά επιβαλλόμενα μέτρα είναι η παρακολούθηση του κυκλοφοριακού θορύβου, καθώς και η

εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης της ρύπανσης για την ατμόσφαιρα και τα ύδατα, τα οποία εμφανίζονται σε ποσοστό 80%.

Από τα μέτρα που καταγράφηκαν παρατηρήθηκε πως ένα πολύ μεγάλο ποσοστό αυτών επαναλαμβάνεται στις περισσότερες ΑΕΠΟ του δείγματος και παρουσιάζουν πολύ μεγάλη ομοιότητα με τα μέτρα που περιλαμβάνονται στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις για τα έργα Οδοποιίας Κατηγορίας Β σύμφωνα με το ΦΕΚ 2505/Β/7-10-2013. Για την εξακρίβωση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται σε μία Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων θα πρέπει η ίδια η Πολιτεία να επιβάλλει την αυστηρή τήρηση της κείμενης νομοθεσίας και να αυξηθεί η συχνότητα των αυτοψιών τόσο στη φάση κατασκευής όσο και στη φάση λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας.

Τέλος, προτείνεται σε επόμενη διπλωματική εργασία να επεκταθεί η έρευνα και σε άλλες ομάδες έργων και δραστηριοτήτων, πέρα από το έργο Οδοποιίας που εξετάστηκαν σε αυτή την διπλωματική.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Έκθεση «εκ των υστέρων» αξιολόγησης συνεπειών ρυθμίσεων στην ανταγωνιστικότητα. Ο νόμος 4014/2011 (Κεφαλαίο Α), ΣΕΒ, Αθήνα, Απρίλιος 2014.
2. Αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο νόμου του ΥΠΕΚΑ: «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής»
3. Ζαφειριάδης Κ., & Τζώρτζη Ν.Τ., «Περιβαλλοντική διαχείριση και αποκατάσταση στα μεγάλα έργα υποδομής. Παραδείγματα από την εφαρμογή σε μεγάλα γραμμικά έργα από την ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ (‘Σιδηροδρομικός ΠΑΘΕ’) και την Ε.Ο.Α.Ε. (‘Εγνατία Οδός’).», 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Οδοποιίας, Βόλος, 18-20 Μαΐου 2005.
4. Ελευθεριάδου Ε., «Νέο νομοθετικό πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων», ΤΕΕ/ΤΚΜ, Σέρρες 4 Απριλίου 2004.
5. Τολέρης Ε. & Κουλίδης Α., «Περιβαλλοντική αδειοδότηση: Βασικές πτυχές, νέες διαδικασίες», Ημερίδα για την αποθήκευση ενέργειας στο Ελληνικό Ηλεκτρικό Σύστημα με ορίζοντα το 2050, 29 Νοεμβρίου 2013.
6. Τσαντίλης Δ. & Χατζημπίρος Κ., «Ευρωπαϊκή περιβαλλοντική πολιτική», 2007, www.users.itia.ntua.gr/kimon/

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. <http://www.aepo.ypeka.gr>
2. <http://www.pogoni.gr/>

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

1. Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160Α/16-10-1986). «Για την προστασία του περιβάλλοντος»
2. Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α/25-4-2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις»,
3. Υ.Α. Η.Π. 11764/653/2006 (ΦΕΚ 327/Β`/17.3.2006) «Πρόσβαση του κοινού στις δημόσιες αρχές για παροχή πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/4/ΕΚ για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Αντικατάσταση της υπ αριθ. 77921/1440/95 κοινής υπουργικής απόφασης (795/Β)»
4. Ν. 4014/2011(ΦΕΚ 209Α/21-09-2011). «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος»
5. Υ.Α. 1958/2012 (ΦΕΚ 21Β/13-01-2012). «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/2011»
6. Υ.Α. 20741/2012 (ΦΕΚ 1565/Β/8-5-2012) «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.09.2011 (Α` 209)»
7. Υ.Α. οικ. 48963/2012 (ΦΕΚ 2703/Β/05.10.2012) «Προδιαγραφές περιεχομένου Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α` της υπ` αριθμό 1958/13-1-2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β` 21), όπως ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 7 του Ν. 4014/2011 (Α` 209).»
8. Υ.Α. οικ.167563/ΕΥΠΕ/2013 (ΦΕΚ 964Β`/19-04-2013). «Εξειδίκευση των διαδικασιών και των ειδικότερων κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων των άρθρων 3,4,5,6, και 7 του Ν. 4014/2011, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 13 αυτού, των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και κάθε άλλου σχετικού με τις διαδικασίες αυτές θέματος»
9. Υ.Α. οικ.1649/45/2014 (ΦΕΚ 45/Β/14-1-2014). «Εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική

- αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α΄ της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθμ. 1958/2012 (ΦΕΚ Α΄ 21), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 9 του ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α΄ 209), καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας.»
10. Υ.Α. 173829/2014 (ΦΕΚ 135/Β/27-1-2014) «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 1958/2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β΄ 21), με την οποία κατατάσσονται τα δημόσια και ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 4 του Ν.4014/2011 (Α΄ 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ως προς την κατάταξη ορισμένων έργων και δραστηριοτήτων της 2ης, 6ης, 9ης και 12ης Ομάδας.»
11. ΥΑ 30651/2014 (ΦΕΚ 1817/Β/2.7.2014) «Εξειδίκευση των προδιαγραφών, του τρόπου παροχής και συντήρησης, των διαδικασιών και αδειών ηλεκτρονικής πρόσβασης και εισαγωγής πληροφοριών καθώς και κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας για την οργάνωση, υλοποίηση και λειτουργία του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 παράγραφος 5 του Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α)»
12. Υ.Α. 37674/2016 (ΦΕΚ 2471Β/10-8-2016) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011(ΦΕΚ 209/Α/2011) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.»
13. Οδηγία 85/337/ΕΟΚ (27-6-1985) «Για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον»
14. Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (13-12-2011) «Για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον»
15. Οδηγία 2014/52/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (16-4-2014) «για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/92/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α1																				
Ομάδα 1: Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών		Χ1	Χ2	Χ3	(Χ3-Χ1)	(Χ3-Χ2)		Υ1	Υ2	(Υ2-Υ1)		Ω1	Ω2	(Ω2-Ω1)						
ΦΑΣΗ Α: 1η ΥΠΟΒΟΛΗ ΜΠΕ ΕΩΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΑΚΕΛΟΥ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ		ΦΑΣΗ Β: ΥΠΟΒΟΛΗ ΜΠΕ ΕΩΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΑΚΕΛΟΥ ΣΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					καθυστερήση = διάρκεια - (15+2) ημέρες ελέγχου	ΦΑΣΗ Γ: ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΑΚΕΛΟΥ ΜΠΕ ΣΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΩΣ ΤΗΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ					ΦΑΣΗ Δ: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΩΣ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ							
(Αριθμός ΑΔΑ)	ΠΡΩΤΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΜΠΕ	ΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΜΠΕ (ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ)	ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ Α ΦΑΣΗΣ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ Β ΦΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ Β ΦΑΣΗΣ	ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΦΑΚΕΛΟΥ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ	ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ Γ ΦΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ Γ ΦΑΣΗΣ	ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ	ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ Δ ΦΑΣΗΣ	ΕΣΤΡΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ 15 ΗΜΕΡΩΝ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΚΕΣΠΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ Δ ΦΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΑΠΟ 1η ΥΠΟΒΟΛΗ)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΑΠΟ ΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ (εργασίες)		
1	6Α994653Π8-ΕΞΔ	30/6/2014	23/10/2014	11/11/2014	97	14	-3	11/11/2014	5/9/2016	430	5/9/2016	7/11/2016	46	0	1	618	535	428		
2	6ΒΑ7465ΦΘΗ-ΑΧΜ	30/10/2013	30/10/2013	26/2/2014	86	86	69	26/2/2014	2/12/2014	200	155	2/12/2014	25/6/2015	148	0	103	434	327		
3	6ΞΦΨ4653Π8-31Β	29/7/2015	29/7/2015	3/2/2016	136	136	119	3/2/2016	20/3/2017	294	249	20/3/2017	25/5/2017	49	0	4	479	372		
4	6Φ9Κ4653Π8-ΡΚ1	3/9/2014	3/9/2014	17/9/2015	272	272	255	17/9/2015	25/8/2016	246	201	25/8/2016	25/5/2017	196	0	151	714	607		
5	7ΔΚΟ4653Π8-Π2Π	4/6/2013	13/12/2013	18/12/2013	142	4	-13	18/12/2013	25/1/2016	549	504	25/1/2016	18/3/2016	40	0	-5	731	486		
6	7Η2Ν4653Π8-6Λ5	19/12/2013	19/12/2013	7/1/2014	14	14	-3	7/1/2014	1/8/2014	149	104	1/8/2014	2/8/2016	523	0	478	686	579		
7	7ΗΧ4465ΦΘΗ-ΥΚΛ	18/7/2014	18/7/2014	12/9/2014	41	41	24	12/9/2014	19/3/2015	135	90	19/3/2015	15/9/2015	133	0	88	309	202		
8	7Θ7Ξ4653Π8-ΠΝΝ	24/5/2016	24/5/2016	17/8/2016	62	62	45	17/8/2016	3/1/2017	100	55	3/1/2017	11/5/2017	93	15	33	255	133		
9	7Ξ9Φ0-ΒΙ0	10/2/2014	10/2/2014	12/3/2014	23	23	6	12/3/2014	2/6/2014	59	14	2/6/2014	14/1/2015	163	15	103	245	123		
10	7ΞΜ84653Π8-50Ξ	12/11/2015	12/11/2015	21/3/2016	93	93	76	21/3/2016	29/6/2016	73	28	29/6/2016	20/2/2017	169	15	109	335	213		
11	7Ο89465ΦΘΗ-Μ9Λ	3/3/2015	3/3/2015	4/5/2015	45	45	28	4/5/2015	26/6/2015	40	-5	26/6/2015	27/8/2015	45	0	0	130	23		
12	6ΟΙΤ4653Π8-ΔΦΕ	29/10/2015	29/10/2015	14/1/2016	56	56	39	14/1/2016	26/8/2016	162	117	26/8/2016	2/2/2017	115	0	70	333	226		
13	753Γ4653Π8-ΖΚΞ	16/3/2016	16/3/2016	27/6/2016	74	74	57	27/6/2016	9/2/2017	164	119	9/2/2017	11/4/2017	44	0	-1	282	175		
14	68564653Π8-9ΧΒ	12/1/2015	12/1/2015	12/3/2015	44	44	27	12/3/2015	6/8/2015	106	61	6/8/2015	30/12/2015	105	0	60	255	148		
15	ΩΩΜΦ4653Π8-9ΘΞ	2/6/2016	2/6/2016	20/7/2016	35	35	18	20/7/2016	16/12/2016	108	63	16/12/2016	5/7/2017	144	15	84	287	165		
16	Β5Ι5465ΦΘΗ-ΓΦΚ	30/10/2013	30/10/2013	26/2/2014	86	86	69	26/2/2014	13/8/2014	121	76	13/8/2014	25/6/2015	227	0	182	434	327		
17	Β5ΖΙ0-ΧΘ4	7/1/2013	27/3/2013	1/4/2013	61	4	-13	1/4/2013	13/1/2014	206	161	13/1/2014	9/7/2014	128	0	83	395	231		
18	Β41Ε0-ΕΒΨ	24/10/2011	27.12.2011	24/1/2012	67	21	4	24/1/2012	9/5/2012	77	32	9/5/2012	9/7/2012	44	0	-1	188	35		
19	Β41Χ0-4Θ7	2/6/2011	2/6/2011	23/8/2011	59	59	42	23/8/2011	21/5/2012	195	150	21/5/2012	26/7/2012	49	0	4	303	196		
20	ΩΡΑ00-ΑΚΠ	25/1/2013	25/1/2013	6/11/2013	204	204	187	6/11/2013	11/7/2014	178	133	11/7/2014	15/12/2014	112	15	52	494	372		
21	ΑΔΑ: Β45Μ0-ΥΩ4	28/3/2012	28/3/2012	8/5/2012	30	30	13	8/5/2012	4/12/2012	151	106	4/12/2012	5/12/2012	2	0	-43	183	76		
22	ΩΛ4Δ465ΦΘΗ-ΗΕ9	7/3/2014	7/3/2014	12/6/2014	70	70	53	12/6/2014	8/4/2015	215	170	8/4/2015	15/9/2015	115	0	70	400	293		
23	Ω52Π4653Π8-ΤΘΑ	1/12/2014	1/12/2014	25/5/2015	126	126	109	25/5/2015	23/3/2016	218	173	23/3/2016	2/8/2016	95	0	50	439	332		
24	ΒΕΔΔ0-ΙΥΘ	18/5/2012	18/5/2012	22/11/2012	135	135	118	22/11/2012	18/12/2012	19	-26	18/12/2012	11/3/2013	60	0	15	214	107		
25	Ω5Θ54653Π8-6Κ9	2/9/2014	2/9/2014	2/10/2014	23	23	6	2/10/2014	18/9/2015	252	207	18/9/2015	12/2/2016	106	0	61	381	274		

Δ.Π.Μ.Σ. «ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΕΡΓΩΝ»

ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α2																									
Ομάδα 1: Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών		X1	X2	X3	(X3-X1)	(X3-X2)						Y1	Y2	(Y2-Y1)						Ω1	Ω2	(Ω2-Ω1)			
		ΦΑΣΗ Α: 1η ΥΠΟΒΟΛΗ ΜΠΕ ΕΩΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΑΚΕΛΟΥ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ	ΦΑΣΗ Β: ΥΠΟΒΟΛΗ ΜΠΕ ΕΩΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΑΚΕΛΟΥ ΣΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					καθυστερήση = διάρκεια - (10+2) ημέρες ελέγχου πληρότητας	ΦΑΣΗ Γ: ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΑΚΕΛΟΥ ΜΠΕ ΣΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΩΣ ΤΗΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ					ΦΑΣΗ Δ: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΩΣ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ											
(Αριθμός ΔΔΑ)	ΠΡΩΤΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΜΠΕ	ΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΜΠΕ (ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ)	ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΠΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ Α ΦΑΣΗΣ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ Β ΦΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ Β ΦΑΣΗΣ	ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΦΑΚΕΛΟΥ ΠΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ Γ ΦΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ Γ ΦΑΣΗΣ	ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ Δ ΦΑΣΗΣ	ΕΞΤΡΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ 15 ΗΜΕΡΩΝ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΠΕΣΠΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ Δ ΦΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΑΠΟ 1η ΥΠΟΒΟΛΗ)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΑΠΟ ΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ (εργάσιμες)							
1	ΒΛΠΠΟΡΙΦ-7ΦΦ	10/1/2012	10/1/2012	4/4/2012	62	62	50	4/4/2012	16/4/2013	270	235	16/4/2013	11/6/2013	41	0	6	373	373	291						
2	ΒΛΠΠΟΡΙΦ-Ε65	9/5/2012	9/5/2012	1/8/2012	61	61	49	1/8/2012	18/4/2013	187	152	18/4/2013	6/6/2013	36	0	1	284	284	202						
3	ΒΛ4ΟΡ10-ΖΚ6	11/2/2013	13/3/2013	15/3/2013	25	3	-9	15/3/2013	14/6/2013	66	31	14/6/2013	1/7/2013	12	0	-23	103	81	-1						
4	ΒΕΖΟΡΙΥ-ΔΕΘ	14/6/2012	13/3/2013	28/3/2013	206	12	0	28/3/2013	15/4/2013	13	-22	15/4/2013	18/6/2013	47	0	12	266	72	-10						
5	ΒΕΖΟΡΙΥ-8Ι4	7/8/2012	7/8/2012	30/8/2012	18	18	6	30/8/2012	14/5/2013	184	149	14/5/2013	6/6/2013	17	0	-18	219	219	137						
6	ΒΕΖΟΡΙΥ-ΟΡΟ	9/10/2012	11/12/2012	25/1/2013	79	34	22	25/1/2013	21/5/2013	83	48	21/5/2013	5/6/2013	12	0	-23	174	129	47						
7	ΒΕΝΧΟΡΙ0-3ΨΓ	21/5/2012	17/7/2012	24/7/2012	47	6	-6	24/7/2012	8/4/2013	185	150	8/4/2013	20/5/2013	31	0	-4	263	222	140						
8	ΒΕΝ8ΟΡΙ0-ΧΗ2	8/2/2013	8/2/2013	12/2/2013	3	3	-9	12/2/2013	30/4/2013	56	21	30/4/2013	24/5/2013	19	0	-16	78	78	-4						
9	ΒΕ56ΟΡΙΓ-ΥΝΚ	3/8/2012	19/9/2012	25/9/2012	38	5	-7	25/9/2012	15/1/2013	81	46	15/1/2013	29/4/2013	75	0	40	194	161	79						
10	ΒΕΝΕΟΡΙ0-ΜΚΕ	22/1/2013	22/1/2013	15/2/2013	19	19	7	15/2/2013	17/4/2013	44	9	17/4/2013	2/5/2013	12	15	-38	75	75	-22						
11	ΒΕΝΕΟΡΙ0-ΩΨΝ	22/1/2013	22/1/2013	15/2/2013	19	19	7	15/2/2013	17/4/2013	44	9	17/4/2013	2/5/2013	12	15	-38	75	75	-22						
12	ΒΕΑΜΟΡΙΦ-072	5/7/2012	5/7/2012	14/11/2012	95	95	83	14/11/2012	22/3/2013	93	58	22/3/2013	17/4/2013	19	0	-16	207	207	125						
13	ΒΕΑΥΟΡΙ0-ΗΗΠ	27/8/2012	18/10/2012	23/10/2012	42	4	-8	23/10/2012	7/12/2012	34	42	7/12/2012	9/4/2013	88	0	53	164	126	44						
14	ΒΕΖΟΟΡΙΥ-8ΥΚ	20/9/2012	20/9/2012	15/1/2013	84	84	72	15/1/2013	12/3/2013	41	6	12/3/2013	26/3/2013	11	0	-24	136	136	54						
15	ΒΕΥΑΟΡΙΦ-ΦΣΒ	27/7/2012	27/7/2012	16/10/2012	58	58	46	16/10/2012	31/12/2012	55	20	31/12/2012	29/1/2013	22	0	-13	135	135	53						
16	ΒΕΥΟΡΙΥ-ΓΩΛ	2/8/2012	4/10/2012	24/10/2012	60	15	3	24/10/2012	14/1/2013	59	24	14/1/2013	5/2/2013	17	0	-18	136	91	9						
17	ΒΕΙΞΟΡΙΚ-ΖΟΕ	6/4/2012	6/4/2012	10/4/2012	3	3	-9	10/4/2012	14/11/2012	157	122	14/11/2012	25/1/2013	53	15	3	213	213	116						
18	ΒΕΙΛΟΡΙΥ-ΦΩΙ	10/9/2012	10/9/2012	16/10/2012	27	27	15	16/10/2012	24/12/2012	50	15	24/12/2012	29/1/2013	27	0	-8	204	104	22						
19	Β4ΜΛΟΡΙΦ-2Ν6	8/2/2012	8/2/2012	4/4/2012	41	41	29	4/4/2012	31/7/2012	85	50	31/7/2012	21/12/2012	104	0	69	230	230	148						
20	Β4ΜΡΟΡΙΥ-ΞΞΝ	10/5/2012	10/5/2012	12/9/2012	90	90	78	12/9/2012	28/11/2012	56	21	28/11/2012	18/12/2012	15	0	-20	161	161	79						
21	Β4ΜΠΟΡΙΦ-ΑΦΥ	9/2/2012	9/2/2012	6/3/2012	19	19	7	6/3/2012	14/5/2012	50	15	14/5/2012	6/11/2012	127	0	92	196	196	114						
22	Β45ΜΟΡΙΥ-ΧΣΔ	8/2/2012	21/3/2012	5/4/2012	42	12	0	5/4/2012	22/10/2012	143	108	22/10/2012	28/11/2012	28	0	-7	213	183	101						
23	Β4ΣΦΟΡΙΥ-ΨΑ7	22/8/2012	22/8/2012	17/9/2012	19	19	7	17/9/2012	7/11/2012	38	3	7/11/2012	26/11/2012	14	0	-21	71	71	-11						
24	Β43ΘΟΡΙ0-1ΓΠ	22/2/2012	22/2/2012	24/2/2012	3	3	-9	24/2/2012	18/6/2012	82	47	18/6/2012	25/10/2012	94	15	44	179	179	82						
25	Β4ΣΨΟΡΙ0-ΝΝ6	6/8/2012	21/8/2012	24/8/2012	15	4	-8	24/8/2012	26/10/2012	46	11	26/10/2012	13/11/2012	13	0	-22	74	63	-19						
26	ΩΥ08ΟΡΙΓ-6Σ1	22/3/2016	29/6/2016	18/8/2016	108	37	25	18/8/2016	9/11/2016	60	25	9/11/2016	19/1/2017	52	15	2	220	149	52						
27	ΩΡ2ΞΟΡΙΓ-ΕΚΛ	30/5/2014	30/5/2014	23/6/2014	17	17	5	23/6/2014	11/9/2014	59	24	11/9/2014	23/9/2014	9	15	-41	85	85	-12						
28	ΩΒΔΚΟΡΙΓ-ΟΘ9	8/6/2015	23/7/2015	7/10/2015	88	55	43	7/10/2015	1/6/2016	171	136	1/6/2016	7/6/2016	5	0	-30	264	231	149						
29	Ω3ΘΞΟΡΙΓ-ΦΥ5	14/7/2014	14/7/2014	21/7/2014	6	6	-6	21/7/2014	22/10/2014	68	33	22/10/2014	29/10/2014	6	0	-29	80	80	-2						
30	ΒΛΟΟΡΙΓ-ΟΧΡ	3/4/2013	3/4/2013	19/4/2013	13	13	1	19/4/2013	29/5/2013	29	-6	29/5/2013	30/9/2013	89	0	54	131	131	49						

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Παρακάτω παρουσιάζεται η ΑΕΠΟ του έργου «Βελτίωση του τμήματος Καλπάκι-Κόνιτσα της Ε.Ο. Ιωαννίνων – Κοζάνης».

Απόφαση Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας

1. Θέμα

Απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) που αφορά το έργο «Βελτίωση του τμήματος Καλπάκι - Κόνιτσα της Ε.Ο. Ιωαννίνων – Κοζάνης», με φορέα του έργου το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων.

2. Προοίμιο

2.1 Νομοθεσία που σχετίζεται με τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου και οι βασικές κανονιστικές πράξεις της :

2.1.1 Οι διατάξεις του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α) «για την προστασία του περιβάλλοντος», όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α).

2.1.2 Οι διατάξεις του Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος».

2.1.3 Οι διατάξεις του Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις».

2.1.4 Οι διατάξεις του Ν. 4042/2012 (ΦΕΚ 24/Α) «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος, πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος».

2.1.5 Η Υ.Α. ΔΠΑ/οικ.37674/2016 (ΦΕΚ 2471/Β) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της Υ.Α. 1958/2012 όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει - Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α)».

2.1.6 Η Υ.Α. 15277/2012 (ΦΕΚ 1077/Β) «Εξειδίκευση διαδικασιών για την ενσωμάτωση στις Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις της προβλεπόμενης από τις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας έγκρισης επέμβασης, για έργα και δραστηριότητες κατηγοριών Α και Β της Υ.Α. 1958/2012 (ΦΕΚ 21/Β), σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 4014/2011».

2.1.7 Η ΚΥΑ 21938/2012 (ΦΕΚ 1470/Β) «Ίδρυση και λειτουργία ειδικού δικτυακού τόπου για την ανάρτηση των αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ), των αποφάσεων ανανέωσης ή τροποποίησης ΑΕΠΟ, σύμφωνα με το άρθρο 19α του Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α)».

2.1.8 Η Υ.Α. 48963/2012 (ΦΕΚ 2703/Β) «Προδιαγραφές περιεχομένου αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α΄ της Υ.Α. 1958/2012 (ΦΕΚ 21/Β), όπως ισχύει, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 2 του Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α)».

2.1.9 Η Υ.Α. 167563/2013 (ΦΕΚ 964/Β) «Εξειδίκευση των διαδικασιών και των ειδικότερων κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του Ν. 4014/2011, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 13 αυτού, των ειδικών εντύπων των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και κάθε άλλου σχετικού με τις διαδικασίες αυτές θέματος».

2.1.10 Η ΚΥΑ 1649/45/2014 (ΦΕΚ 45/Β) «Εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της κατηγορίας Α΄ της Υ.Α. 1958/2012 (ΦΕΚ 21/Α), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 9 του Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α), καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας».

2.1.11 Η Υ.Α. 170225/2014 (ΦΕΚ 135/Β) «Εξειδίκευση των περιεχομένων των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων της κατηγορίας Α΄».

2.1.12 Η αριθ. 1903/31/14.1.2013 (ΑΔΑ: ΒΕΦΧΟΡ1Γ-ΜΧ0) απόφαση Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας «Τροποποίηση συγκρότησης Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας».

2.1.13 Η αριθ. 25301/2003 (ΦΕΚ 1451/Β) απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Έγκριση περιφερειακού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αιφόρου ανάπτυξης Περιφέρειας Ηπείρου».

2.1.14 Ο Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».

2.1.15 Το Π.Δ. 141/2010 (ΦΕΚ 234/Α) «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας».

2.1.16 Η πράξη 4 του Υπουργικού Συμβουλίου της 6.2.2015 (ΦΕΚ 24/Α).

2.1.17 Το άρθρο 56 του Ν. 4257/2014 (ΦΕΚ 93/Α) «Επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών».

2.2 Έγγραφα & στοιχεία υποβολής του φακέλου για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου :

2.2.1 Το αριθ. 25230/687/22.3.2016 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Ηπείρου, με το οποίο διαβιβάστηκε το αριθ. ΔΟΥ/1289/9.3.2016 έγγραφο της Δ/σης Οδικών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων με συνημμένα φάκελο ΜΠΕ του έργου.

2.2.2 Το αριθ. 72526/24.5.2016 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Ηπείρου, με το οποίο ζητήθηκε η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων.

2.2.3 Το αριθ. ΔΟΥ/3753/29.6.2016 έγγραφο της Δ/σης Οδικών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων, με το οποίο υποβλήθηκαν συμπληρωματικά στοιχεία.

2.2.4 Το αριθ. 120775/18.8.2016 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Ηπείρου, με το οποίο έγινε αποστολή του φακέλου της ΜΠΕ προς υπηρεσίες και φορείς της διοίκησης, καθώς και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ για την έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης.

2.3 Γνωμοδοτήσεις – απόψεις υπηρεσιών, φορέων και πολιτών, που υποβλήθηκαν ή ελήφθησαν κατά τη διαδικασία διαβούλευσης – δημοσιοποίησης του σχετικού φακέλου :

2.3.1 Το αριθ. 2412/6.9.2016 έγγραφο της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων Ηπείρου, Β. Ιονίου & Δ. Μακεδονίας, θετική γνωμοδότηση με όρους - προϋποθέσεις για το έργο.

2.3.2 Η από 31.8.2016 εισήγηση της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Ηπείρου προς την Επιτροπή Περιβάλλοντος Χωρικού Σχεδιασμού & Ανάπτυξης του Περιφερειακού Συμβουλίου Ηπείρου, με θετική γνωμοδότηση για το έργο.

2.3.3 Η αριθ. 6/109/7.9.2016 απόφαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος Χωρικού Σχεδιασμού & Ανάπτυξης της Περιφέρειας Ηπείρου, με την ομόφωνα θετική γνωμοδότηση για το έργο.

2.3.4 Το αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ/ 323707/193461/4802/6.10.2016 έγγραφο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων, θετική γνωμοδότηση με όρους - προϋποθέσεις για το έργο.

2.3.5 Το αριθ. 146427/28.9.2016 έγγραφο του Δασαρχείου Ιωαννίνων, θετική γνωμοδότηση με όρους - προϋποθέσεις για το έργο.

2.3.6 Το αριθ. 135876/13.9.2016 έγγραφο του Δασαρχείου Κόνιτσας, θετική γνωμοδότηση με όρους - προϋποθέσεις για το έργο.

2.3.7 Το αριθ. 154753/11.10.2016 έγγραφο της Δ/σης Δασών Ιωαννίνων, θετική γνωμοδότηση με όρους - προϋποθέσεις για το έργο.

2.3.8 Το αριθ. 173390/9.11.2016 έγγραφο της Δ/σης Συντονισμού & Επιθεώρησης Δασών, θετική γνωμοδότηση με όρους - προϋποθέσεις για το έργο.

2.4 Αιτιολόγηση της προς έκδοση απόφασης :

2.4.1 Το γεγονός ότι πρόκειται για βελτίωση υφιστάμενου έργου στερούμενων περιβαλλοντικών όρων και ως εκ τούτου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 9 του (2.1.2) σχετικού Νόμου και προκειμένου να εκδοθεί ΑΕΠΟ απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ).

2.4.2 Η από 18.11.2016 εισήγηση της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Ηπείρου προς το ΠΕΣΠΑ, με θετική γνωμοδότηση επί της ΜΠΕ του έργου.

2.4.3 Η αριθ. 72/28.12.2016 απόφαση του ΠΕΣΠΑ με την ομόφωνα θετική γνωμοδότηση επί του φακέλου της ΜΠΕ, σύμφωνα με την (2.4.2) εισήγηση.

2.4.4 Το γεγονός ότι η παρούσα απόφαση εγκρίνει τους κατάλληλους περιβαλλοντικούς όρους για το έργο του θέματος, μετά από εξέταση των περιβαλλοντικών συνθηκών της περιοχής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη ΜΠΕ και τα στοιχεία που προέκυψαν επ' αυτής κατά τη διαβούλευση με τις συναρμόδιες υπηρεσίες, φορείς και το κοινό.

2.4.5 Το γεγονός ότι κατά τη διαδικασία διαβούλευσης, δεν έχουν υποβληθεί έγγραφες, ενστάσεις ή διαμαρτυρίες για το έργο του θέματος.

3. Διατακτικό μέρος απόφασης

Αποφασίζουμε

την έγκριση των κάτωθι περιβαλλοντικών όρων και περιορισμών που αφορούν το έργο «Βελτίωση του τμήματος Καλπάκι - Κόνιτσα της Ε.Ο. Ιωαννίνων – Κοζάνης», με φορέα του έργου το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων, όπως περιγράφεται στη ΜΠΕ και συνοψίζεται στην ενότητα 4 της ΑΕΠΟ. Η εφαρμογή των ακόλουθων όρων, περιορισμών και κατευθύνσεων, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για το έργο και βαρύνει το φορέα του.

4. Περιγραφή έργου

Το έργο αφορά τη βελτίωση της υφιστάμενης εθνικής οδού Ιωαννίνων – Κοζάνης, στο τμήμα Καλπάκι – Κόνιτσα, συνολικού μήκους 27 km περίπου. Ειδικότερα, η υπό βελτίωση οδός έχει ως αφετηρία τον ισόπεδο κόμβο (I/K) στην περιοχή σύνδεσης της Ιόνιας Οδού με την Ε.Ο. Ιωαννίνων - Κοζάνης, ενώ το πέρας της υπό μελέτη οδού εντοπίζεται στη γέφυρα του Αώου, στην είσοδο της πόλης της Κόνιτσας.

Σύμφωνα με την (2.1.5) Υ.Α., το έργο κατατάσσεται στην 1η ομάδα (έργα οδοποιίας), στο είδος «οδός μεταξύ επαρχιών / οικισμών» (α/α 5) και στην Α2 υποκατηγορία.

Η υπό μελέτη οδός διακρίνεται σε δύο (2) τμήματα Ι και ΙΙ ως κάτωθι :

- Τμήμα I, μήκους 15.377,50m (X.Θ. 0+000m έως τη X.Θ. 15+377,50m). Αρχή του τμήματος είναι ο υπό κατασκευή Α/Κ Καλπακίου και πέρας του η γέφυρα Βοϊδομάτη.

- Τμήμα II, μήκους 11.300m (X.Θ. 0+000m έως τη X.Θ. 11+300m). Αρχή του τμήματος είναι η γέφυρα Βοϊδομάτη και πέρας του η γέφυρα Αώου.

Για το τμήμα I μελετώνται μικροβελτιώσεις στην οριζοντιογραφική χάραξη της οδού (X.Θ. 0+000 ~X.Θ. 8+500), τροποποίηση της χάραξης στην περιοχή των δύο (2) ελιγμών (X.Θ. 8+500 ~X.Θ. 15+377,50) και διαμόρφωση δύο (2) ισόπεδων τετρασκελών κόμβων συμβολής και ενός (1) ισόπεδου τρισκελούς κόμβου.

Για το τμήμα II δεν απαιτούνται βελτιώσεις στην οριζοντιογραφική χάραξη της οδού, παρά μόνο έργα σήμανσης και ασφάλειας, όπως τοπικές βελτιώσεις του καταστρώματος της οδού και στηθαία, ενώ στο τμήμα αυτό θα διαμορφωθεί ένας (1) ισόπεδος τρισκελής κόμβος συμβολής.

Συνοπτικά τα προτεινόμενα έργα περιλαμβάνουν :

- Τμήμα I, μήκους 15.377,50m (X.Θ. 0+000m έως τη X.Θ. 15+377,50m)
 - Υποτμήμα IA, μήκους 8.000m (X.Θ. 0+000m έως τη X.Θ. 8+000m)
 - Μικροβελτιώσεις στην οριζοντιογραφική χάραξη
 - Ισόπεδος τετρασκελής κόμβος (I/K K1-K2) περί τη X.Θ. 3+000m
 - Ισόπεδος τετρασκελής κόμβος (I/K K3-K4) περί τη X.Θ. 8+000m
 - Υποτμήμα IB, μήκους 7.377,50m (X.Θ. 8+000m έως τη X.Θ. 15+377,50m)
 - Τροποποίηση της χάραξης σε δύο (2) ελιγμούς, περί τη X.Θ. 8+600m έως X.Θ.
 - 10+000m και περί τη X.Θ. 12+500m έως X.Θ.14+200m
 - Ισόπεδος τρισκελής κόμβος (I/K K5) στη X.Θ. 15+200m
- Τμήμα II, μήκους 11.300m (X.Θ. 0+000m έως τη X.Θ. 11+300m)
 - Έργα σήμανσης και ασφάλειας
 - Ισόπεδος τρισκελής κόμβος (I/K K6) στη περιοχή του οικισμού της Καλλιθέας, περί τη X.Θ. 5+400m

Αναλυτικότερα, ισχύουν για το υπό μελέτη οδικό τμήμα, τα κάτωθι :

- σταθεροποιημένο έρεισμα: 3,00m για τα οδικά τμήματα πλην των κόμβων
- εύρος καταστρώματος 14,00m
- εύρος οδοστρώματος 8,00m
- δύο (2) λωρίδες κυκλοφορίας 2x4,00m
- τριγωνική τάφρος για την απορροή των υδάτων του καταστρώματος που εκτείνεται σε εύρος 3,00m από το έρεισμα της οδού.

Στη φάση κατασκευής του έργου περιλαμβάνονται χωματουργικές εργασίες, η κατασκευή των απαραίτητων τεχνικών, εργασίες οδοστρωσίας και ασφαλτόστρωσης.

Τα πλεονάζοντα υλικά του έργου που θα προκύψουν από την κατασκευή του υπό μελέτη έργου, εκτιμώνται της τάξης των 470.000m³, ποσότητα που δύναται να οδηγηθεί για την αποκατάσταση εξορυχθείσας και ανενεργού περιοχής, που χωροθετείται περί τη Χ.Θ. 7+000 της υπό μελέτη οδού.

Αναλυτικά χαρακτηριστικά του έργου περιγράφονται στη ΜΠΕ - τεχνική έκθεση και διαγράμματα - που συνοδεύει την ΑΕΠΟ.

5. Θεσμοθετημένα βασικά χαρακτηριστικά της περιοχής του έργου, καθώς και των ευαίσθητων στοιχείων του περιβάλλοντος της

Το έργο βρίσκεται σε περιοχή που δεν περιλαμβάνεται στους εθνικούς δρυμούς, αισθητικά δάση, διατηρητέα μνημεία της φύσης, δίκτυο NATURA 2000 κ.λπ..

6. Οριακές τιμές εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα, στο έδαφος, στάθμης θορύβου και δονήσεων και ποιότητας περιβάλλοντος

Δεν τίθεται θέμα καθορισμού ορίων, εφόσον δεν πραγματοποιείται εκπομπή αέριων ρύπων, υγρών και στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του έργου. Κατά την κατασκευή του έργου αναμένονται αέρια απόβλητα, σκόνες και καυσαέρια χωρίς σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Σε ότι αφορά την εκπεμπόμενη στάθμη θορύβου κατά την κατασκευή του έργου ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 2 του Π.Δ. 1180/1981 (ΦΕΚ 293/Α). Για τις εκπομπές θορύβου του εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί στο έργο ισχύουν τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 37393/2028/2003 (ΦΕΚ 1418/Β), όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 9272/471/2007 (ΦΕΚ 286/Β).

7. Όροι, μέτρα και περιορισμοί που πρέπει να λαμβάνονται για την ελαχιστοποίηση και την αντιμετώπιση των δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων

7.1 Γενικές ρυθμίσεις :

7.1.1 Ο φορέας του έργου ως και πας κατά νόμο υπόχρεος φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την ΑΕΠΟ.

7.1.2 Ο φορέας του έργου υποχρεούται να ορίσει αρμόδιο πρόσωπο για την παρακολούθηση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που τίθενται με την ΑΕΠΟ και να το γνωστοποιήσει στη Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Ηπείρου.

7.1.3 Ο φορέας του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.

7.1.4 Εφόσον θίγονται ιδιοκτησίες θα πρέπει να εξασφαλιστεί η σύμφωνη γνώμη των ιδιοκτητών.

7.1.5 Οι αλλαγές που επέρχονται στο σχεδιασμό του έργου (σε σχέση με αυτόν της ΜΠΕ) λόγω των περιβαλλοντικών όρων της ΑΕΠΟ, ενσωματώνονται στο έργο γενικώς χωρίς περαιτέρω διαδικασία τροποποίησης ΑΕΠΟ, εκτός αν αυτό επιβληθεί ρητώς για ειδικές περιπτώσεις, όπως σοβαρές τροποποιήσεις που εκ των προτέρων διαφαίνεται ότι θα απαιτήσουν επανεκτίμηση και εκ νέου αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων.

7.1.6 Πριν την έναρξη των εργασιών κατασκευής θα πρέπει να εφαρμοστούν τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του Ν. 998/1979 όπως ισχύει, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα (2.3.5), (2.3.6), (2.3.7) & (2.3.8) σχετικά.

7.1.7 Πριν την έναρξη των εργασιών κατασκευής, θα πρέπει να υποβληθεί στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων αίτηση για τη χορήγηση της απαιτούμενης άδειας εκσκαφικών εργασιών, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο (2.3.4) σχετικό.

7.2 Φάση κατασκευής του έργου :

7.2.1 Θα πρέπει να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των διερχόμενων από την περιοχή του έργου (περίφραξη, σχάρες, κατάλληλη σήμανση κ.λπ.).

7.2.2 Οι εκσκαφές να περιοριστούν στις απολύτως αναγκαίες και οποιαδήποτε φθορά βλάστησης να περιοριστεί στην ελάχιστη δυνατή.

7.2.3 Απαγορεύεται η απόληψη και μεταφορά άλλων αδρανών υλικών εκτός περιοχής επέμβασης και αποκλείεται η μεταφορά φυτευτικού υλικού (π.χ. απομάκρυνση επιφανειακού χώματος, νεαρών φυταρίων πλατάνου ή τμημάτων κλαδιών, ριζών ή κορμού) κατά τη διάρκεια των εκσκαφών.

7.2.4 Η φυτική γη να συλλέγεται και να φυλάσσεται προκειμένου να χρησιμοποιηθεί κατά τις εργασίες αποκατάστασης.

7.2.5 Τα προϊόντα εκσκαφών να αξιοποιούνται κατά προτεραιότητα για την κάλυψη των διαφόρων αναγκών του έργου (π.χ. γεωμορφολογική εξομάλυνση επιμέρους χώρων/ τμημάτων του έργου, στήριξη πρανών κ.λπ.) και να ελαχιστοποιείται η αλλοίωση της υφιστάμενης μορφολογίας του εδάφους.

7.2.6 Τυχόν πλεονάζοντα προϊόντα εκσκαφών και τα μη επικίνδυνα απόβλητα κατασκευών να διαχειρίζονται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312/Β).

7.2.7 Να εξασφαλιστεί η ομαλή ροή των όμβριων υδάτων σε περίπτωση βροχοπτώσεων για την αποφυγή πλημμυρών.

7.2.8 Να εξασφαλισθεί η απρόσκοπτη ροή των επιφανειακών υδάτων με την κατασκευή των απαραίτητων τεχνικών και να απαγορευθεί κάθε επίχωση χειμάρρου, ρέματος ή τάφρου.

7.2.9 Να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα ώστε να περιορίζονται κατά το δυνατόν οι εκπομπές αιωρούμενων σωματιδίων (π.χ. διαβροχές των χώρων εκσκαφής ανάλογα με τις επικρατούσες μετεωρολογικές συνθήκες, κάλυψη φορτηγών μεταφοράς των αδρανών υλικών και των προϊόντων εκσκαφής, κατάλληλη συντήρηση οχημάτων έργου κ.λπ.).

7.2.10 Να λαμβάνονται όλα τα μέτρα πυροπροστασίας για την περίπτωση πυρκαγιάς και την ελαχιστοποίηση του κινδύνου μετάδοσης της σε παρακείμενες περιοχές.

7.2.11 Κάθε είδους σκουπίδια, άχρηστα υλικά κ.λπ., θα συλλέγονται και θα απομακρύνονται, η δε διάθεσή τους θα γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

7.2.12 Η διαχείριση των μη επικίνδυνων αποβλήτων να πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 50910/2727/2003 (ΦΕΚ 1909/Β) και στον Ν. 4042/2012 (ΦΕΚ 24/Α), όπως εκάστοτε ισχύουν.

7.2.13 Απαγορεύεται η ρύπανση των επιφανειακών και υπόγειων νερών από κάθε είδους λάδια, καύσιμα κ.λπ.. Επίσης απαγορεύεται η απόρριψη παλαιών λαδιών επί του εδάφους.

7.2.14 Η διαχείριση των μεταχειρισμένων ορυκτελαίων θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το Π.Δ. 82/2004 (ΦΕΚ 62/Α), όπως εκάστοτε ισχύει.

7.2.15 Μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής του έργου, κάθε είδους εργοταξιακή εγκατάσταση να απομακρυνθεί και οι χώροι που θίγονται να αποκατασταθούν με τέτοιο τρόπο που να εναρμονίζεται με το περιβάλλον της περιοχής και τούτο ανεξαρτήτως του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

7.2.16 Να γίνει φύτευση ύστερα από εκπόνηση φυτοτεχνικής μελέτης, η οποία θα εγκριθεί από την αρμόδια δασική υπηρεσία, όλων των επιφανειών που θίγονται από το σύνολο του έργου και που επιδέχονται βλάστηση (πρανή, εργοταξιακοί χώροι, χώροι απόθεσης, επανορθωτικές φυτεύσεις κ.λπ.). Οι εργασίες φύτευσης να αρχίζουν αμέσως σε κάθε τμήμα του έργου στο οποίο έχουν περατωθεί οι χωματουργικές εργασίες και έχουν διαμορφωθεί οι τελικές επιφάνειες και να είναι ανάλογες με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής επέμβασης του έργου. Όλες οι φυτεύσεις να γίνουν με παράλληλη εξασφάλιση άρδευσης για γρήγορη ανάπτυξη και συντήρηση της βλάστησης.

7.2.17 Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, ώστε να μη θιγούν άτομα πλατάνου και να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα προφύλαξης για το μύκητα που προκαλεί το μεταχρωματικό έλκος πλατάνου, σε συνεργασία με την αρμόδια δασική υπηρεσία. Θα πρέπει να ενημερωθεί η δασική υπηρεσία, ώστε κατά τη διάρκεια των εργασιών της υλοτομίας ή της κλάδευσης να είναι παρών και ο αρμόδιος φυτοϋγειονομικός ελεγκτής.

7.3 Φάση λειτουργίας του έργου :

7.3.1 Να γίνεται τακτικός καθαρισμός και συντήρηση της οδού, των αποχετευτικών τάφρων και των τεχνικών έργων για την εξασφάλιση της απρόσκοπτης ροής των ρεμάτων που διασταυρώνονται με την οδό.

7.3.2 Να πραγματοποιείται τακτική συντήρηση των έργων προστασίας των πρανών και αποστράγγισης, καθώς και συστηματική συντήρηση του πρασίνου.

7.3.3 Εργασίες συντήρησης και επισκευών, καθώς και μικροβελτιώσεων (π.χ. εγκατάσταση φωτισμού, οριζόντιας, κάθετης ή φωτεινής σήμανσης, καθαρισμοί πλευρικών διαμορφώσεων, σημειακών διευθετήσεων σε συμβολές και κόμβους κ.α.) πραγματοποιούνται υπό τις δεσμεύσεις της ΑΕΠΟ, χωρίς απαίτηση εκ νέου αδειοδότησης.

7.4 Ισχύει η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων που προτείνονται στη ΜΠΕ που συνοδεύει την ΑΕΠΟ, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω και των αναφερομένων στα (2.3.1), (2.3.3), (2.3.4), (2.3.5), (2.3.6), (2.3.7) & (2.3.8) σχετικά έγγραφα. Το κόστος του συνόλου των έργων, δράσεων και παρεμβάσεων που προκύπτουν από τους περιβαλλοντικούς όρους, περιορισμούς και ρυθμίσεις βαρύνουν το φορέα του έργου.

8. Χρονικό διάστημα ισχύος της ΑΕΠΟ – Προϋποθέσεις για την ανανέωση / τροποποίηση της

8.1 Η ΑΕΠΟ ισχύει για δέκα (10) χρόνια.

8.2 Ο φορέας του έργου εγκαίρως πριν από τη λήξη της ΑΕΠΟ, οφείλει να επανέλθει με νεότερη αίτησή του προς την εκάστοτε αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση υπηρεσία, προκειμένου να τηρηθούν τα αναφερόμενα στο άρθρο 5 του (2.1.2) σχετικού Νόμου.

8.3 Η ΑΕΠΟ εξακολουθεί να ισχύει προσωρινά και μετά τη λήξη της, μέχρι την έκδοση νέας ανανεωμένης ή τροποποιημένης απόφασης, εφόσον όμως ο υπόχρεος φορέας αιτηθεί εγκαίρως την ανανέωση ή τροποποίησή της τουλάχιστον δύο μήνες πριν από τη λήξη της, υποβάλλοντας προς τούτο τα εκάστοτε απαιτούμενα δικαιολογητικά.

8.4 Για τον εκσυγχρονισμό, βελτίωση, επέκταση ή τροποποίηση του έργου όπως αυτό περιγράφεται στη ΜΠΕ και υλοποιείται με τους όρους και περιορισμούς της ΑΕΠΟ απαιτείται η τήρηση του άρθρου 6 του (2.1.2) σχετικού Νόμου.

8.5 Κάθε όρος της ΑΕΠΟ δύναται να τροποποιηθεί, εφόσον κατά την κατασκευή ή λειτουργία του έργου προκύπτει ότι δεν προστατεύεται επαρκώς το περιβάλλον.

8.6 Οι εγκαταστάσεις και εργασίες που προκύπτουν από τον τεχνικό σχεδιασμό του έργου σε στάδιο που έπεται της έκδοσης ΑΕΠΟ (π.χ. εργοταξιακές εγκαταστάσεις, αποθεσιοθάλαμοι, εξειδίκευση τεχνικών μέτρων - όρων της ΑΕΠΟ κ.λπ.), εγκρίνονται με την υποβολή και αξιολόγηση Τεχνικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΤΕΠΕΜ), όπως αυτή καθορίζεται στην παράγραφο 11 του άρθρου 11 του (2.1.2) σχετικού Νόμου.

8.7 Σ

ε περίπτωση διαφοροποίησης του σχεδιασμού του έργου σε στάδια της τεχνικής μελέτης που έπονται της έκδοσης ΑΕΠΟ, ο φορέας του έργου δύναται, πριν από την έναρξη της κατασκευής, να υποβάλει Φάκελο Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού, όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 11 του (2.1.2) σχετικού Νόμου.

8.8 Σε περίπτωση που από τις τακτικές και έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις διαπιστωθούν σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή αν παρατηρηθούν επιπτώσεις στο περιβάλλον που δεν είχαν προβλεφθεί από τη ΜΠΕ και την ΑΕΠΟ, επιβάλλονται πρόσθετοι περιβαλλοντικοί όροι ή τροποποιούνται οι όροι της ΑΕΠΟ, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 9 του άρθρου 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του (2.1.2) σχετικού Νόμου, μη εξαιρούμενων και τυχόν αντισταθμιστικών μέτρων ή τελών κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ανωτέρου Νόμου.

9. Λοιπές διατάξεις

9.1 Η ΑΕΠΟ δεν καλύπτει θέματα ασφάλειας έναντι ατυχημάτων μεγάλης έκτασης ή ασφάλειας και υγιεινής του προσωπικού, ούτε απαλλάσσει το φορέα του έργου από την υποχρέωση εφοδιασμού του με άλλες άδειες που τυχόν προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκδίδεται χωρίς να εξεταστούν οι τίτλοι ιδιοκτησίας του χώρου υλοποίησης του έργου και δε συνεπάγεται νομιμοποίηση οποιωνδήποτε αυθαίρετων υφιστάμενων κατασκευών για τις

οποίες ισχύουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Τα ανωτέρω στοιχεία εξετάστηκαν και παρατίθενται στη ΜΠΕ με ευθύνη του φορέα του έργου.

9.2 Η ΑΕΠΟ ισχύει με την επιφύλαξη ότι δεν αντίκειται σε πολεοδομικές και άλλες ειδικές διατάξεις που τυχόν κατισχύουν αυτής.

9.3 Η ΑΕΠΟ αποτελεί και έγκριση επέμβασης κατά την έννοια του έκτου κεφαλαίου του Ν. 998/1979 σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του Ν. 4014/2011 και στο άρθρο 3 (παρ. 2 και 3) της (2.1.6) σχετικής Υ.Α..

10. Έλεγχος τήρησης των περιβαλλοντικών όρων της ΑΕΠΟ

10.1 Η ΑΕΠΟ και η σχετική θεωρημένη ΜΠΕ που τη συνοδεύει, πρέπει να είναι στα γραφεία του φορέα του έργου και να επιδεικνύονται σε κάθε αρμόδιο, σύμφωνα με τη νομοθεσία, ελεγκτικό όργανο.

10.2 Ο υπόχρεος φορέας έχει την υποχρέωση :

- να τηρεί στοιχεία (τιμολόγια, συμβάσεις, διάφορα παραστατικά έγγραφα, μητρώα καταγραφής στοιχείων κ.λπ.), βάσει των οποίων θα αποδεικνύεται η συμμόρφωσή του με τους περιβαλλοντικούς όρους της ΑΕΠΟ. Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να βρίσκονται στο χώρο του έργου
- να επιτρέπει την είσοδο σε κάθε αρμόδιο ελεγκτικό όργανο
- να παρέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες
- να διευκολύνει τον έλεγχο και να συμμορφώνεται στις συστάσεις – υποδείξεις των αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων τήρησης των διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

10.3 Τυχόν θέματα που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της ΑΕΠΟ και δεν καλύπτονται από τους όρους αυτής, επιλύονται βάσει της κείμενης νομοθεσίας (εθνικής και κοινοτικής) και όπου αυτό δεν είναι δυνατόν βάσει της σχετικής θεωρημένης ΜΠΕ ή του φακέλου που την συνοδεύει.

10.4 Σε περίπτωση πρόκλησης οποιαδήποτε ρύπανσης ή άλλης υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή παράβασης των όρων της ΑΕΠΟ επιβάλλονται στους υπευθύνους του έργου οι κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 28, 29 και 30 του Ν. 1650/1986, όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους 3010/2002, 4014/2011 και 4042/2012 και ισχύει.

11. Δημοσιοποίηση της ΑΕΠΟ

Η ΑΕΠΟ αναρτάται στο διαδίκτυο :

- Στη δικτυακή διεύθυνση diavgeia.gov.gr, σύμφωνα με το Ν. 3861/2010 (ΦΕΚ 112/Α).
- Στο δικτυακό τόπο aero.yrreka.gr, όπως αυτός ιδρύθηκε και λειτουργεί με την ΚΥΑ 21398/2012 (ΦΕΚ 1470/Β) σε εφαρμογή του άρθρου 19α του Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α).

Κατά της ΑΕΠΟ, επιτρέπεται, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107/Α), προσφυγή στον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας με αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών.